

II

(Nelegislatívne akty)

NARIADENIA

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2021/1078

zo 14. apríla 2021,

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523 stanovením investičných usmernení pre Fond InvestEU

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Program InvestEU a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/1017 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 8 ods. 9,

keďže:

- (1) Cieľom Programu InvestEU je podporovať operácie financovania a investičné operácie, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov politiky Únie stanovených v článkoch 3 a 8 nariadenia (EÚ) 2021/523.
- (2) Podľa článku 8 nariadenia (EÚ) 2021/523 má Fond InvestEU fungovať v štyroch segmentoch politiky, v ktorých sa zohľadnia priority politiky Únie, t. j. udržateľná infraštruktúra, výskum, inovácie a digitalizácia, malé a stredné podniky a sociálne investície a zručnosti.
- (3) Na to, aby boli operácie financovania a investičné operácie v rámci každého z uvedených segmentov politiky oprávnené na podporu z Fondu InvestEU, musia byť podľa článku 14 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/523 v súlade s investičnými usmerneniami stanovenými Komisiou. Na tento účel má investičný výbor podľa článku 24 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/523 overiť, či návrhy operácií financovania a investičných operácií predložené implementujúcimi partnermi spĺňajú požiadavky stanovené v uvedených investičných usmerneniach.
- (4) Investičné usmernenia pozostávajú z horizontálnej časti, ktorá sa vzťahuje na všetky operácie financovania a investičné operácie v rámci Fondu InvestEU, a „časti o segmentoch politiky“, v ktorej sa uvádzajú osobitné ustanovenia pre operácie financovania a investičné operácie v rámci každého segmentu politiky.
- (5) Podľa článku 8 ods. 9 nariadenia (EÚ) 2021/523 Komisia vypracovala investičné usmernenia v úzkej spolupráci so skupinou Európskej investičnej banky a s ďalšími potenciálnymi implementujúcimi partnermi.
- (6) S cieľom umožniť okamžité uplatňovanie opatrení stanovených v tomto nariadení by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 30.

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Prijímajú sa investičné usmernenia pre operácie financovania a investičné operácie v rámci Fondu InvestEU zriadeného nariadením (EÚ) 2021/523, ako sa stanovuje v prílohe.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 14. apríla 2021

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA

INVESTIČNÉ USMERNENIA PRE FOND InvestEU

OBSAH

1. ROZSAH	22
2. HORIZONTÁLNE USTANOVENIA	22
2.1. Prispievanie k plneniu cieľov politiky Únie a pridaná hodnota na úrovni Únie	22
2.2. Zlyhania trhu, suboptimálne investičné situácie a doplnkovosť	23
2.3. Spoločné požiadavky na operácie financovania a investičné operácie	23
2.3.1. Implementujúci partneri, finanční sprostredkovatelia a koneční prijímatelia	23
2.3.2. Typy finančných produktov a požiadavky na zabezpečenie spoločného záujmu s implementujúcimi partnermi a finančnými sprostredkovateľmi	25
2.3.3. Vylúčené činnosti	26
2.3.4. Otázky štátnej pomoci	26
2.4. Hodnotenie rizika	26
2.5. Mena financovania	27
2.6. Zásady pridelovania prostriedkov podľa segmentu politiky	28
2.7. Geografická a sektorová diverzifikácia	28
2.8. Zložky v zodpovednosti členských štátov v segmentoch politiky	29
2.9. Operácie kombinovaného financovania, ktoré dostávajú podporu z Fondu InvestEU	29
2.10. Strategické investície	30
3. PODPORA UDRŽATEĽNÝCH INVESTÍCIÍ	31
3.1. Sledovanie opatrení v oblasti klímy a životného prostredia a vykazovanie	32
3.2. Overovanie udržateľnosti	33
3.3. Schéma na spravodlivú transformáciu v rámci Programu InvestEU	33
4. POUŽITIE ZÁRUKY EÚ	34
4.1. Všeobecné finančné produkty	35
4.1.1. Použitie záruky EÚ na dlhové operácie	35
4.1.2. Použitie záruky EÚ na operácie kapitálového typu	36
4.2. Tematické finančné produkty	36
4.2.1. Použitie záruky EÚ na dlhové operácie	36
4.2.2. Použitie záruky EÚ na operácie kapitálového typu	36
5. FINANCOVANIE, KTORÉ POSKYTOL IMPLEMENTUJÚCI PARTNER	36
5.1. Všeobecné finančné produkty	37
5.1.1. Dlhové financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner	37
5.1.2. Kapitálové financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner	37
5.2. Tematické finančné produkty	38
5.2.1. Dlhové financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner	38
5.2.2. Kapitálové financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner	38

---

6. SEGMENTY POLITIKY	39
6.1. Segment týkajúci sa udržateľnej infraštruktúry:	39
6.1.1. Oblasť politiky, ktorých sa týkajú intervencie	39
6.1.2. Vlastnosti potenciálnych finančných produktov	47
6.2. Segment týkajúci sa výskumu, inovácií a digitalizácie	49
6.2.1. Oblasť politiky, ktorých sa týkajú intervencie	49
6.2.2. Vlastnosti potenciálnych finančných produktov	52
6.3. Segment týkajúci sa MSP	55
6.3.1. Oblasť politiky, ktorých sa týkajú intervencie	55
6.3.2. Vlastnosti potenciálnych finančných produktov	56
6.4. Segment týkajúci sa sociálnych investícií a zručností	58
6.4.1. Oblasť politiky, ktorých sa týkajú intervencie	58
6.4.2. Vlastnosti potenciálnych finančných produktov	62

1. ROZSAH

V týchto investičných usmerneniach sa stanovujú požiadavky na oprávnenosť finančných produktov a operácií financovania a investičných operácií v rámci segmentov politiky Fondu InvestEU v súlade s článkom 8 ods. 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Program InvestEU a mení nariadenie (EÚ) 2015/1017 ⁽¹⁾ („nariadenie o Programme InvestEU“):

- a) finančné produkty uvedené v článku 2 bode 9 nariadenia o Programme InvestEU a operácie financovania a investičné operácie uvedené v článku 2 bode 10 nariadenia o Programme InvestEU musia spĺňať požiadavky stanovené v nariadení o Programme InvestEU a v týchto investičných usmerneniach;
- b) investičný výbor musí pri rozhodovaní v súlade s článkom 24 nariadenia o Programme InvestEU overovať dodržiavanie týchto investičných usmernení.

Tieto investičné usmernenia sa týkajú zložiek v zodpovednosti EÚ aj zložiek v zodpovednosti členských štátov stanovených v článku 9 nariadenia o Programme InvestEU, pokiaľ sa v týchto usmerneniach nestanovuje inak. Vymedzenia pojmov stanovené v článku 2 nariadenia o Programme InvestEU sa uplatňujú aj na tieto investičné usmernenia.

2. HORIZONTÁLNE USTANOVENIA

2.1. Prispievanie k plneniu cieľov politiky Únie a pridaná hodnota na úrovni Únie

Operácie financovania a investičné operácie podporované z Fondu InvestEU sa zameriavajú na investície, ktoré predstavujú pridanú hodnotu na úrovni Únie. Povahy pridanej hodnoty na úrovni Únie sa môže líšiť v prípade operácií financovania a investičných operácií v rámci konkrétnych finančných produktov stanovených ako súčasť každého segmentu politiky v oddiele 6 týchto investičných usmernení. Pridaná hodnota na úrovni Únie zabezpečená operáciami financovania a investičnými operáciami v rámci finančných produktov môže vyplývať aj z diverzifikácie rizika na úrovni finančných produktov naprieč rôznymi sektormi alebo geografickými oblasťami. Pridanú hodnotu na úrovni Únie možno okrem toho odvodiť aj z príspevku k odolnosti Únie v oblastiach strategického významu, ako sa ďalej uvádza v oddiele 2.10.

Na dosiahnutie cieľov politiky Únie v oblastiach politiky podporovaných z Fondu InvestEU, ako sa stanovuje v článku 3 a prílohe II k nariadeniu o Programme InvestEU vo vzťahu k sektorom, ktoré sa v nich uvádzajú, môžu operácie financovania a investičné operácie dopĺňať grantové financovanie a inú podporu, najmä prostredníctvom operácií kombinovaného financovania a kombinácií. Fond InvestEU môže predovšetkým dopĺňať príslušné ciele politiky programu Horizont Európa ⁽²⁾, Nástroja na prepájanie Európy (CEF) ⁽³⁾, programu Digitálna Európa ⁽⁴⁾, Programu pre jednotný trh ⁽⁵⁾, Európskeho vesmírneho programu ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 30.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje program Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020) a zrušuje rozhodnutie č. 1982/2006/ES (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 104).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1316/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení Nástroja na prepájanie Európy, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 913/2010 a zrušujú sa nariadenia (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010 (Ú. v. EÚ L 348, 20.12.2013, s. 129).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/694 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Digitálna Európa a zrušuje rozhodnutie (EÚ) 2015/2240 (Ú. v. EÚ L 166, 11.5.2021, s. 1).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/690 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Program pre vnútorný trh, konkurencieschopnosť podnikov vrátane malých a stredných podnikov, oblasť rastlín, zvierat, potravín a krmív a európsku štatistiku (Program pre jednotný trh) a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 99/2013, (EÚ) č. 1287/2013, (EÚ) č. 254/2014 a (EÚ) č. 652/2014 (Ú. v. EÚ L 153, 3.5.2021, s. 1).

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Vesmírny program Únie a Agentúra Európskej únie pre vesmírny program a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 912/2010, (EÚ) č. 1285/2013 a (EÚ) č. 377/2014 a rozhodnutie č. 541/2014/EÚ (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 69).

Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) ⁽⁷⁾, Kohézneho fondu ⁽⁸⁾, Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) ⁽⁹⁾, Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF) ⁽¹⁰⁾, Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) ⁽¹¹⁾, programu Kreatívna Európa ⁽¹²⁾, Fondu pre azyl a migráciu ⁽¹³⁾, Fondu pre vnútornú bezpečnosť ⁽¹⁴⁾, Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu (ENRAF) ⁽¹⁵⁾, Programu pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE) ⁽¹⁶⁾, inovačného fondu ETS ⁽¹⁷⁾, programu EU4Health ⁽¹⁸⁾, Fondu na spravodlivú transformáciu (FST) ⁽¹⁹⁾ a Európskeho obranného fondu ⁽²⁰⁾.

2.2. Zlyhania trhu, suboptimálne investičné situácie a doplnkovosť

V súlade s článkom 209 ods. 2 písm. a) a b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 („nariadenie o rozpočtových pravidlách“ ⁽²¹⁾) záruka EÚ rieši zlyhania trhu alebo suboptimálne investičné situácie a zabezpečuje doplnkovosť, ako sa stanovuje v oddiele A prílohy V k nariadeniu o Programme InvestEU ⁽²²⁾.

2.3. Spoločné požiadavky na operácie financovania a investičné operácie

2.3.1. Implementujúci partneri, finanční sprostredkovatelia a koneční prijímatelia

Podľa článku 2 bodu 13 nariadenia o Programme InvestEU sú implementujúci partneri oprávnenými protistranami, ako sú finančné inštitúcie, s ktorými Komisia uzavrela dohodu o záruke.

⁽⁷⁾ Nariadenie o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde nebolo zatiaľ neuverejnené. Očakáva sa druhé čítanie v Parlamente.

⁽⁸⁾ Nariadenie o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde zatiaľ nebolo neuverejnené. Očakáva sa druhé čítanie v Parlamente.

⁽⁹⁾ Nariadenie o Európskom sociálnom fonde plus (ESF+) nebolo zatiaľ neuverejnené. Očakáva sa druhé čítanie v Parlamente.

⁽¹⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 18. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

⁽¹¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 487).

⁽¹²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1295/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje program Kreatívna Európa (2014 až 2020) a zrušujú rozhodnutia č. 1718/2006/ES, č. 1855/2006/ES a č. 1041/2009/ES (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 221).

⁽¹³⁾ Nariadenie, ktorým sa zriaďuje Fond pre azyl a migráciu nebolo zatiaľ neuverejnené. Očakáva sa pozícia Rady v prvom čítaní.

⁽¹⁴⁾ Nariadenie, ktorým sa zriaďuje Fond pre vnútornú bezpečnosť nebolo zatiaľ neuverejnené. Očakáva sa pozícia Rady v prvom čítaní.

⁽¹⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 508/2014 z 15. mája 2014 o Európskom námornom a rybárskom fonde, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1255/2011 (Ú. v. EÚ L 149, 20.5.2014, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1293/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení programu pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE) a o zrušení nariadenia (ES) č. 614/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 185).

⁽¹⁷⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/410 zo 14. marca 2018, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES s cieľom zlepšiť nákladovo efektívne znižovanie emisií a investície do nízkouhlíkových technológií a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 (Ú. v. EÚ L 76, 19.3.2018, s. 3) a delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/856 z 26. februára 2019, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, pokiaľ ide o prevádzkovanie inovačného fondu (Ú. v. EÚ L 140, 28.5.2019, s. 6).

⁽¹⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/522 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje akčný program Únie v oblasti zdravia („program EU4Health“) na obdobie rokov 2021 – 2027 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 282/2014 (Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Nariadenie, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu nebolo zatiaľ neuverejnené. Očakáva sa akt podpisu.

⁽²⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/697 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond a zrušuje nariadenie (EÚ) 2018/1092 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 149).

⁽²¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽²²⁾ V súlade s posledným odsekom oddielu A prílohy V k nariadeniu o Programme InvestEU sa refinančné operácie nepodporujú zárukou EÚ s výnimkou osobitných výnimočných a riadne odôvodnených prípadov. Operácie financovania a investičné operácie zahŕňajúce existujúce portfóliá, na ktoré sa vzťahuje táto výnimka, sa môžu spočiatku zaviesť len v rámci pilotnej schémy s obmedzeným rozpočtom a ako súčasť príslušného segmentu politiky a musia spĺňať všetky podmienky stanovené v prílohe V k nariadeniu o Programme InvestEU a ďalej uvedené v dohode o záruke.

Implementujúci partneri môžu poskytovať finančné prostriedky priamo ⁽²³⁾ konečným prijímateľom alebo nepriamo prostredníctvom súkromných alebo verejných finančných sprostredkovateľov.

Implementujúci partneri sa tiež môžu stať poradenskými partnermi, ktorí priamo alebo nepriamo poskytujú technickú pomoc a podporu pri budovaní kapacít finančným sprostredkovateľom a konečným prijímateľom v rámci Poradenského centra InvestEU. Finanční sprostredkovatelia môžu takisto poskytovať technickú pomoc a podporu pri budovaní kapacít konečným prijímateľom alebo z nej môžu mať sami prospech.

Priame operácie sa týkajú priameho financovania pre konečných prijímateľov od implementujúcich partnerov ⁽²⁴⁾.

Pri nepriamych operáciách môžu implementujúci partneri uzatvárať dohody s finančnými sprostredkovateľmi v súlade s článkom 208 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách. V prípade sprostredkovaného financovania musia podľa článku 208 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách uvedených finančných sprostredkovateľov vybrať implementujúci partneri na základe postupov rovnocenných s postupmi, ktoré uplatňuje Komisia. Takéto postupy musia rešpektovať zásady otvorených, transparentných, primeraných a nediskriminačných postupov a musia zabráňovať konfliktu záujmov. Mohli by mať napríklad formu výzvy na vyjadrenie záujmu. Nepriame operácie môžu zahŕňať aj poskytovanie financovania prostredníctvom investičných platforiem vymedzených v článku 2 bode 18 nariadenia o Programe InvestEU.

V súlade s článkom 209 ods. 2 písm. a) a článkom 219 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa operáciami financovania a investičnými operáciami poskytuje podpora len konečným prijímateľom, ktorí sa v čase poskytnutia finančnej podpory Únie považujú za ekonomicky životaschopných podľa medzinárodne uznávaných noriem.

Oprávnenými konečnými prijímateľmi musia byť fyzické alebo právnické osoby vrátane:

- a) súkromných subjektov, ako sú účelovo vytvorené subjekty (SPV) alebo projektové spoločnosti, veľké korporácie, spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou vrátane malých spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou ⁽²⁵⁾ a MSP;
- b) subjektov verejného sektora (či už územných, alebo iných, no s výnimkou operácií financovania a investičných operácií so subjektmi ⁽²⁶⁾), ktoré spôsobujú priame riziko členskému štátu) a subjektov typu verejného sektora;
- c) zmiešaných subjektov, ako sú verejno-súkromné partnerstvá a súkromné spoločnosti s verejným účelom, alebo
- d) neziskových organizácií.

Cieľoví koneční prijímatelia v rámci finančného produktu sa vymedzia v dohode o záruke.

Implementujúci partneri nesmú byť v žiadnej zo situácií uvedených v článku 136 ods. 1 alebo ods. 4 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách. Pokiaľ ide o finančných sprostredkovateľov a konečných prijímateľov, uplatňovanie článku 136 sa musí špecifikovať v dohodách o záruke. Ak operácie financovania a investičné operácie prinášajú prospech konečným prijímateľom, ktorými sú veľké korporácie, subjekty verejného sektora a subjekty typu verejného sektora, ktoré využívajú ľahší prístup ku kapitálovým trhom alebo bankovému financovaniu alebo vykazujú nižšie úrovne rizika, musí implementujúci partner preukázať vysokú pridanú hodnotu politiky.

Na základe informácií získaných od implementujúceho partnera investičný výbor overí, či operácia financovania alebo investičná operácia podporovaná z Fondu InvestEU, ktorú predložil implementujúci partner, alebo kombinácia takýchto operácií, ktoré predložil viac ako jeden implementujúci partner:

- a) v prípade priamych operácií – nepresahuje 50 % celkových projektových nákladov ⁽²⁷⁾;

⁽²³⁾ Priame kapitálové a kvázi kapitálové financovanie sa nepovoľuje v prípade zložky v zodpovednosti EÚ v rámci segmentu týkajúceho sa MSP.

⁽²⁴⁾ Operácia financovania alebo investičná operácia vo forme záruky alebo zahŕňajúca záruku od implementujúceho partnera pre financujúcu tretiu stranu v súvislosti s konkrétnymi projektmi, ktoré posúdil a vybral implementujúci partner, sa berie ako priama operácia.

⁽²⁵⁾ Spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou sú spoločnosti s najviac 3 000 zamestnancami, ktoré však nie sú MSP. Malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou sú spoločnosti vymedzené v článku 2 bode 22 nariadenia o Programe InvestEU.

⁽²⁶⁾ T. j. vládne orgány alebo orgány plne zaručené členskými štátmi.

⁽²⁷⁾ V prípade projektov s vysokou pridanou hodnotou politiky a keď je nevyhnutné prilákať ďalších súkromných investorov prostredníctvom štruktúr financovania (ako sú syndikované úvery), môže táto hodnota dosiahnuť až 70 % celkových projektových nákladov, ako sa stanovuje ďalej v dohode o záruke.

- b) v prípade nepriamych kapitálových operácií – nepresahuje 50 % objemu fondu ⁽²⁸⁾;
- c) v prípade nepriamych dlhových operácií si finančný sprostredkovateľ ponechá aspoň 20 % expozície.

Tieto požiadavky sa uplatňujú, pokiaľ nie je v oddiele 5 týchto investičných usmernení uvedené inak.

V prípade nepriamych operácií implementujúci partner zmluvne požaduje, aby finančný sprostredkovateľ nemohol zahrnúť rovnakú transakciu s konečnými prijímateľmi alebo inými sprostredkovateľmi do viac ako jedného portfólia podporovaného z Fondu InvestEU.

V prípade nepriamych kapitálových operácií, pokiaľ ide o požiadavku uvedenú v písmene b), implementujúci partner požiada potenciálnych finančných sprostredkovateľov, aby ho informovali o svojom zámere získať investície od iného implementujúceho partnera a/alebo finančného sprostredkovateľa, ktorý využíva záruku EÚ, s výhradou požiadaviek na dôvernosť, ktoré sú záväzné pre potenciálnych finančných sprostredkovateľov.

Od konečných prijímateľov sa zmluvne vyžaduje, aby potvrdili, že kombinácia podpory z Fondu InvestEU a z iných programov Únie v relevantných prípadoch nepresahuje celkové projektové náklady a že financovanie podporované z Fondu InvestEU sa nepoužíva na predbežné financovanie grantu z programov Únie alebo že grant z programu Únie sa nepoužije na úhradu podpory z Fondu InvestEU.

Implementujúci partneri zabezpečujú viditeľnosť podpory z Fondu InvestEU v súlade s článkom 32 nariadenia o Programe InvestEU, ako sa bližšie špecifikuje v dohodách o záruke, pričom zohľadňujú povahu finančného produktu a konečných prijímateľov.

2.3.2. *Typy finančných produktov a požiadavky na zabezpečenie spoločného záujmu s implementujúcimi partnermi a finančnými sprostredkovateľmi*

2.3.2.1. *Prioritizácia cieľov politiky*

Stanovia sa kľúčové ukazovatele výkonnosti, ktoré preukazujú dosiahnutie politických priorít, v záujme prioritizácie cieľov politiky v rámci každého finančného produktu. Okrem toho sa použije jeden alebo viacero z týchto prostriedkov:

- a) cieľové sumy na financovanie poskytnuté na určité priority politiky;
- b) osobitné kritériá zamerané na príslušných konečných prijímateľov;
- c) rôzne krytie rizík zárukou EÚ pre konkrétne priority politiky;
- d) koncentračné limity podľa sektora/geografickej oblasti;
- e) riadne odôvodnený mechanizmus založený na výkonnosti, ktorý odráža plnenie konkrétnych priorít politiky;
- f) vymedzenie čiastkových cieľov a zámerov spojených s pridelením dodatočných tranží záruky EÚ novým alebo existujúcim finančným produktom implementujúceho partnera, alebo
- g) akékoľvek iné vhodné prostriedky.

Prioritizácia a uplatniteľné prostriedky sa stanovia v dohode o záruke.

Okrem toho sa nadviaže úzky dialóg medzi Komisiou a každým implementujúcim partnerom s cieľom poskytnúť politické usmernenia a preskúmať databázu operácií plánovaných v rámci Fondu InvestEU.

S cieľom zabezpečiť flexibilitu a schopnosť reagovať na potenciálne meniace sa potreby trhu a politiky, ako sa vyžaduje v rámci každého segmentu politiky, môžu Komisia a príslušné riadiace orgány Programu InvestEU uprednostniť oblasti oprávnené na financovanie stanovené v prílohe II k nariadeniu o Programe InvestEU na základe prostriedkov opísaných v tomto oddiele. Komisia môže najmä:

- a) pravidelne preskúmať spolu s implementujúcimi partnermi databázu projektov, ktorú predložili. Databáza projektov pozostáva zo súhrnných informácií (alebo podrobných informácií, ktoré podliehajú záväzkom zachovania dôvernosti medzi implementujúcim partnerom a konečným prijímateľom, ak sa to dohodlo v dohode o záruke) o plánovanej sume financovania v rámci príslušných oblastí politiky, a to na úrovni podsektorov, a o geografickom pokrytí operácií. Podrobnejšie informácie bude potrebné poskytnúť o tematických produktoch vymedzených v oddiele 2.3.2.2 a o operáciách financovania a investičných operáciách využívajúcich kombinované financovanie vymedzené v oddiele 2.9;

⁽²⁸⁾ V prípade použitia zložky v zodpovednosti členských štátov sa môžu uplatniť výnimky, pokiaľ ide o 50 % limit týkajúci sa objemu fondu. V oddiele 5.1.2 sa stanovujú ďalšie pravidlá týkajúce sa investícií do kapitálových fondov.

- b) poskytovať usmernenia týkajúce sa výkladu kritérií oprávnenosti a prostriedkov prioritizácie uvedených v týchto usmerneniach;
- c) preskúmať výkonnosť a rozsah príslušných finančných produktov s cieľom optimalizovať dosahovanie priorit politiky uvedených v týchto usmerneniach.

V rámci stanovenom v tomto oddiele 2.3.2.1 sa v prípade všeobecných finančných produktov môžu stanoviť orientačné cieľové hodnoty zamerané na konkrétne ciele politiky.

2.3.2.2. Finančné produkty

Finančné produkty môžu mať formu všeobecných finančných produktov, tematických finančných produktov a spoločných všeobecných alebo tematických finančných produktov.

Všeobecné finančné produkty podporujú jednu alebo viacero oblastí politiky, na ktoré sa vzťahujú jednotlivé segmenty politiky ďalej vymedzené v oddiele 6 týchto investičných usmerení.

V riadne odôvodnených prípadoch možno v závislosti od rizikového profilu operácií financovania a investičných operácií zameraných na konkrétne ciele politiky vytvoriť **tematické finančné produkty** v rámci segmentov politiky.

Tematický finančný produkt sa zameriava na jasne vymedzenú oblasť politiky s vyššou pridanou hodnotou na úrovni Únie, v ktorej sa zlyhanie trhu alebo suboptimálna investičná situácia nedá riešiť prostredníctvom všeobecných finančných produktov, pretože sa výrazne odchyľuje od podmienok týchto dostupných všeobecných finančných produktov. Dôvodom môže byť najmä vysoko rizikový profil operácií financovania a investičných operácií, ktoré si vyžadujú vyššie krytie zárukou EÚ prostredníctvom nerovnomerného, obmedzeného alebo žiadneho rozdelenia rizika s implementujúcim partnerom. Finančný príspevok implementujúceho partnera poskytnutý na základe portfólia je v každom prípade v súlade s článkom 13 ods. 4 a ods. 5 nariadenia o Programe InvestEU.

Tematický finančný produkt je založený na posúdení zlyhania trhu alebo suboptimálnej investičnej situácie, ktoré je primerané vlastnostiam navrhovaného tematického finančného produktu, pokiaľ produkt ešte nebol hodnotený v rámci existujúcich posúdení a štúdií.

Okrem preskúmania databázy implementujúci partner poskytne Komisii špecifické informácie týkajúce sa oprávnenosti každej operácie financovania alebo investičnej operácie v rámci tematického produktu, ako sa stanovuje v dohode o záruke.

Spoločný všeobecný alebo tematický finančný produkt sa môže vytvoriť na efektívnejšie riešenie cieľov politiky, ktoré patria do viac ako jedného segmentu politiky. Pri takýchto produktoch sa kombinujú zdroje z dvoch alebo viacerých segmentov.

2.3.3. Vylúčené činnosti

Fond InvestEU nepodporuje činnosti uvedené v oddiele B prílohy V k nariadeniu o Programe InvestEU.

2.3.4. Otázky štátnej pomoci

Zdroje členských štátov použité pri operáciách financovania a investičných operáciách podporovaných z Fondu InvestEU v rámci zložiek v zodpovednosti EÚ a zložiek v zodpovednosti členských štátov sa v určitých prípadoch môžu považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie („ZFEÚ“). Sú však oslobodené od povinnosti informovať o opatreniach štátnej pomoci stanovenej v článku 108 ods. 3 ZFEÚ, ak spĺňajú požiadavky stanovené vo všeobecnom nariadení o skupinových výnimkách⁽²⁹⁾, najmä v osobitnom oddiele o Programe InvestEU⁽³⁰⁾, alebo v inom nariadení o skupinových výnimkách⁽³¹⁾. Podľa článku 108 ZFEÚ musí byť Komisia informovaná o každej štátnej pomoci, ktorá nespĺňa požiadavky stanovené v jednom z nariadení o skupinových výnimkách.

2.4. Hodnotenie rizika

V prípade všetkých priamych dlhových operácií implementujúci partneri vykonajú svoje štandardné hodnotenie rizika, ktoré zahŕňa výpočet pravdepodobnosti zlyhania a očakávanej miery uspokojenia pohľadávok a klasifikáciu podľa interného ratingu alebo systému klasifikácie implementujúceho partnera, a zodpovedajúcim spôsobom o tom informujú Komisiu.

⁽²⁹⁾ Nariadenie (EÚ) č. 651/2014 z 17 júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁽³⁰⁾ Zatiaľ neprijaté.

⁽³¹⁾ Pokiaľ ide o štátnu pomoc, v článku 1 ods. 4 písm. c) všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách sa uvádza, že nariadenie sa nevzťahuje na podniky v ťažkostiach.

S cieľom vyjadriť celkové riziko operácie sa takýto výpočet vykoná bez zohľadnenia záruky EÚ a finančného príspevku implementujúceho partnera. Musí sa však prihliadnuť na skutočnosť, že niektoré operácie v rámci tematických produktov nemusia podľa pravidiel a postupov implementujúceho partnera patriť do rozsahu pôsobnosti jeho bežných ukazovateľov rizika. V takýchto prípadoch implementujúci partner v spolupráci s Komisiou vypracuje primerané hodnotenie rizika s cieľom zabezpečiť náležité vykazovanie rizík.

Informácie o očakávanom rizikovom profile dlhových operácií sa predkladajú aj investičnému výboru ako súčasť žiadosti o podporu z Fondu InvestEU. Dlhová operácia je operácia, ktorá má rizikové charakteristiky dlhu, čo môže zahŕňať nástroje v právnej forme dlhu. Príkladmi dlhu sú úvery, finančný lízing, hypotéky, akreditívy, záruky, pohotovostné úverové facility a cenné papiere emitované na kapitálových trhoch, ako sú dlhopisy, ktoré môžu byť nadradené, mezanínové alebo podriadené a zabezpečené alebo nezabezpečené.

V prípade operácií kapitálového typu sa môže záruka EÚ použiť na podporu investícií do jednotlivých subjektov alebo projektov (investície kapitálového typu) realizovaných implementujúcimi partnermi alebo prostredníctvom investícií do fondov (vrátane fondov fondov, nástrojov spoluinvestovania alebo iných typov sprostredkovateľov) alebo iných typov finančných nástrojov predstavujúcich portfóliové riziká kapitálového typu (kapitálové portfólio).

Operácia kapitálového typu je operácia, ktorá má rizikové charakteristiky vlastného imania. To môže zahŕňať nástroje v právnej forme vlastného kapitálu, ako sú investície do kmeňových alebo prioritných akcií, ako aj nástroje vo forme kvázi vlastného kapitálu alebo hybridné nástroje, ako sú hlboko podriadené úvery s podielom na zisku, mezanínové financovanie, úvery na rizikový kapitál, konvertibilné fondy, warranty alebo iné formy kapitálových stimulov pri vystavení držiteľa kapitálovému riziku. V prípade priamych operácií kapitálového typu implementujúci partner vykoná svoje štandardné hodnotenie a zodpovedajúcim spôsobom o tom informuje Komisiu. V prípade operácií, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti bežných ukazovateľov používaných v súvislosti s vlastným kapitálom, implementujúci partner v spolupráci s Komisiou vypracuje primeranú metódu hodnotenia s cieľom zabezpečiť náležité vykazovanie rizík.

Implementujúci partner použije svoje štandardné hodnotenie rizika na určenie toho, či je operácia klasifikovaná ako operácia kapitálového typu alebo dlhová operácia, a to bez ohľadu na jej právnu formu a nomenklatúru, a zodpovedajúcim spôsobom o tom informuje Komisiu.

V prípade sprostredkovaných operácií môžu implementujúci partneri použiť štandardné postupy finančných sprostredkovateľov, pokiaľ ide o hodnotenie rizika konečných prijímateľov alebo prípadne o ocenenie operácie. V dohode o záruke sa stanoví, že výsledok analýzy vykonanej implementujúcimi partnermi na základe vstupov získaných od finančných sprostredkovateľov na úrovni portfólia sa oznámi Komisii, aby mohla posúdiť vplyv takýchto operácií na riziko, ktoré znáša záruka EÚ, a primeranosť potrieb tvorby rezerv.

Operácie financovania a investičné operácie sa mapujú podľa spoločného ratingového systému zavedeného v súlade s článkom 11 ods. 1 písm. b) bodom ii) nariadenia o Programe InvestEU. Relevantné informácie o posudzovaní rizík operácie financovania alebo investičnej operácie sa sprístupnia investičnému výboru v súlade s článkom 24 ods. 4 nariadenia o Programe InvestEU a Komisii na účely vykazovania. Podrobné požiadavky sa stanovujú v dohodách o záruke, pričom sa zohľadnia záujmy EÚ ako ručiteľa a zabezpečí sa primeraná ochrana dôvernosti súkromných a/alebo citlivých obchodných informácií.

2.5. Mena financovania

Záruka EÚ pre implementujúcich partnerov sa poskytuje v eurách.

Financovanie pre konečných prijímateľov v rámci operácií financovania a investičných operácií sa môže poskytovať v akejkoľvek mene, ktorá má postavenie zákonného platidla v členskom štáte. Takéto financovanie môže tiež prispieť k rozvoju miestnych kapitálových trhov.

Financovanie sa môže poskytovať aj v iných obchodovateľných menách. Implementujúci partneri a finanční sprostredkovatelia sa však snažia zabrániť vystaveniu konečných prijímateľov devízovému riziku. Financovanie sa spravidla môže konečným prijímateľom poskytnúť v iných menách, ako je zákonné platidlo štátu, v ktorom je usadený konečný prijímateľ, len ak pre to existuje presvedčivé ekonomické zdôvodnenie. V takýchto prípadoch by sa financovanie malo poskytnúť pokiaľ možno v eurách.

2.6. Zásady pridelovania prostriedkov podľa segmentu politiky

Finančné produkty sa vytvárajú v rámci príslušného segmentu politiky v súlade s týmito zásadami:

- a) finančné produkty na podporu operácií financovania a investičných operácií, ktorých hlavným cieľom je dosiahnuť pozitívny sociálny vplyv alebo rozvoj zručností, patria do segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností;
- b) finančné produkty na podporu portfólií pozostávajúcich výlučne z MSP a malých spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou na sprostredkúvanom základe vo forme dlhu alebo vlastného kapitálu patria do segmentu týkajúceho sa MSP s výnimkou tých, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti písmena a). V prípade priamych operácií sa finančné produkty na podporu portfólií pozostávajúcich výlučne z MSP a malých spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou ako všeobecnej oblasti politiky, ako sa uvádza v článku 8 ods. 1 písm. c) nariadenia o Programe InvestEU, pridelia na segment týkajúci sa MSP, zatiaľ čo finančné produkty zamerané na iné osobitné oblasti politiky sa majú prideliť na segment, do ktorého patrí daná oblasť;
- c) finančné produkty na podporu výskumných, inovačných alebo digitalizačných činností patria do segmentu týkajúceho sa výskumu, inovácií a digitalizácie s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v písmenách a) a b);
- d) finančné produkty na podporu operácií v oblasti infraštruktúry, súvisiacich mobilných aktív, zavádzania inovačných technológií, pri ktorých je riziko najmä na strane spotreby, a rozvoja trhu špecifického pre daný sektor patria do segmentu týkajúceho sa udržateľnej infraštruktúry s výhradou týchto podmienok:
- i) finančné produkty súvisiace so sociálnou infraštruktúrou ⁽³²⁾ sa majú prideliť na segment týkajúci sa sociálnych investícií a zručností;
- ii) finančné produkty súvisiace s infraštruktúrou, v prípade ktorej hlavné riziko spočíva v technologickom vývoji a inovačných činnostiach, sa majú prideliť na segment týkajúci sa výskumu, inovácií a digitalizácie. Finančné produkty súvisiace s projektmi sledujúcimi príslušné ciele politiky v oblasti udržateľnej infraštruktúry však môžu implementovať a rozvíjať aj MSP a malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou v rámci segmentu týkajúceho sa udržateľnej infraštruktúry, pokiaľ sa na portfóliá nevzťahuje písmeno b).

Kapitálová podpora pre MSP v súlade s článkom 3 ods. 1 písm. g) nariadenia o Programe InvestEU sa môže poskytovať prostredníctvom finančných produktov, ktoré patria do ktoréhokoľvek segmentu politiky.

Spoločné finančné produkty patria do dvoch alebo viacerých segmentov v súlade s príslušným mechanizmom pridelovania záruk stanoveným v dohodách o záruke. Takýto mechanizmus pridelovania záruk môže pozostávať z pomerného rozdelenia každej operácie financovania alebo investičnej operácie vymedzeného *ex ante* medzi príslušné segmenty politiky alebo iného mechanizmu.

Každá jednotlivá operácia financovania alebo investičná operácia navrhnutá implementujúcim partnerom sa pridelí príslušnému finančnému produktu, ktorému zodpovedá. Operácia financovania alebo investičná operácia, ktorá spĺňa kritériá viac ako jedného vytvoreného finančného produktu, sa pridelí finančnému produktu, do ktorého spadá jej hlavný cieľ v súlade s článkom 8 ods. 4 nariadenia o Programe InvestEU.

Pri predložení konkrétnej operácie financovania alebo investičnej operácie implementujúci partner navrhne príslušný finančný produkt patriaci do segmentu politiky, ktorému je pridelená operácia financovania alebo investičná operácia.

2.7. Geografická a sektorová diverzifikácia

Objem operácií financovania a investičných operácií krytých zárukou EÚ v ktorýchkoľvek troch členských štátoch by na konci investičného obdobia a v prípade všetkých implementujúcich partnerov nemal predstavovať viac ako 45 % sumy financovania podporovaného z Fondu InvestEU. Nepatria sem operácie financovania a investičné operácie alebo ich príslušné časti, na ktoré sa vzťahujú zložky v zodpovednosti členských štátov.

⁽³²⁾ Sociálna infraštruktúra v kontexte segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností je infraštruktúra na podporu poskytovania sociálnych služieb a vybraných služieb všeobecného záujmu (vzdelávanie a zdravie), ktoré sú vymedzené v oznámeniach Komisie o sociálnych službách všeobecného záujmu a službách všeobecného záujmu [KOM(2007) 725 v konečnom znení a KOM(2006) 177 v konečnom znení]. Konkrétnejšie, sociálna infraštruktúra v oblasti sociálnych služieb podporuje poskytovanie podporných služieb, ktoré prostredníctvom individualizovanej podpory pomáhajú ľuďom prekonať ich nepriaznivú sociálnu situáciu, zabezpečiť ich začlenenie do spoločnosti a zvýšiť ich zamestnateľnosť. Tento typ infraštruktúry sa zvyčajne buduje na miestnej úrovni a zahŕňa integrované a komunitné poskytovanie služieb.

Navyše sa vynaloží maximálne úsilie na zabezpečenie toho, aby sa na konci investičného obdobia pokryla široká škála oprávnených oblastí uvedených v prílohe II k nariadeniu o Programe InvestEU. To bude zahŕňať najmä vznikajúce alebo nedostatočne rozvinuté trhy, pričom sa zohľadnia finančné produkty, ktoré poskytol implementujúci partner. Finančný produkt sa môže vzťahovať na ktorúkoľvek z oblastí oprávnených na operácie financovania a investičné operácie uvedené v prílohe II k nariadeniu o Programe InvestEU.

Na podporu geografickej diverzifikácie sa môžu zriadiť investičné platformy spájajúce úsilie a odborné znalosti implementujúcich partnerov s národnými podpornými bankami a inštitúciami s obmedzenými skúsenosťami s využívaním finančných nástrojov.

V rámci zložiek v zodpovednosti členských štátov sa geografický rozsah pôsobnosti a osobitné účelové vyčlenenie zahrnú do príslušných dohôd o príspevku.

2.8. Zložky v zodpovednosti členských štátov v segmentoch politiky

Zložky v zodpovednosti členských štátov sa môžu zriadiť tak, aby pokrývali jeden alebo viacero uplatniteľných segmentov politiky. Budú predstavovať účelovo vyčlenené rozpočtové prostriedky od prispievajúcich členských štátov určené na plnenie cieľov politiky fondov v rámci zdieľaného riadenia či Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti alebo účelov stanovených v dohode o príspevku v závislosti od pôvodu poskytnutej sumy. Zo zložiek v zodpovednosti členských štátov sa okrem iného môže poskytovať kapitálová podpora pre MSP v súlade s článkom 3 ods. 1 písm. g) nariadenia o Programe InvestEU.

Operácie financovania a investičné operácie v rámci zložiek v zodpovednosti členských štátov sa vykonávajú v súlade s pravidlami Fondu InvestEU a dodržiavajú tieto investičné usmernenia a dohodu o príspevku podľa článku 10 nariadenia o Programe InvestEU vrátane cieľov prispievajúcich programov.

Z každej zložky v zodpovednosti členských štátov ⁽³³⁾ sa môže v súvislosti s finančnými produktmi uvedenými v oddiele 2.3.2.2 poskytovať podpora v týchto scenároch:

- a) existujúci finančný produkt určený pre zložku v zodpovednosti EÚ sa môže implementovať aj v rámci zložky v zodpovednosti členských štátov. Na tento účel sa vyčlení príspevkov pre členský štát, resp. členské štáty alebo región, resp. regióny pôvodu;
- b) môžu sa vyvinúť na mieru šité finančné produkty s cieľom riešiť osobitné potreby a zamerať sa na konkrétnych konečných prijímateľov z členského štátu alebo regiónu pôvodu. Takýto finančný produkt môže byť novým typom finančného produktu alebo sa môže výrazne líšiť od existujúceho finančného produktu vyvinutého pre zložku v zodpovednosti EÚ;
- c) finančný produkt môže komplementárnym spôsobom kombinovať podporu zo zložiek v zodpovednosti EÚ a zložiek v zodpovednosti členských štátov.

Dva alebo viaceré členské štáty môžu s Komisiou uzavrieť spoločnú dohodu o príspevku v súlade s článkom 10 ods. 2 nariadenia o Programe InvestEU.

2.9. Operácie kombinovaného financovania, ktoré dostávajú podporu z Fondu InvestEU

Operácie kombinovaného financovania ⁽³⁴⁾ vymedzené v článku 2 bode 5 a uvedené v článku 6 ods. 2 nariadenia o Programe InvestEU zahŕňajú podporu z Fondu InvestEU. Návrh operácie financovania alebo investičnej operácie, ktorá tvorí súčasť takejto operácie kombinovaného financovania, predkladá implementujúci partner na schválenie investičnému výboru.

Operácia kombinovaného financovania sa vykonáva podľa pravidiel Programu InvestEU. Kombinovaný prvok poskytnutý zo sektorového programu ⁽³⁵⁾ môže mať formu grantu alebo finančného nástroja a musí byť v súlade s pravidlami oprávnenosti sektorového programu. Kombinovaný prvok vo forme finančného nástroja sa môže kombinovať a deliť sa o riziko so zárukou InvestEU, ako sa bližšie uvádza v dohode o záruke. Príslušný pracovný program ⁽³⁶⁾ bude predstavovať

⁽³³⁾ Zložka v zodpovednosti členských štátov by sa mohla financovať z ktoréhokoľvek z týchto fondov zdieľaného riadenia: z EFRR, Kohézneho fondu, ESF+, EPFRV a ENRF, alebo z peňažného príspevku členského štátu, a to vrátane tých, ktoré sú podporované v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

⁽³⁴⁾ Operácia kombinovaného financovania sa nepovažuje za operáciu financovania ani investičnú operáciu v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 5 nariadenia o Programe InvestEU, ktorá je súčasťou takejto operácie kombinovaného financovania.

⁽³⁵⁾ Na účely týchto investičných usmernení sektorové programy znamenajú programy Únie v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 5 nariadenia o Programe InvestEU. Na účely tohto oddielu 2.9 sú relevantné len sektorové programy, v prípade ktorých je do právneho základu zahrnutá príslušná splnomocňujúca doložka.

⁽³⁶⁾ V prípade kombinácie s inovačným fondom ETS príslušné rozhodnutie prijaté v súlade s delegovanými aktmi prijatými na základe článku 10a ods. 8 smernice 2003/87/ES zmenenou smernicou (EÚ) 2018/410 (Ú. v. EÚ L 76, 19.3.2018, s. 3).

rozhodnutie o financovaní kombinovaného prvku sektorového programu a bude v ňom uvedená jeho forma, ciele, rozpočtová suma sektorového programu, ktorá sa má prideliť na operácie kombinovaného financovania, a zoznam subjektov zapojených do operácie kombinovaného financovania. Rozhodnutím o kombinovanom prvku zo sektorového programu nie je dotknuté rozhodnutie investičného výboru o záruke EÚ podľa nariadenia o Programe InvestEU.

Pri navrhovaní a vykonávaní operácie kombinovaného financovania sa osobitná pozornosť venuje efektívnosti a proporcionálite kombinovanej podpory Únie. V dohode o záruke sa uvedie finančný produkt, resp. finančné produkty, v rámci ktorých sa môžu predkladať operácie kombinovaného financovania, a osobitné ustanovenia uplatniteľné na operácie kombinovaného financovania. Tie môžu zahŕňať orientačné alebo povinné stropy príslušných tranží podpory Únie. Súhrnné informácie (alebo ak sa tak dohodlo v dohode o záruke, podrobné informácie) o operáciách kombinovaného financovania sa okrem toho môžu preskúmať počas diskusií s Komisiou týkajúcich sa databázy projektov. V hodnotiacej tabuľke sa zohľadňuje, či operácia kombinovaného financovania využíva grantovú zložku alebo finančný nástroj z iných programov Únie.

Okrem preskúmania databázy implementujúci partner poskytne Komisii špecifické informácie týkajúce sa oprávnenosti každej operácie financovania alebo investičnej operácie využívajúcej kombinované financovanie v rámci finančného produktu, ako sa vymedzuje v dohode o záruke. V prípade homogénnych nepriamych operácií financovania alebo investičných operácií sa môžu v dohode o záruke vymedziť osobitné kritériá oprávnenosti pre transakcie s konečnými prijímateľmi, ktoré môžu nahradiť potrebu takýchto špecifických informácií.

2.10. Strategické investície

Operácie financovania alebo investičné operácie v rámci Programu InvestEU môžu prispievať k činnostiam, ktoré majú pre Úniu strategický význam, ako sa stanovuje v článku 8 ods. 3 nariadenia o Programe InvestEU. Takéto činnosti sa budú považovať za strategické investície, ak:

- i) sa týkajú projektov a konečných prijímateľov spojených s rizikami pre bezpečnosť alebo verejný poriadok Únie a jej členských štátov, pričom ide najmä o investície do obranného a vesmírneho sektora a do kybernetickej bezpečnosti:
  - v oblasti obrany investície do obranných technológií a produktov uvedených v ročnom pracovnom programe Európskeho obranného fondu;
  - v oblasti kozmického priestoru investície do týchto produktov:
    - atómové hodiny (napr. pre polohové systémy Galileo),
    - strategické nosné rakety (t. j. kozmické nosiče pre vesmírne systémy riadené Európskou úniou) a
    - produkty súvisiace s využívaním kozmického priestoru, vymedzené v zozname, o ktorom každoročne rozhodne Komisia a ktorý sa oznámi riadiacemu výboru,
  - v oblasti kybernetickej bezpečnosti investície zamerané výlučne na vývoj a zavádzanie nástrojov a riešení kybernetickej bezpečnosti vrátane prípadov, keď sú súčasťou zavádzania alebo modernizácie digitálnych sietí a dátovej infraštruktúry,
- alebo
- ii) prispievajú k odolnosti Únie v oblastiach strategického významu pre Úniu, ako sa stanovuje v oddieloch 6.1.1.8, 6.2.1.1 a 6.4.1.1, presadzovaním a posilňovaním strategických hodnotových reťazcov a zachovávaním a posilňovaním činností strategického významu pre Úniu vrátane dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu (IPCEI) v oblasti kritickej infraštruktúry, transformačných technológií, prelomových inovácií a vstupov pre podniky a spotrebiteľov.

V prípade priamych operácií implementujúci partner zabezpečí, aby sa v rámci strategických investícií dodržiavali obmedzenia stanovené v nasledujúcich odsekoch. V prípade nepriamych operácií implementujúci partner zmluvne požaduje, aby finančný sprostredkovateľ zabezpečil dodržiavanie rovnakých obmedzení.

Obmedzenia sa uplatňujú na konečných prijímateľov, na ktorých sa vzťahuje písmeno i) v prvom odseku, s výnimkou prípadov priamych operácií v hodnote menej ako 10 000 000 EUR a transakcií v rámci nepriamych operácií v hodnote menej ako 10 000 000 EUR.

Na účely obmedzení stanovených v tomto oddiele:

- a) „kontrola“ je schopnosť priamo alebo nepriamo uplatňovať rozhodujúci vplyv na právny subjekt prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských právnych subjektov;

- b) „výkonný riadiaci orgán“ je orgán právneho subjektu vymenovaný v súlade s vnútroštátnym právom, ktorý sa v náležitých prípadoch zodpovedá výkonnému riaditeľovi alebo inej osobe s porovnateľnou rozhodovacou právomocou, ktorá je splnomocnená stanovovať stratégiu, ciele a celkové smerovanie právneho subjektu, dohliada na rozhodovanie manažmentu a monitoruje ho;
- c) „subjekt tretej krajiny“ je právny subjekt usadený v tretej krajine, alebo ak je usadený v Únii, má svoj výkonný riadiaci orgán v tretej krajine. Miesto usadenia právneho subjektu sa určuje podľa miesta jeho sídla.

Konečný prijímateľ, na ktorého sa vzťahuje písmeno i), nesmie byť kontrolovaný treťou krajinou ani subjektmi z tretej krajiny a musí mať svoj výkonný riadiaci orgán v Únii.

Ak je konečný prijímateľ, na ktorého sa vzťahuje písmeno i), zapojený do strategickej investície v oblasti pripojenia 5G, opatrenia a plány na zmiernenie rizika podľa súboru nástrojov pre kybernetickú bezpečnosť 5G⁽³⁷⁾ sa vzťahujú aj na jeho dodávateľov. Medzi takýchto dodávateľov patria najmä predajcovia telekomunikačných zariadení, výrobcovia a ďalší dodávatelia tretích strán, ako sú poskytovatelia cloudovej infraštruktúry, poskytovatelia riadených služieb, systémoví integrátori, dodávatelia v oblasti bezpečnosti a údržby a výrobcovia prenosových zariadení.

Ak je konečný prijímateľ, na ktorého sa vzťahuje písmeno i), zapojený do strategickej investície v oblasti obrany, toto obmedzenie sa vzťahuje aj na jeho dodávateľov a subdodávateľov.

Obmedzenia týkajúce sa neexistencie kontroly treťou krajinou alebo subjektom z tretej krajiny stanovené v troch predchádzajúcich odsekoch sa nevzťahujú na konkrétnu operáciu financovania ani investičnú operáciu, ak konečný prijímateľ, na ktorého sa vzťahuje písmeno i), môže preukázať, že je právnym subjektom, pre ktorý členský štát, v ktorom je usadený, schválil záruku v súlade so zásadami týkajúcimi sa oprávnených subjektov stanovenými v príslušných ustanoveniach nariadenia o Európskom obrannom fonde („EDF“) (38), alebo výnimku udelenú Komisiou v príslušných ustanoveniach nariadenia o vesmíre (39). Implementujúci partner musí Komisii oznámiť každú udelenú výnimku z obmedzení stanovených v tomto oddiele 2.10.

Koneční prijímatelia, na ktorých sa vzťahuje písmeno i), nesmú výhradne udeľovať licencie ani prevádzať práva duševného vlastníctva na príslušné kritické technológie a technológie, ktoré slúžia na ochranu základných bezpečnostných záujmov Únie a jej členských štátov, ktoré priamo vyplývajú z týchto strategických investícií, na tretie krajiny alebo subjekty z tretích krajín, pokiaľ to neschválí členský štát, v ktorom je konečný prijímateľ usadený.

Toto obmedzenie sa prestane uplatňovať päť rokov odo dňa konečného vyplatenia finančných prostriedkov.

3. PODPORA UDRŽATELNÝCH INVESTÍCIÍ

Program InvestEU, ktorý je dôležitou súčasťou investičného plánu pre udržateľnú Európu/investičného plánu Európskej zelenej dohody (40), pomôže pri plnení cieľov Európskej zelenej dohody a Mechanizmu spravodlivej transformácie. Prispeje aj k budovaniu sociálneho rozmeru Únie.

Nariadenie o Programe InvestEU obsahuje osobitné právne požiadavky týkajúce sa príspevku k cieľom v oblasti klímy a životného prostredia, ako aj k udržateľnosti operácií financovania a investičných operácií, ktoré dostávajú podporu vo forme záruky EÚ. V kontexte Programu InvestEU sa udržateľnosť týka vplyvu na tri rozmery uvedené v nariadení o Programe InvestEU: klímu, životné prostredie a sociálnu oblasť.

Okrem toho podľa článku 8 ods. 5 nariadenia o Programe InvestEU projekty, ktoré nie sú podľa zásad stanovených v usmernení k overovaniu udržateľnosti v súlade s cieľmi v oblasti klímy, nie sú oprávnené na podporu.

(37) Skupina pre spoluprácu v oblasti sieťovej a informačnej bezpečnosti, Kybernetická bezpečnosť sietí 5G, súbor nástrojov EÚ s opatreniami na zmiernenie rizika, 01/2020, https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64468.

(38) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/697 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond a zrušuje nariadenie (EÚ) 2018/1092 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 149).

(39) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Vesmírny program Únie a Agentúra Európskej únie pre vesmírny program a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 912/2010, (EÚ) č. 1285/2013 a (EÚ) č. 377/2014 a rozhodnutie č. 541/2014/EÚ (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 69).

(40) Oznámenie Komisie o investičnom pláne pre udržateľnú Európu/investičnom pláne Európskej zelenej dohody [COM(2020) 21 final].

Pri navrhovaní finančných produktov v rámci Programu InvestEU sa berie ohľad na príspevok k cieľom udržateľnosti vrátane rozšírenia trhu so zelenými dlhopismi a trhu s dlhopismi podporujúcimi udržateľnosť; zavádzanie inovačných a udržateľných riešení v oblasti obehového hospodárstva, biohospodárstva, modrého hospodárstva, potravín a zmeny klímy; ochranu životného prostredia a prírodného kapitálu (vzduch, voda, príroda, pôda a biodiverzita); transformáciu a dekarbonizáciu energeticky náročných priemyselných odvetví, a to aj prostredníctvom investícií do digitálnych technológií a obehových systémov; sektory, ktoré potrebujú podporu na to, aby sa zosúladi s cieľmi Európskej únie v oblasti klímy na roky 2030 a 2050; potrebu riešiť súvisiace negatívne vplyvy, najmä na zraniteľných občanov vrátane tých, ktorí potrebujú zvyšovanie úrovne zručností alebo rekvalifikáciu a prispôbienie sa novým formám práce, a regióny, ktoré zaostávajú, pokiaľ ide o vytváranie udržateľných priemyselných odvetví a služieb, ako aj podporu rodovej rovnosti a rovnosti z iných dôvodov.

Implementujúci partneri sa vyzývajú, aby podporovali hospodárske činnosti, ktoré sú v súlade s kritériami nariadenia (EÚ) 2020/852 ⁽⁴¹⁾.

Predkladateľom projektov, finančným sprostredkovateľom alebo implementujúcim partnerom ⁽⁴²⁾ sa môžu poskytovať špecializované poradenské služby, najmä v súvislosti s budovaním kapacít na riešenie požiadaviek v oblasti overovania udržateľnosti a vytvorenie databázy projektov zameraných na uvedené ciele.

3.1. Sledovanie opatrení v oblasti klímy a životného prostredia a vykazovanie

Ako sa uvádza v odôvodnení 10 nariadenia o Programe InvestEU, očakáva sa, že súhrnný objem operácií financovania a investičných operácií prispeje k plneniu cieľov v oblasti klímy vo výške aspoň 30 % celkového finančného krytia Programu InvestEU. Okrem toho sa v článku 8 ods. 8 nariadenia o Programe InvestEU pre zložku v zodpovednosti EÚ stanovuje osobitný cieľ vyčleniť v rámci segmentu týkajúceho sa udržateľnej infraštruktúry aspoň 60 % súhrnného objemu operácií financovania a investičných operácií na oblasť klímy a životného prostredia. Očakáva sa, že operácie financovania a investičné operácie prispievajú aj k celkovým cieľom Únie v oblasti biodiverzity.

Ciele v oblasti klímy a životného prostredia sa uplatňujú na zložku Fondu InvestEU v zodpovednosti EÚ aj na zložku v zodpovednosti členských štátov. Dosiadnutie cieľov ⁽⁴³⁾ sa však vypočítava a monitoruje osobitne pre zložky v zodpovednosti EÚ a zložky v zodpovednosti členských štátov.

Implementujúci partneri v súlade s usmerneniami Komisie o systéme EÚ na sledovanie opatrení v oblasti klímy a životného prostredia uvedenými v článku 8 ods. 7 nariadenia o Programe InvestEU merajú prínos operácií financovania a investičných operácií, ktoré predkladajú investičnému výboru, k plneniu cieľov v oblasti klímy a životného prostredia. Sledovanie opatrení v oblasti klímy a životného prostredia v rámci Fondu InvestEU bude vychádzať z uceleného systému zberu, označovania a zhromažďovania relevantných informácií od všetkých implementujúcich partnerov, pričom sa zabezpečí kompatibilita so širšou metodikou sledovania klímy uplatniteľnou na všetky príslušné programy financované z rozpočtu Únie. V rámci tohto systému sa budú musieť vhodným spôsobom využívať kritériá na určenie toho, či je hospodárska činnosť environmentálne udržateľná v súlade s nariadením o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií ⁽⁴⁴⁾.

V záujme monitorovania dosahovania cieľa 30 % v oblasti klímy a kumulatívneho cieľa 60 % v oblasti klímy a/alebo životného prostredia pre segment týkajúci sa udržateľnej infraštruktúry poskytnú implementujúci partneri v čase predloženia návrhu Komisii informácie potrebné na sledovanie príspevku k týmto cieľom v súlade s usmerneniami vydanými Komisiou. Tie isté informácie sa predložia aj investičnému výboru ako súčasť žiadosti o podporu z Fondu InvestEU.

V dohodách o záruke sa bude vyžadovať, aby implementujúci partneri každoročne na súhrnnej úrovni a ak je to vhodné, osobitne za každý prispievajúci fond v rámci zdieľaného riadenia v zložke v zodpovednosti členských štátov, nahlásili Komisii operácie, ktoré prispievajú k plneniu cieľov v oblasti klímy a životného prostredia. Takéto vykazovanie bude v prípade potreby zahŕňať príslušné ukazovatele.

⁽⁴¹⁾ Nariadenie (EÚ) 2020/852 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13) a príslušné delegované akty.

⁽⁴²⁾ Poradenská podpora implementujúcim partnerom bude dopĺňať technickú pomoc poskytovanú prostredníctvom nástroja technickej podpory.

⁽⁴³⁾ 30 % na klímu a 60 % na klímu a životné prostredie v rámci segmentu týkajúceho sa udržateľnej infraštruktúry.

⁽⁴⁴⁾ Nariadenie (EÚ) 2020/852 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

3.2. Overovanie udržateľnosti

V súlade s článkom 8 ods. 5 nariadenia o Programe InvestEU implementujúci partner preverí operácie financovania a investičné operácie s cieľom určiť, či podporujú projekty prekračujúce určitý rozsah ⁽⁴⁵⁾, a v takom prípade zistí, či majú nejaký významný environmentálny, klimatický alebo sociálny vplyv. Ak áno, budú sa overovať z hľadiska udržateľnosti v súlade s usmerneniami vypracovanými Komisiou v spolupráci s potenciálnymi implementujúcimi partnermi. Ak implementujúci partner dospeje k záveru, že overovanie udržateľnosti sa nemusí vykonať, poskytne investičnému výboru odôvodnenie.

Implementujúci partner bude zodpovedať za overovanie udržateľnosti na základe informácií, ktoré poskytl predkladateľ projektu, a v súlade s usmerneniami Komisie. Pri žiadosti o podporu z Fondu InvestEU implementujúci partneri podľa potreby poskytnú zhrnutie overovania udržateľnosti. S náležitým ohľadom na pravidlá a postupy týkajúce sa dôverných a citlivých obchodných informácií vrátane duševného vlastníctva sa zhrnutie overovania udržateľnosti zverejní po tom, ako investičný výbor schváli použitie záruky EÚ na konkrétnu operáciu.

Usmernenia Komisie sa vypracujú spôsobom, ktorý je v súlade s usmerneniami vypracovanými pre iné programy Únie, a na základe existujúcich právnych predpisov ⁽⁴⁶⁾, ako aj existujúcich usmernení, nástrojov a najlepších postupov na zabezpečenie odolnosti proti zmene klímy a posúdenie environmentálnych externalít ⁽⁴⁷⁾, pričom sa primeraným spôsobom zohľadnia kritériá na určenie toho, či je hospodárska činnosť environmentálne udržateľná, ako sa vymedzuje v nariadení (EÚ) 2020/852, vrátane zásady „výrazne nenarušiť“. Overovanie pomáha tiež skontrolovať, či sa investičné operácie Programu InvestEU zameriavajú na odstraňovanie nerovností, pričom aspoň neprispievajú k udržaniu alebo zvyšovaniu existujúcich nerovností.

3.3. Schéma na spravodlivú transformáciu v rámci Programu InvestEU

Ako súčasť investičného plánu pre udržateľnú Európu/investičného plánu Európskej zelenej dohody bude Program InvestEU prispievať k Mechanizmu spravodlivej transformácie prostredníctvom osobitnej schémy na spravodlivú transformáciu v rámci Programu InvestEU (InvestEU JTS), ktorá sa vykonáva prostredníctvom finančných produktov Programu InvestEU. InvestEU JTS podporuje investície zamerané na sociálne, hospodárske a environmentálne výzvy, ktoré vyplývajú z transformácie smerom k dosiahnutiu cieľa Únie v oblasti klímy na rok 2030 a jej cieľa dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050. Aby mohli členské štáty využívať InvestEU JTS, v príslušnom pláne spravodlivej transformácie územia stanovujú sektory a činnosti, ktoré sa majú podporovať, v súlade so zásadami týkajúcimi sa plánov spravodlivej transformácie územia stanovených v príslušných ustanoveniach nariadenia o Fonde na spravodlivú transformáciu („nariadenie o FST“) ⁽⁴⁸⁾.

InvestEU JTS podporuje ekonomicky životaschopné investície subjektov súkromného a verejného sektora, ktoré sú v súlade s cieľmi spravodlivej transformácie. Projekty alebo koneční prijímatelia sa nachádzajú na územiach, na ktoré sa vzťahuje schválený plán spravodlivej transformácie územia podľa nariadenia o FST. Okrem toho sa môžu podporovať projekty alebo koneční prijímatelia, ktorí sa nenachádzajú na týchto územiach, ale prispievajú k uspokojeniu ich rozvojových potrieb, za predpokladu, že financovanie takýchto projektov má kľúčový význam pre transformáciu územia s plánom spravodlivej transformácie územia. Môžu byť zahrnuté napríklad projekty infraštruktúry, ktoré zlepšujú konektivitu regiónov zapojených do spravodlivej transformácie.

InvestEU JTS podporuje investície, ktoré sú v súlade s cieľmi (článok 3 nariadenia o Programe InvestEU) a investičnými prioritami (článok 8 ods. 1 a príloha II k nariadeniu o Programe InvestEU) stanovenými v nariadení o Programe InvestEU a v týchto investičných usmerneniach.

⁽⁴⁵⁾ Osobitné prahové hodnoty, ktoré sa majú uplatňovať, sa vymedzia v usmernení o udržateľnosti, ktoré vydá Komisia podľa článku 8 ods. 6 nariadenia o Programe InvestEU.

⁽⁴⁶⁾ Napríklad: smernica 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 28.1.2012, s. 1) zmenená smernicou 2014/52/EÚ (Ú. v. EÚ L 124, 25.4.2014, s. 1); smernica 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7); smernica 2000/60/ES, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1); smernica 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia) (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 17).

⁽⁴⁷⁾ „Zmena klímy a veľké projekty. Prehľad požiadaviek a usmernení týkajúcich sa zmeny klímy pre veľké projekty v programovom období 2014 – 2020: zabezpečenie odolnosti voči nepriaznivému vplyvu zmeny klímy a znižovanie emisií skleníkových plynov“, Európska komisia (25.8.2016) https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/docs/major_projects_en.pdf; ako aj *Integrating Climate Change Information and Adaptation in Project Development: Emerging Experience from Practitioners* (Integrácia informácií o zmene klímy a adaptácie na zmenu klímy do rozvoja projektov: nové skúsenosti odborníkov), pracovná skupina finančných inštitúcií Európskej únie pre adaptáciu na zmenu klímy (EUFIWACC) (máj 2016) https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/docs/integrating_climate_change_en.pdf.

⁽⁴⁸⁾ Nariadenie, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu nebolo zatiaľ neuvykonané. Očakáva sa akt podpisu.

InvestEU JTS sa môže implementovať prostredníctvom akéhokoľvek finančného produktu InvestEU v rámci štyroch segmentov politiky. Vzhľadom na špecifiká území zapojených do spravodlivej transformácie (napr. hospodárske rozdiely, štruktúra trhu práce, absorpčná kapacita atď.) a vplyv na hospodársky výhľad v dôsledku pandémie COVID-19 možno očakávať vyšší dopyt po financovaní v rámci niektorých finančných produktov a v rámci iných produktov obmedzený alebo žiadny dopyt. So zreteľom na tieto faktory sa implementujúcim partnerom a finančným sprostredkovateľom môžu ponúknuť osobitné stimuly. V odôvodnených prípadoch môžu mať formu výhodnejších mechanizmov s rozdelením rizika medzi EÚ a implementujúceho partnera v rámci investičných portfólií, zníženia odmeny za záruku EÚ alebo čiastočného krytia administratívnych nákladov v rámci operácií financovania a investičných operácií prispievajúcich k InvestEU JTS, ako sa vymedzuje v článku 13 ods. 2 nariadenia o Programe InvestEU, alebo inú formu dohodnutú v dohode o záruke v súvislosti s jedným alebo viacerými finančnými produktmi. V prípade potreby sa môže príslušným predkladateľom projektov alebo finančným sprostredkovateľom ponúknuť špecializovaná poradenská podpora pri príprave databázy životaschopných projektov.

Akékoľvek zníženie odmeny za záruku EÚ je v plnej miere v prospech konečných prijímateľov.

Príspevok implementujúcich partnerov k dosiahnutiu investičných cieľov InvestEU JTS sa môže líšiť v závislosti od povahy príslušného finančného produktu.

Implementujúci partneri sledujú operácie financovania a investičné operácie alebo ich príslušné zložky podporujúce projekty alebo konečných prijímateľov v rámci InvestEU JTS a podávajú o nich správy. Po prijatí príslušného plánu spravodlivej transformácie územia sa takéto operácie alebo ich príslušné zložky považujú za investície mobilizované v rámci InvestEU JTS, aj keď boli schválené pred prijatím plánu, za predpokladu, že implementujúci partner overí, či sú v súlade s cieľmi príslušného plánu spravodlivej transformácie územia.

Financovanie v rámci InvestEU JTS sa nekombinuje s úverovým nástrojom pre verejný sektor sústredeným na granty a úvery ⁽⁴⁹⁾ (3. pilier) s výnimkou poradenskej podpory.

4. POUŽITIE ZÁRUKY EÚ

Záruka EÚ sa môže použiť na krytie rôznych tranží rizika operácií financovania alebo investičných operácií v rámci rôznych finančných produktov alebo portfólií operácií financovania a investičných operácií v rámci finančných produktov. Podrobnosti o použití záruky EÚ sa stanovujú v dohode o záruke.

Záruka EÚ môže byť rovnocenná s rizikovou pozíciou, ktorú prijal implementujúci partner, alebo môže kryť podriadenú tranžu, napríklad tranžu prvej straty alebo mezanínovú tranžu. V prípade dohôd o záruke, ktoré sa vzťahujú na viac ako jeden segment politiky, sa straty, ku ktorým dôjde v súvislosti s finančnými produktmi, môžu mutualizovať v rámci jedného alebo viacerých segmentov politiky, pričom sa zohľadní štruktúra rozdelenia rizika vymedzená v dohode o záruke.

Podiel implementujúceho partnera na tranži prvej straty sa započítava do finančného príspevku implementujúceho partnera v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 7 nariadenia o Programe InvestEU. Rozdelenie rizika v iných formách, ako napríklad podiel implementujúceho partnera na mezanínovej tranži, sa môže započítať do finančného príspevku implementujúceho partnera za podmienok a pri dodržaní metodiky výpočtu stanovených v dohodách o záruke.

Životnosť finančného produktu a podmienky jeho ukončenia sú vymedzené v dohode o záruke. V prípade potreby možno v rámci finančného produktu na úrovni operácie financovania alebo investičnej operácie predpokladať ukončenie investícií alebo zbavenie sa expozícií pred koncom životnosti podkladových investícií, ak je možné zabezpečiť dosiahnutie cieľov politiky pri súčasnom dodržaní finančných záujmov Únie a implementujúceho partnera.

Bez toho, aby boli dotknuté zásady stanovené v tomto oddiele 4, ktoré sa uplatňujú *mutatis mutandis*, sa hrúbka podriadenej alebo mezanínovej tranže môže stanoviť aj prostredníctvom mechanizmu založeného na uplatňovaní miery prevodu, ktorý bude špecifikovaný v dohode o záruke. To spočíva v uplatnení individuálnej miery prevodu na každú operáciu financovania alebo investičnú operáciu s cieľom určiť výšku príspevku od implementujúceho partnera a zo záruky EÚ na takúto podriadenú alebo mezanínovú tranžu v prípade danej operácie.

⁽⁴⁹⁾ Nariadenie o úverovom nástroji pre verejný sektor v rámci Fondu na spravodlivú transformáciu nebolo zatiaľ neuvyverejnené. Očakáva sa pozícia Parlamentu v prvom čítaní.

Na používanie záruky EÚ sa uplatňujú nasledujúce zásady, pokiaľ nie je v týchto investičných usmerneniach v súvislosti s príslušným segmentom politiky stanovené inak. V prípade zložky v zodpovednosti členských štátov sa hrúbka tranže prvej straty alebo mezanínovej tranže môže líšiť od zásad stanovených v tomto oddiele 4, ako sa uvádza v príslušnej dohode o príspevku podpísanej medzi Komisiou a členským štátom.

4.1. Všeobecné finančné produkty

4.1.1. Použitie záruky EÚ na dlhové operácie

S výhradou ustanovení oddielov 4.1.1.1 až 4.1.1.3 platí v prípade portfólií podporujúcich dlhové operácie v rámci finančných produktov zásada, že pokiaľ záruka EÚ kryje tranžu prvej straty, implementujúci partner prevezme podiel vo výške najmenej 5 % na tranži prvej straty.

4.1.1.1. Krytie jednotlivých operácií

Tento oddiel 4.1.1.1 sa vzťahuje len na priame operácie.

Záruka EÚ sa môže použiť na čiastočné krytie individuálnej operácie za rovnakých podmienok. V tom prípade nesmie záruka EÚ na individuálnu operáciu presiahnuť 50 % financovania, ktoré poskytol implementujúci partner. Implementujúci partner je povinný ponechať si na účely zosúladenia záujmov minimálne 20 % podiel na individuálnej operácii podľa zásady rovnakých podmienok.

Záruka EÚ môže mať aj iné formy vrátane podriadenej pozície, pokiaľ ide o individuálnu operáciu. V tom prípade je záruka EÚ na individuálnu operáciu obmedzená na 25 % celkovej sumy financovania, ktorú poskytol implementujúci partner⁽⁵⁰⁾. Implementujúci partner musí v rámci podriadenej pozície prevziať aspoň 5 % podiel.

4.1.1.2. Krytie iných portfólií operácií, ako sú portfóliá uvedené v oddiele 4.1.1.3

Záruka EÚ môže v súvislosti s príslušným portfóliom operácií financovania a investičných operácií financovaných implementujúcim partnerom kryť aj tranžu prvej straty alebo mezanínovú tranžu. Ak záruka EÚ kryje tranžu prvej straty, implementujúci partner musí prevziať aspoň 5 % podiel na tranži prvej straty.

Hrúbka tranže prvej straty bude založená na očakávanom rizikovom profile operácií v rámci zaručeného portfólia. Obmedzuje sa na 30 % celkovej sumy financovania, ktorú poskytol implementujúci partner v rámci finančného produktu. V rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností sa hrúbka tranže prvej straty môže zvýšiť s odkazom na primeranú časť celkovej sumy financovania.

4.1.1.3. Krytie portfólií obmedzených a neobmedzených záruk

V prípade sprostredkovaného dlhového financovania, a to vo forme obmedzených záruk, ako aj vo forme neobmedzených záruk, ak odmena od finančných sprostredkovateľov nie je dostatočná na primerané odmeňovanie rizika financovania, ktoré poskytol implementujúci partner, môže záruka EÚ dosiahnuť až podiel 100 % na tranži prvej straty na úrovni očakávaných strát. V prípade takéhoto sprostredkovaného dlhového financovania vo forme obmedzených záruk sa hrúbka tranže prvej straty krytej zárukou EÚ môže stanoviť na 100 % financovania, ktoré poskytol implementujúci partner.

V riadne odôvodnených prípadoch môže záruka EÚ v prípade neobmedzených záruk, ktoré ponúkol implementujúci partner, kryť straty presahujúce očakávané straty. V takých prípadoch sa ocení časť neočakávaných strát krytých zárukou EÚ, ako sa uvádza v dohode o záruke.

Vo výnimočných prípadoch obmedzených záruk s vysokou hodnotou z hľadiska politik, ktoré ponúka implementujúci partner, môže byť hrúbka tranže prvej straty krytej zárukou EÚ stanovená na vyššej úrovni, ako je úroveň očakávaných strát. V takých prípadoch sa ocení časť neočakávaných strát krytých zárukou EÚ, ako sa uvádza v dohode o záruke.

⁽⁵⁰⁾ V prípade operácie financovania alebo investičnej operácie vo forme záruky od implementujúceho partnera pre financujúcu tretiu stranu sa hranica 25 % vzťahuje na financovanie poskytnuté financujúcou treťou stranou.

4.1.2. Použitie záruky EÚ na operácie kapitálového typu

Pokiaľ ide o portfóliá podporujúce operácie kapitálového typu, v zásade platí, že implementujúci partneri musia investovať za rovnakých podmienok do každej operácie financovania alebo investičnej operácie, a to na vlastné riziko a za podiel, ktorý zabezpečuje dostatočné zosúladenie záujmov, ako sa vymedzuje *ex ante* v rámci každého finančného produktu. Časť financovania krytá zárukou EÚ predstavuje súhrnne až 70 % celkového financovania kapitálového typu, ktoré poskytol implementujúci partner (čo možno posúdiť na úrovni skupiny) za rovnakých podmienok v rámci rôznych finančných produktov, pričom financovanie na vlastné riziko predstavuje najmenej 5 % celkového financovania kapitálového typu, ktoré poskytol implementujúci partner za rovnakých podmienok v rámci akejkoľvek operácie financovania alebo investičnej operácie.

V riadne odôvodnených prípadoch sa dohody o rozdelení rizika medzi implementujúcimi partnermi a Komisiou nemusia riadiť zásadou rovnakých podmienok. Podriadené využívanie záruky EÚ sa môže povoliť napríklad v prípade verejných statkov so systémovými zlyhaniami trhu alebo v prípade neschopnosti primerane oceniť externalitu, ako sú prvé operácie svojho druhu alebo vytvorenie nového trhu.

Iba vo výnimočných prípadoch vrátane prípadov s vysokou koncentráciou rizika môže záruka EÚ kryť až 100 % tranže prvej straty (čo nebude viac ako 50 % celkového financovania, ktoré poskytol implementujúci partner v rámci daného portfólia). Vo všetkých prípadoch musí byť rozdelenie príjmov medzi implementujúceho partnera a Komisiu úmerné ich vystaveniu riziku.

4.2. Tematické finančné produkty

4.2.1. Použitie záruky EÚ na dlhové operácie

Záruka EÚ môže v súvislosti s príslušným portfóliom dlhových operácií financovaných implementujúcim partnerom kryť tranžu prvej straty. Vzhľadom na vlastnosti takýchto finančných produktov môže byť hrúbka tranže prvej straty vyššia ako 50 % cieľového financovania, ktoré poskytli implementujúci partneri. Implementujúci partner prevezme aspoň 5 % podiel na tranži prvej straty s cieľom zabezpečiť zosúladenie záujmov. V riadne odôvodnených prípadoch sa zosúladenie záujmov môže zabezpečiť inými finančnými prostriedkami uvedenými v príslušnej dohode o záruke.

V riadne odôvodnených prípadoch sa príspevok implementujúcich partnerov na pokrytie strát, ktoré zabezpečuje tranža prvej straty, môže poskytovať postupne podľa splatnosti portfólia a znižovania súvisiaceho rizika. Tento príspevok sa môže poskytnúť prostredníctvom príjmov pochádzajúcich zo zaručených alebo iných portfólií alebo iných vhodných a inovačných mechanizmov.

4.2.2. Použitie záruky EÚ na operácie kapitálového typu

Záruka EÚ môže v súvislosti s príslušným portfóliom operácií kapitálového typu financovaných implementujúcim partnerom kryť tranžu prvej straty; hrúbka tranže prvej straty môže byť v súvislosti s príslušným portfóliom operácií financovaných implementujúcim partnerom vyššia ako 50 %. Implementujúci partner prevezme aspoň 5 % podiel na tranži prvej straty s cieľom zabezpečiť zosúladenie záujmov. V riadne odôvodnených prípadoch sa zosúladenie záujmov môže zabezpečiť inými finančnými prostriedkami uvedenými v príslušnej dohode o záruke.

V riadne odôvodnených prípadoch sa príspevok implementujúcich partnerov na pokrytie strát, ktoré zabezpečuje tranža prvej straty, môže poskytovať postupne podľa splatnosti portfólia a znižovania súvisiaceho rizika. Tento príspevok sa môže poskytnúť prostredníctvom príjmov pochádzajúcich zo zaručených alebo iných portfólií alebo iných vhodných a inovačných mechanizmov.

5. FINANCOVANIE, KTORÉ POSKYTOL IMPLEMENTUJÚCI PARTNER

Na financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner, sa uplatňujú nasledujúce zásady, pokiaľ nie je v týchto investičných usmerneniach v súvislosti s príslušným segmentom politiky stanovené inak.

5.1. Všeobecné finančné produkty

5.1.1. Dlhové financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner

5.1.1.1. Všeobecné dlhové financovanie

Implementujúci partner môže poskytovať financovanie priamo konečným prijímateľom, to znamená vo forme priamych úverov alebo v iných formách priameho dlhového financovania, alebo prostredníctvom finančných sprostredkovateľov.

5.1.1.2. Obmedzené a neobmedzené záruky

Na operácie financovania a investičné operácie vykonávané v rámci zložky v zodpovednosti EÚ sa uplatňujú tieto podmienky:

- a) záruka EÚ sa implementujúcim partnerom môže ponúknuť na to, aby mohli poskytnúť obmedzenú alebo neobmedzenú záruku na portfólio novovytvorených finančných transakcií iniciovaných finančným sprostredkovateľom. Transakcie s konečnými prijímateľmi, ktoré sú predmetom kolektívneho konkurzného konania alebo podľa príslušného vnútroštátneho práva spĺňajú kritériá na zaradenie do kolektívneho konkurzného konania na žiadosť veriteľov, nie sú oprávnené na začlenenie do týchto portfólií;
- b) v prípade obmedzenej portfóliovej záruky sa horná hranica stanoví na úrovni očakávaných strát nového portfólia a určí sa individuálne pre každú dohodu o portfóliovej záruke podpísanú s finančným sprostredkovateľom⁽⁵¹⁾. Očakávané straty sa určia a zdokumentujú na základe historických údajov a výhľadovo orientovaných odhadov. Ak nie sú k dispozícii relevantné údaje, horná hranica sa stanoví na vopred dohodnutej úrovni a uvedie sa v dohode o záruke uzavretej medzi Komisiou a implementujúcim partnerom. Maximálna prípustná horná hranica je 25 %. V prípade segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností môže byť maximálna prípustná horná hranica vyššia;
- c) v riadne odôvodnených prípadoch sa krytie záruky až do výšky očakávaných strát môže poskytnúť bezplatne (v prípade obmedzených aj neobmedzených záruk), zatiaľ čo prevzatie rizika nad úrovňou očakávaných strát musí byť ocenené implementujúcim partnerom, ako sa môže vymedziť v dohode o záruke uzavretej medzi Komisiou a implementujúcim partnerom. V oboch prípadoch je zníženie odmeny za záruku EÚ v plnej miere v prospech konečných prijímateľov;
- d) miera záruky pre jednotlivé finančné transakcie zahrnuté do nového portfólia sa zvyčajne stanovuje na 50 %, ale tento percentuálny podiel sa môže zvýšiť v prípade transakcií s osobitnou politickou hodnotou;
- e) finančný sprostredkovateľ je povinný ponechať si minimálne 20 % expozície vo vzťahu ku každej finančnej transakcii s rovnakým postavením ako záruka, ktorú poskytol implementujúci partner. V riadne odôvodnených prípadoch sa v dohode o záruke uzavretej medzi Komisiou a implementujúcim partnerom môže stanoviť nižší percentuálny podiel, ak je to v súlade s pravidlami štátnej pomoci. V rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností sa minimálna expozícia môže v riadne odôvodnených prípadoch znížiť na 5 %;
- f) pokiaľ ide o náhrady strát, záruka poskytnutá implementujúcim partnerom je rovnocenná s finančným sprostredkovateľom. Ak výška strát v prípade obmedzených záruk presahuje maximálnu výšku záruky, môže sa zodpovedajúca výška náhrady strát najprv prideliť nadradenejším expozíciám. Alternatívne sa môže uplatniť *ex ante* odhadovaná miera uspokojenia pohľadávok;
- g) minimálna splatnosť finančných transakcií, ktoré možno zahrnúť do portfólií, sa stanovuje na 12 mesiacov s výnimkou segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností, kde môže byť kratšia.

5.1.2. Kapitálové financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner

Implementujúci partneri môžu poskytovať kapitálové a kvázi kapitálové financovanie pre konečných prijímateľov priamo⁽⁵²⁾ alebo prostredníctvom finančných sprostredkovateľov, ako sú účelové fondy a investičné nástroje vrátane nástrojov spoluinvestovania. Sprostredkovateľské fondy alebo investičné nástroje sa zvyčajne zameriavajú na menšinové účasti v konečných prijímateľoch.

⁽⁵¹⁾ V prípade zložky v zodpovednosti členských štátov v rámci segmentu týkajúceho sa MSP sa môže horná hranica v riadne odôvodnených prípadoch výnimočne stanoviť na vyššej úrovni, než je úroveň očakávaných strát.

⁽⁵²⁾ Priame kapitálové a kvázi kapitálové financovanie sa nepovoľuje v prípade zložky v zodpovednosti EÚ v rámci segmentu týkajúceho sa MSP.

Na investície vykonané v rámci zložky v zodpovednosti EÚ v prospech finančných sprostredkovateľov, ako sa ďalej stanovuje v dohodách o záruke s implementujúcimi partnermi, sa uplatňujú všetky tieto podmienky vzťahujúce sa v záujme predchádzania pochybnostiam aj na financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner v rámci Programu InvestEU (operácia financovania alebo investičná operácia), vrátane častí krytých zárukou EÚ a finančným príspevkom implementujúceho partnera:

- a) finančný sprostredkovateľ prijímajúci investíciu v rámci Programu InvestEU (operácia financovania alebo investičná operácia) sa v rámci svojej investičnej stratégie zaviazuje investovať do konečných prijímateľov, ktorí sú oprávnení v súlade s nariadením o Programe InvestEU, sumu rovnajúcu sa aspoň vyššej z týchto súm:
  - i) 50 % súhrnných investovaných súm sprostredkovateľa a
  - ii) dvojnásobok sumy čerpanej v rámci investícií krytých prostriedkami EÚ na investičné účely s hornou hranicou 80 % súhrnných investovaných súm sprostredkovateľa;
- b) investície implementujúcich partnerov do fondov zvyčajne nepredstavujú viac ako 25 % objemu fondu. V prípadoch vysokej pridanej hodnoty politiky sa môžu povoliť investície, ktoré predstavujú až 50 % objemu fondu, a to s výnimkou segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností, alebo až 75 % objemu fondu vo výnimočných prípadoch fondov na transfer technológií v rámci iných segmentov politiky. V prípade fondu fondov sa tieto obmedzenia uplatňujú na úrovni fondov, do ktorých sa investuje;
- c) investície troch alebo viacerých implementujúcich partnerov do fondov zameraných na zelené a digitálne investície na európskej úrovni môžu súhrnne predstavovať až 75 % objemu fondu;
- d) pre nástroje a systémy spoluinvestovania sa v dohodách o záruke s implementujúcimi partnermi stanoví osobitný súbor pravidiel;
- e) investície implementujúcich partnerov v rámci Programu InvestEU sa uskutočňujú za rovnakých podmienok ako v prípade ostatných verejných a súkromných investorov a v súlade s trhom. Súlad s trhom si vyžaduje, aby minimálne 30 % všetkých investícií do fondu alebo do podkladových projektov fondu uskutočnili súkromní investori v situácii porovnateľnej so zostávajúcimi investormi, a to za rovnakých podmienok⁽⁵³⁾. Požiadavky uvedené v tomto odseku sa nesmú uplatňovať na účely investovania v oblastiach osobitného politického významu pre EÚ, ako sa bližšie uvádza v príslušnej dohode o záruke s implementujúcim partnerom;
- f) investície implementujúcich partnerov do fondov v rámci Programu InvestEU sa zvyčajne uskutočňujú pri prvom uzavretí fondu; investície pri následných uzavretiach sú možné len v riadne odôvodnených prípadoch;
- g) operácie financovania a investičné operácie sú dlhodobé a trvajú zvyčajne od 5 do 20 rokov;
- h) investície do konečných prijímateľov, ktoré sú oprávnené v súlade s príslušným finančným produktom, majú formu primárnych investícií⁽⁵⁴⁾. V riadne odôvodnených prípadoch možno za oprávnené investície považovať aj sekundárne investície, ako sa uvádza v dohode o záruke.

5.2. Tematické finančné produkty

5.2.1. Dlhové financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner

Implementujúci partner môže poskytovať financovanie pre konečných prijímateľov vo forme priamych úverov či v iných formách priameho dlhového financovania alebo prostredníctvom finančných sprostredkovateľov s cieľom zamerať sa na príslušnú oblasť politiky s vyššou pridanou hodnotou na úrovni Únie.

5.2.2. Kapitálové financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner

Implementujúci partneri môžu poskytovať kapitálové a kvázi kapitálové financovanie pre konečných prijímateľov priamo⁽⁵⁵⁾ alebo prostredníctvom účelových fondov a investičných nástrojov. Investície do fondov alebo iných investičných nástrojov a platforiem podporovaných zárukou EÚ môžu byť v riadne odôvodnených prípadoch tiež podriadené vo vzťahu k iným investorom.

⁽⁵³⁾ V prípade segmentu týkajúceho sa MSP sa vyžaduje minimálne 30 % financovania od súkromných investorov na úrovni fondu. V prípade nástrojov spoluinvestovania môže k súkromnej účasti dôjsť aj na úrovni investícií do každého konečného prijímateľa.

⁽⁵⁴⁾ Primárna investícia je priama alebo nepriama investícia (aj vo forme dlhu) do konečného prijímateľa, ktorej výsledkom je priame alebo nepriame financovanie smerujúce ku konečnému prijímateľovi.

⁽⁵⁵⁾ Priame kapitálové a kvázi kapitálové financovanie sa nepovoľuje v prípade zložky v zodpovednosti EÚ v rámci segmentu týkajúceho sa MSP.

6. SEGMENTY POLITIKY

6.1. Segment týkajúci sa udržateľnej infraštruktúry:

6.1.1. Oblasti politiky, ktorých sa týkajú intervencie

Segment týkajúci sa udržateľnej infraštruktúry sa zameriava na podporu operácií financovania a investičných operácií vzťahujúcich sa na udržateľnú infraštruktúru v oblastiach uvedených v článku 8 ods. 1 písm. a) nariadenia o Programe InvestEU. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o vylúčených činnostiach (oddiel 2.3.3 týchto investičných usmernení) a zásady pridelovania prostriedkov z Fondu InvestEU stanovené v oddiele 2.6, je akákoľvek relevantná oblasť súvisiaca s udržateľnou infraštruktúrou uvedená v prílohe II k nariadeniu o Programe InvestEU oprávnená na podporu v rámci segmentu politiky týkajúceho sa udržateľnej infraštruktúry. Uvedená podpora sa týka najmä bodov 1, 2, 3, 4, 9, 10, 11, bodu 13 písm. d) a bodov 14 a 15 prílohy II k nariadeniu o Programe InvestEU, pričom niektoré z nich sú neúplne a orientačne opísané v oddieloch 6.1.1.1 až 6.1.1.8. Oprávnené oblasti môžu mať prioritu v súlade s oddielom 2.3.2.1.

Pri rešpektovaní všeobecného cieľa, ktorým je 60 % investícií prispievajúcich k cieľom Únie v oblasti klímy a životného prostredia, sa financovanie od implementujúcich partnerov usiluje o zabezpečenie dostatočnej miery diverzifikácie medzi sektormi, pričom sa zohľadnia finančné produkty, ktoré zavádza implementujúci partner.

V rámci segmentu politiky týkajúceho sa udržateľnej infraštruktúry sa môže nasmerovať aj podpora zo sektorových programov (oddiel 2.9 o kombinovanom financovaní). Okrem toho sa podpora investícií v rámci segmentu politiky týkajúceho sa udržateľnej infraštruktúry môže kombinovať s podporou z fondov v rámci zdieľaného riadenia alebo z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Podpora v rámci segmentu politiky týkajúceho sa udržateľnej infraštruktúry je nastavená na vytvorenie pridanej hodnoty poskytnutím prístupu k financovaniu v ktoromkoľvek z týchto prípadov:

- a) dosahovanie cieľov politiky a cieľov týkajúcich sa udržateľného rozvoja vymedzených na európskej úrovni. Týka sa to napríklad súbežnej podpory hospodárskych, environmentálnych a sociálnych cieľov, ako je dodržiavanie environmentálnych, sociálnych a riadiacich zásad („ESG“) ⁽⁵⁶⁾;
- b) podporovanie rozvoja infraštruktúry ako triedy aktív presadzovaním konzistentného uplatňovania prísnych noriem udržateľnosti (vrátane prístupnosti ⁽⁵⁷⁾), transparentnosti a porovnateľnosti v oblastiach prípravy projektov, techník financovania a finančných produktov, monitorovania a údajov;
- c) podporovanie projektov s makroregionálnym a/alebo cezhraničným vplyvom, ak sú náklady a prínosy rozdelené medzi viaceré členské štáty alebo v prípade ktorých náklady vznikajú na vnútroštátnej alebo miestnej úrovni, zatiaľ čo prínosy sa realizujú cezhranične alebo na úrovni Únie;
- d) podporovanie projektov, ktoré internalizujú environmentálne a sociálno-ekonomické náklady a prínosy vyplývajúce z priorit politiky EÚ. To by sa týkalo napríklad prispievania k prechodu na iné druhy dopravy a využívaniu udržateľných palív v doprave, príspevku k materiálovej a energetickej efektívnosti, obnoviteľnej energii, zlepšeniu kvality ovzdušia alebo vody, ochrane životného prostredia, podpore dlhodobej ochrany a obnovy biodiverzity, udržateľnej infraštruktúre a riešeniam blízky prírode, ako aj k podpore biohospodárstva, znižovania emisií skleníkových plynov, správy kultúrneho dedičstva, cestovného ruchu, energetickej hospodárnosti budov atď. Zahŕňalo by to aj podporu obnovy a dodatočného vybavenia riešení týkajúcich sa dopravných mobilných aktív;
- e) podporovanie infraštruktúry, vybavenia a inovačných technológií transeurópskej siete, ktoré slúžia napríklad ako verejný statok pre energetický a dopravný systém atď. Takéto projekty môžu byť tiež kľúčovými faktormi umožňujúcimi vyššiu úroveň investícií do obnoviteľných zdrojov energie, energetickej efektívnosti a reakcie na strane spotreby, zdravotnej starostlivosti (napr. riešenia v oblasti elektronického zdravotníctva a starostlivosti), verejnej správy (ako sú elektronické verejné služby) a kooperatívnej, prepojenej a automatizovanej mobility na alternatívny pohon;

⁽⁵⁶⁾ Pozri napríklad oznámenie Komisie o financovaní udržateľného rastu [COM(2018) 97 final] a príspevok expertnej skupiny na vysokej úrovni pre udržateľné financovanie vo forme jej záverečnej správy uverejnenej 31. januára 2018 online na adrese <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/180131-sustainable-finance-final-report_en.pdf>.

⁽⁵⁷⁾ V súlade s požiadavkami na prístupnosť stanovenými v Európskom akte o prístupnosti [smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70)].

- f) podporovanie udržateľnej digitálnej pripojiteľnosti a dátových platforiem a infraštruktúr v celej Únii a projektov podporujúcich širokú škálu produktov a služieb súvisiacich s komunikáciou a informačnými technológiami, ktoré v prípade potreby podporujú medzinárodnú konektivitu EÚ, ak udržateľnosť zahŕňa pozornosť venovanú obehovosti infraštruktúry a vybavenia;
- g) podporovanie rozvoja a prevádzky udržateľnej vesmírnej infraštruktúry (na obežnej dráhe a na zemi), ktorá umožňuje vesmírne služby a vesmírne aplikácie;
- h) podporovanie projektov, v prípade ktorých prínosy závisia od ďalších investícií do hodnotového alebo dodávateľského reťazca alebo siete a/alebo predstavujú vysoké riziko „prvého ťahu“;
- i) podporovanie interoperability v rámci cezhraničnej infraštruktúry a služieb vrátane digitálnych platforiem a služieb;
- j) podporovanie zavádzania výskumnej infraštruktúry vrátane elektronických infraštruktúr v celej Únii a synergie s ňou. Táto podpora sa musí zameriavať na rozvoj trhu so zariadeniami, zdrojmi a službami, ktoré spoločnosť využívajú na podporu inovácií;
- k) riešenie efektívneho fungovania vnútorného trhu podporovaním trhových investícií v rámci rôznych regulačných režimov ⁽⁵⁸⁾;
- l) dosiahnutie kritického množstva, ako aj skupín, a zoskupovanie projektov s cieľom prilákať súkromných investorov.

Podporu pre oblasti politiky opísané v oddieloch 6.1.1.1 až 6.1.1.8 môžu dopĺňať sprievodné opatrenia, ktorých cieľom je pomôcť verejným orgánom a predkladateľom projektov rozvíjať kapacity na vymedzenie investičných stratégií, kombinované financovanie, plánovanie a zoskupovanie projektov.

6.1.1.1. Rozvoj sektora energetiky

Podpora výroby, dodávky alebo využívania čistej a **udržateľnej energie z obnoviteľných zdrojov** sa zameriava na projekty s vysokým vnímaným rizikom a kapitálovou intenzitou, ktoré umožňujú ďalšiu integráciu obnoviteľných zdrojov energie vo všetkých sektoroch (výroba energie, vykurovanie a chladenie, doprava), ako aj iné energetické zdroje a riešenia s nulovými a nízkymi emisiami. Môže orientačne zahŕňať cezhraničné alebo príbrežné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov (pozri aj oddiel 6.1.1.7), projekty zamerané na dekarbonizáciu budov, využívanie obnoviteľných zdrojov energie v priemyselných procesoch, výrobu a dodávku nízkouhlíkového plynu (napríklad nízkouhlíkového, čistého vodíka alebo biometánu v súlade s vodíkovou stratégiou ⁽⁵⁹⁾) (v komerčnom rozsahu), projekty týkajúce sa pokročilých biopalív, biomasy a iných udržateľných alternatívnych palív a lokálne skladovanie. Podpora by sa mala poskytovať aj na miestne projekty v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, ako sú projekty riadené energetickými komunitami, ktoré sú často spojené so zlepšením energetickej efektívnosti. Podpora sektora energetiky môže prípadne prispieť k cieľom smernice (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov („RED II“ ⁽⁶⁰⁾) a nariadenia (EÚ) 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy („nariadenie o riadení energetickej únie“ ⁽⁶¹⁾), ako aj k presadzovaniu energetickej efektívnosti v rámci investičných rozhodnutí, a to aj prostredníctvom mechanizmu financovania Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov ⁽⁶²⁾.

⁽⁵⁸⁾ Členské štáty majú širokú škálu regulačných rámcov na podporu udržateľnej energetickej infraštruktúry, ktoré predstavujú množstvo rizík súvisiacich s tvorbou politiky a usporiadaním trhu, ako aj regulačných rizík, čo ovplyvňuje náklady na investičný kapitál.

⁽⁵⁹⁾ Oznámenie Komisie o vodíkovej stratégii pre klimaticky neutrálnu Európu [COM(2020) 301 final].

⁽⁶⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽⁶¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).

⁽⁶²⁾ Mechanizmus financovania Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov je stanovený v článku 33 nariadenia o riadení energetickej únie.

Podpora v rámci **energetickej efektívnosti a úspor energie** bude zahŕňať projekty, ktoré sú v súlade so záväzkami Únie prijatými v rámci Agendy 2030 a Parížskej dohody, a presadzovať ciele stanovené v smernici 2012/27/EÚ⁽⁶³⁾ (znižovanie dopytu po energii prostredníctvom opatrení na úsporu energie a riadenia na strane spotreby, uplatňovanie zásad obehového hospodárstva a podpora centralizovaného zásobovania teplom a výroby energie v rámci projektov kombinovanej výroby, ktoré znižujú spotrebu energie a zabraňujú emisiám skleníkových plynov a iných znečisťujúcich látok). Podpora bude zahŕňať projekty v súlade so stratégiou „vlna obnovy“⁽⁶⁴⁾, a najmä jej tri oblasti zamerania: riešenie problematiky energetickej chudoby a budov s najhoršou hospodárnosťou, obnova verejných budov, ako sú administratívne, vzdelávacie a zdravotnícke zariadenia, a dekarbonizácia vykurovania a chladenia. Mali by sa podporovať projekty na modernizáciu vykurovacích a chladiacich systémov budov, keďže sú nevyhnutné na dekarbonizáciu fondu budov EÚ. Kľúčom k zníženiu závislosti EÚ od dovážaných fosílnych palív je aj využívanie miestneho potenciálu energie z obnoviteľných zdrojov. Bude to zahŕňať **obnovy zamerané na energetickú efektívnosť existujúcich budov**, ktorých cieľom je alebo ktorými sa dosahuje zvýšenie ich energetickej hospodárnosti, ako sa stanovuje na základe jedného alebo viacerých kritérií vymedzených v článku 10 ods. 6 smernice 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov⁽⁶⁵⁾, napríklad prostredníctvom zlepšenia dosiahnutého ako výsledok takejto obnovy a overeného porovnaním energetických certifikátov vydaných pred obnovou a po nej, ako aj výstavbu **nových budov s vysokou energetickou efektívnosťou len vtedy, keď sa prekročia vnútroštátne normy budov s takmer nulovou spotrebou energie** (vzhľadom na zákonnú lehotu 31. decembra 2020, po ktorej musia mať všetky nové budovy v EÚ takmer nulovú spotrebu energie), vrátane modernizácie budov vďaka technológiám pripraveným na inteligentné riešenia a integrácie týchto budov do prepojeného energetického, skladovacieho, digitálneho a dopravného systému, a to aj zavedením infraštruktúry pre elektromobilitu v súlade so smernicou 2010/31/EÚ⁽⁶⁶⁾. Podpora bude zahŕňať aj projekty zamerané na energetickú hospodárnosť budov počas ich životného cyklu, ako aj projekty uplatňujúce európsky rámec pre hodnotenie udržateľnosti budov Levels)⁽⁶⁷⁾. Bude sa zameriavať aj na zníženie energetickej náročnosti podnikov zefektívnením procesov alebo výrobou produktov s nižšou uhlíkovou stopou, ako aj na rozvoj inovačných systémov dodávok tepla s nulovými a nízkymi emisiami a kombinovanej výroby elektriny a tepla.

Rozvoj a **modernizácia udržateľnej energetickej infraštruktúry** a zavádzanie inteligentných riešení v jej rámci sa zameriavajú na úroveň prenosu a distribúcie. Bude to zahŕňať aj podporné projekty spoločného záujmu stanovené v nariadení o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru⁽⁶⁸⁾, digitalizáciu a modernizáciu energetických sietí v záujme intenzívnejšieho využívania obnoviteľných zdrojov energie, ako aj projekty týkajúce sa flexibility na strane spotreby a uskladňovania energie.

Podpora z Fondu InvestEU bude nasmerovaná aj na zavádzanie nízkoemisných technológií: projekty, ktoré zahŕňajú technológie a infraštruktúru na **zachytávanie, prepravu, ukladanie a/alebo využívanie oxidu uhličitého (CCUS)** a na výrobu elektrickej energie, tepla a chladu z obnoviteľných zdrojov či nízkouhlíkových plynov (ako je vodík) alebo priemyselné procesy, ako aj bioelektrárne a výrobné zariadenia, ktoré umožňujú energetickú transformáciu alebo odstraňovanie uhlíka.

6.1.1.2. Rozvoj udržateľných dopravných infraštruktúr, zariadení a inovačných technológií

Podpora týkajúca sa rozvoja udržateľných dopravných infraštruktúr, zariadení a inovačných technológií sa bude zameriavať na rozvoj udržateľných a bezpečných dopravných infraštruktúr, nadstavieb, riešení v oblasti mobility, ako aj zariadení a inovačných technológií v súlade s prioritami Únie v oblasti dopravy, stratégiou pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu⁽⁶⁹⁾ a so záväzkami prijatými v rámci Parížskej dohody. Bude to zahŕňať projekty na podporu rozvoja infraštruktúry **transeurópskej dopravnej siete („TEN-T“)**, obnovy a modernizácie existujúcich komponentov infraštruktúry a úrovni prepojenia vo všetkých druhoch dopravy vrátane jej mestských uzlov, námorných a vnútrozemských prístavov, letísk, multimodálnych terminálov a ich pripojenia na hlavné siete a telematických aplikácií stanovených v nariadení o TEN-T⁽⁷⁰⁾.

⁽⁶³⁾ Smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁶⁴⁾ Oznámenie Komisie s názvom Vlna obnovy pre Európu – ekologizácia našich budov, tvorba pracovných miest, zlepšovanie životných podmienok [COM(2020) 662 final].

⁽⁶⁵⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov (Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 13).

⁽⁶⁶⁾ Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 13.

⁽⁶⁷⁾ https://ec.europa.eu/environment/topics/circular-economy/levels_en

⁽⁶⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 347/2013 zo 17. apríla 2013 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1364/2006/ES a menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 (Ú. v. EÚ L 115, 25.4.2013, s. 39).

⁽⁶⁹⁾ Oznámenie Komisie s názvom Stratégia pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu – nasmerovanie európskej dopravy do budúcnosti [COM(2020) 789 final].

⁽⁷⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1315/2013 z 11. decembra 2013 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a o zrušení rozhodnutia č. 661/2010/EÚ (Ú. v. EÚ L 348, 20.12.2013, s. 1).

Podpora sa bude prioritne zameriavať na projekty v základnej sieti TEN-T určené v pracovných plánoch pre koridor základnej siete, ktoré sa zaoberajú chýbajúcimi spojeniami, úzkymi miestami alebo cezhraničnými prepojeniami. Vždy, keď to bude relevantné, bude zahŕňať: obnovu a modernizáciu existujúcej železničnej, cestnej, vodnej a leteckej infraštruktúry, zvýšenie bezpečnosti s použitím vhodných postupov riadenia bezpečnosti, ako aj modernizáciu environmentálnych vlastností vrátane zavádzania digitálnych systémov riadenia dopravy, ako sú IDS⁽¹⁾, RIS⁽²⁾, ERTMS⁽³⁾, SESAR vrátane palubného vybavenia, a digitálnej dopravnej infraštruktúry na interoperabilnú výmenu údajov a vykazovanie naprieč jednotlivými druhmi dopravy a sektormi. Súčasťou podpory bude aj vývoj a zavádzanie nových dopravných technológií a služieb, napríklad v súvislosti s prepojenými a autonómnymi druhmi dopravy, integrovaným predajom lístkov a menej znečisťujúcimi vnútrozemskými a námornými dopravnými prostriedkami (vrátane predchádzania úniku ropy z lodí). Bude to zahŕňať aj podporu na prispôbenie siete TEN-T potrebám vojenskej mobility, pokiaľ táto infraštruktúra spĺňa tak civilné, ako aj vojenské účely (dvojaké použitie).

Podpora sa bude zameriavať aj na **projekty infraštruktúry TEN-T, ktoré zabezpečujú využívanie aspoň dvoch rôznych druhov dopravy**, najmä multimodálne nákladné terminály, logistické platformy a uzly osobnej dopravy. Podpora bude orientovaná aj na multimodálne spojenia a koncové úseky umožňujúce prechod od nákladnej alebo osobnej dopravy na udržateľnejšie druhy dopravy, ako je železničná doprava, verejná/hromadná doprava, vnútrozemská plavba alebo príbrežná námorná doprava.

Podpora sa môže poskytovať na **projekty inteligentnej a udržateľnej mestskej mobility**, najmä multimodálne uzly osobnej dopravy, aktívne spôsoby premiestňovania sa, vnútrozemské vodné cesty a inovačné riešenia v oblasti mobility, ako aj digitálnu dopravnú infraštruktúru pre plynulé a účinné prepojenie druhov dopravy či infraštruktúru pre aktívnu mobilitu s nulovými emisiami. Projekty, ktorých cieľom je podpora prechodu na udržateľné spôsoby dopravy, sa musia zameriavať na zvýšenie bezpečnosti používateľov a nediskriminačnú prístupnosť, a to aj pokiaľ ide o cestujúcich so zníženou pohyblivosťou. Projekty sa budú zameriavať aj na zlepšenie bezpečnosti cestnej premávky v súlade s cieľom Únie, ktorým je odstránenie smrteľných nehôd a vážnych zranení na európskych cestách do roku 2050, pričom sa bude venovať osobitná pozornosť zraniteľným účastníkom cestnej premávky, ako sú cyklisti a chodci.

Pri **obnove a dodatočnom vybavení dopravných mobilných aktív** sa musia uprednostniť nediskriminačné projekty na nákup železničných koľajových vozidiel a plavidiel na použitie v železničnej, vnútrozemskej vodnej a námornej doprave. V prípade železničnej dopravy a vnútrozemskej plavby to bude zahŕňať aj investície do súčasných koľajových vozidiel a plavidiel, ako sú napr. digitálne zariadenia RIS, zníženie hluku, vybavenie ERTMS a digitálnymi automatickými spriahadlami. Podpora sa bude poskytovať aj na projekty v sektoroch letectva, lodnej dopravy a námornej a vnútrozemskej vodnej dopravy, pričom bude zohľadňovať zásady obehového hospodárstva a zameriavať sa na prechod na udržateľné alternatívne palivá, zníženie znečistenia akéhokoľvek druhu a pomoc priemyslu pri plnení nadchádzajúcich záväzkov týkajúcich sa emisií skleníkových plynov, a to aj vo forme pomoci pre lode s nulovými emisiami a nahradenia starých lietadiel a plavidiel lietadlami a plavidlami novej generácie, ktoré dosahujú výrazné zníženie emisií, a to na základe emisií počas celého životného cyklu. Okrem toho sú na podporu oprávnené plavidlá a cestné vozidlá s nulovými a nízkymi emisiami (pozri nižšie v odseku o infraštruktúre pre alternatívne palivá).

Podpora pre **železničnú infraštruktúru, iné železničné projekty, infraštruktúru vnútrozemských vodných ciest, projekty hromadnej prepravy a námorné prístavy a morské diaľnice** sa môže poskytnúť na investície, ktoré zabraňujú emisiám skleníkových plynov a toxických znečisťujúcich látok alebo hladín hluku alebo ich znižujú. Uvedené investície môžu byť zamerané aj na prístavné zberné zariadenia a iné prostriedky umožňujúce opatrenia na ochranu životného prostredia a na kombinovanú udržateľnú infraštruktúru vrátane zavádzania infraštruktúry malého rozsahu pre alternatívne palivá a iných riešení znižujúcich celkovú uhlíkovú stopu prístavov. Môžu sa podporiť investície do ekologizácie letiskovej infraštruktúry a súvisiacich služieb (ako je pozemná obsluha, pozemná prevádzka, lietadlá na zemi), ktoré zabraňujú emisiám alebo hladinám hluku alebo ich znižujú.

Podpora sa môže poskytnúť na zavádzanie **infraštruktúry nabíjajúcich a čerpacích staníc** na elektrinu, vodík a skvapalnený alebo stlačený zemný plyn miešaný s biometánom vo všetkých druhoch dopravy (> 50 %), zavádzanie vozových parkov cestných vozidiel s nízkymi a nulovými emisiami a platforiem pre inteligentnú konektivitu a interoperabilné služby. Pri obnove vozových parkov by mali cestné vozidlá spĺňať aj uplatniteľné prísne bezpečnostné normy. Keď sa uvedené vozidlá obstarávajú prostredníctvom dodatočného vybavenia, musia byť dodatočne vybavené v súlade s normou nulových výfukových emisií. Podpora sa môže poskytnúť na zavádzanie plavidiel a flotíl s nulovými a nízkymi emisiami, ktoré využívajú udržateľné alternatívne palivá (vrátane skvapalneného zemného plynu), a lietadiel používajúcich udržateľné zdroje energie. Dodatočné vybavenie plavidiel umožní námornej a vnútrozemskej lodnej doprave využívať udržateľné alternatívne palivá alebo elektrickú energiu. Pokiaľ ide o súvisiace investície, bude sa uprednostňovať i) zavádzanie verejne prístupnej infraštruktúry nabíjajúcich a čerpacích staníc s ohľadom na zásady obehového hospodárstva; ii) infraštruktúra nabíjajúcich a čerpacích staníc na použitie vo vozových parkoch verejných orgánov alebo prevádzkovateľov v záujme plnenia záväzkov vyplývajúcich zo služieb vo verejnom záujme na základe zmluvy o službách vo verejnom záujme a iii) zavádzanie ľahkých a ťažkých úžitkových vozidiel s nulovými a nízkymi emisiami, plavidiel a flotíl s nulovými a nízkymi emisiami používajúcich udržateľné alternatívne palivá alebo lietadiel s nízkymi emisiami používajúcich udržateľné zdroje energie vo verejných a súkromných vozových parkoch. Cestná infraštruktúra musí byť prístupná verejnosti bez akýchkoľvek obmedzení a bude umožňovať jednoduché využívanie *ad hoc*

⁽¹⁾ Inteligentný dopravný systém.

⁽²⁾ Riečne informačné služby.

⁽³⁾ Európsky systém riadenia železničnej dopravy.

platieb (napr. platby kartou), aby používatelia vozidiel mohli uhrádzať poplatky bez toho, aby museli uzavrieť zmluvu o poskytovaní služieb s dotknutým prevádzkovateľom. Okrem toho sa dostupné statické a dynamické údaje sprístupnia prostredníctvom spoločných alebo národných prístupových bodov. Tieto požiadavky na verejnú prístupnosť sa nebudú uplatňovať v prípade nabíjacej alebo čerpacej infraštruktúry v súkromne spravovaných alebo prevádzkovaných depách, ktoré slúžia kaptívnej flotile. Podpora sa môže poskytnúť na infraštruktúru na rozvoj, výrobu a dodávanie udržateľných alternatívnych palív pre leteckú, pozemnú a vodnú dopravu vykonávaním politík EÚ v oblasti dekarbonizácie dopravy (ako napríklad ReFuelEU Aviation, FuelEU Maritime).

Podpora sa môže poskytnúť aj na **iné projekty inteligentnej a udržateľnej mobility** v mestských a vidieckych oblastiach zamerané na bezpečnosť cestnej premávky; prístupnosť; zníženie emisií a hluku a rozvoj a zavádzanie nových dopravných technológií a služieb, napríklad technológií a služieb týkajúcich sa prepojených a autonómnych druhov dopravy alebo systému integrovaných cestovných lístkov.

Podpora z Fondu InvestEU sa môže poskytnúť aj na opatrenia určené na modernizáciu či dosiahnutie alebo udržanie súladu s normami vrátane environmentálnych a bezpečnostných noriem a na projekty zamerané na **zachovanie alebo modernizáciu existujúcej dopravnej infraštruktúry**, obnovu existujúcej dopravnej infraštruktúry alebo bezpečnosť parkovísk a parkovacích zariadení.

6.1.1.3. Životné prostredie a zdroje

Očakáva sa, že Fond InvestEU zmobilizuje investície súvisiace s prírodným kapitálom a obehovým hospodárstvom⁽⁷⁴⁾. V tomto ohľade ide okrem ekologizácie investícií do tradičných infraštruktúrnych oblastí uvedených v tomto oddiele 6.1.1.3, pričom investície zahŕňajú napríklad projekty mobility so zameraním na znečistenie ovzdušia a hluk, prírodu, spotrebu energie a nehody.

Podpora v súvislosti s **vodou vrátane zásobovania pitnou vodou a sanitácie, ochrany pred povodňami, efektívnosti sietí, znižovania únikov, infraštruktúry na zber a čistenie odpadových vôd, pobrežnej infraštruktúry a inej zelenej infraštruktúry súvisiacej s vodou** bude zahŕňať investičné projekty a sprievodné služby podporujúce vykonávanie environmentálnych politík Únie týkajúcich sa pozemných a morských vodných zdrojov a súvisiacich ekosystémových služieb, stanovených napríklad v smerniciach 2008/56/ES⁽⁷⁵⁾, 2000/60/ES⁽⁷⁶⁾ a 2007/60/ES⁽⁷⁷⁾, smerniciach Rady 98/83/ES⁽⁷⁸⁾, 91/271/EHS⁽⁷⁹⁾ a 91/676/EHS⁽⁸⁰⁾, nariadení (EÚ) 2019/1009⁽⁸¹⁾ a nariadení (ES) č. 1107/2009⁽⁸²⁾. Osobitný dôraz sa musí klásť na i) zabezpečenie prístupu k zásobovaniu vodou a sanitárnym opatreniam pre všetkých občanov Únie dokončením a udržiavaním infraštruktúry na úpravu pitnej vody a čistenie odpadových vôd, ktorá je v súlade s kritériami v oblasti energetickej efektívnosti a predchádzania únikom, a ii) zabezpečenie súladu s rámcovou smernicou o vode (2000/60/ES) a smernicou o povodniach (2007/60/ES) vrátane opatrení stanovených v plánoch manažmentu povodia a plánoch manažmentu povodňového rizika, pričom ide najmä o investície zabezpečujúce dobrý ekologický stav riek, renováciu alebo modernizáciu existujúcich vodných elektrární v záujme zvýšenia efektívnosti a obmedzenia ekologických vplyvov, zníženie rozptýleného znečistenia z poľnohospodárstva, akvakultúry a priemyselných zdrojov, riešenia v oblasti efektívneho využívania vody, opätovné použitie vody vo všetkých sektoroch a riešenia blízke prírode so zameraním na zníženie povodňových rizík.

⁽⁷⁴⁾ Oznamenie Komisie s názvom Správny čas pre Európu: náprava škôd a príprava budúcnosti pre ďalšie generácie [COM(2020) 456 final].

⁽⁷⁵⁾ Smernica 2008/56/ES, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky („rámcová smernica o morskej stratégii“) (Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19).

⁽⁷⁶⁾ Smernica 2000/60/ES, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva („rámcová smernica o vode“) (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽⁷⁷⁾ Smernica 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík („smernica o povodniach“) (Ú. v. EÚ L 288, 6.11.2007, s. 27).

⁽⁷⁸⁾ Smernica Rady 98/83/ES z 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu („smernica o pitnej vode“) (Ú. v. ES L 330, 5.12.1998, s. 32).

⁽⁷⁹⁾ Smernica Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd („smernica o komunálnych odpadových vodách“) (Ú. v. ES L 135, 30.5.1991, s. 40).

⁽⁸⁰⁾ Smernica Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov („smernica o dusičnanoch“) (Ú. v. ES L 375, 31.12.1991, s. 1).

⁽⁸¹⁾ Nariadenie (EÚ) 2019/1009, ktorým sa stanovujú pravidlá sprístupňovania EÚ produktov na hnojenie na trhu, menia nariadenia (ES) č. 1069/2009 a (ES) č. 1107/2009 a ruší nariadenie (ES) č. 2003/2003 („nariadenie o hnojivách“) (Ú. v. EÚ L 170, 25.6.2019, s. 1).

⁽⁸²⁾ Nariadenie (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS („nariadenie o prípravkoch na ochranu rastlín“) (Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1).

Podpora **infraštruktúry odpadového hospodárstva**, t. j. infraštruktúry potrebnej na podporu prechodu na obehovejšie hospodárstvo v členských štátoch, najmä na urýchlenie vykonávania hierarchie odpadového hospodárstva EÚ, ktorej hlavným bodom je predchádzanie vzniku odpadu: bez toho, aby boli dotknuté kritériá vylúčenia stanovené v prílohe V k nariadeniu o Programe InvestEU, by mali investičné projekty zahŕňať vykonávanie plánov odpadového hospodárstva a programov predchádzania vzniku odpadu (na základe zmenenej rámcovej smernice 2008/98/ES o odpade⁽⁸³⁾), zriadenie a podporu sietí na opätovné použitie a opravu, vytvorenie funkčných systémov triedenia a zberu odpadu a recyklačné zariadenia (vrátane triedeného zberu komunálneho biologického odpadu a textilu).

Investovanie do **posilnenia a obnovy ekosystémov a súvisiacich služieb** sa musí zameriavať na projekty podporujúce ochranu, obnovenie, riadenie a rozvoj prírodného kapitálu v záujme dosiahnutia prínosov pre biodiverzitu a adaptáciu, a to aj prostredníctvom projektov zelenej a modrej infraštruktúry. To bude zahŕňať ekosystémové riešenia problémov, ako sú problémy súvisiace so vzdušnými a klimatickými systémami, morom, krajinou, pôdou, lesným hospodárstvom, poľnohospodárstvom, vodou a odpadom a dopravou a energetikou. Podpora bude zahŕňať aj opatrenia zamerané na plnenie cieľov stratégie v oblasti biodiverzity⁽⁸⁴⁾ a stratégie „z farmy na stôl“⁽⁸⁵⁾ prostredníctvom zlepšenia hodnotových reťazcov potravinárskej výroby (ak tieto opatrenia nepatria do rozsahu pôsobnosti segmentu týkajúceho sa MSP). Pomoc sa poskytuje najmä na cezhraničné projekty, ako aj projekty, ktoré podporujú **udržateľné kultúrne dedičstvo**. Podpora môže zahŕňať aj **obnovu priemyselných lokalít** (vrátane kontaminovaných lokalít) a obnovu v záujme udržateľného využívania.

Podpora **udržateľného rozvoja v mestských, vidieckych, pobrežných a príbrežných oblastiach a širšieho biohospodárstva** – mala by zahŕňať infraštruktúrne projekty, ktoré nie sú zaradené do iných okruhov a zameriavajú sa na zemepisnú oblasť, vrátane investícií do prírody a riešení blízkej prírody zacielených na prevenciu alebo kontrolu emisií skleníkových plynov, toxických znečisťujúcich látok, hluku a iných vplyvov alebo závislosti od prírodného kapitálu, pričom sa podporuje prechod na obehové hospodárstvo. Budú sem patriť projekty infraštruktúry zamerané na podporu inkluzívnych a prístupných inteligentných miest a ich sietí, regiónov a sektorov. Bude to zahŕňať aj projekty zamerané na podporu biohospodárstva prostredníctvom investícií do priemyselných odvetví využívajúcich biologické materiály, morských a suchozemských riešení, v rámci ktorých sa nahrádzajú energeticky náročné alebo fosílné materiály, akvakultúry a modrej a zelenej biotechnológie. Podpora sa môže poskytovať aj na moria a oceány, a to prostredníctvom oblastí modrého hospodárstva a jej finančných zásad, najmä využitím energie z obnoviteľných morských zdrojov a obehového hospodárstva.

Podpora v **rámci opatrení v oblasti zmeny klímy, adaptácie na zmenu klímy a zmiernenia zmeny klímy vrátane znižovania rizika prírodného nebezpečenstva a katastrof** bude zahŕňať projekty v oblasti infraštruktúry zamerané na adaptáciu na zmenu klímy a zvyšovanie odolnosti proti súčasnej a budúcej klíme. To bude okrem iného zahŕňať ochranu nízko položených a pobrežných oblastí, ako aj iné opatrenia súvisiace so zvyšovaním hladiny morí, predchádzaním povodňami, lepším a udržateľným využívaním dodávok vody a predchádzaním suchu a prispôbením infraštruktúry extrémnej teplote. Môže to zahŕňať aj inovačné technológie, ktoré prispievajú k plneniu cieľov Únie v oblasti environmentálnej odolnosti proti zmene klímy alebo sociálnej udržateľnosti alebo v oboch oblastiach a ktoré spĺňajú normy Únie v oblasti environmentálnej alebo sociálnej udržateľnosti.

Podpora **projektov a podnikov, ktoré zavádzajú systémy obehového hospodárstva vrátane udržateľného využívania surovín**, v súlade s cieľmi akčného plánu pre obehové hospodárstvo⁽⁸⁶⁾: táto podpora bude okrem iného zahŕňať projekty integrujúce aspekty efektívneho využívania zdrojov do výroby a životného cyklu produktov a všetky stratégie zamerané na zabezpečenie maximalizácie hodnoty a životnosti produktov, aktív a materiálnych zdrojov, ako aj infraštruktúru a služby na podporu priemyselnej symbiôzy a rozdelenia aktív medzi priemyselnými závodmi naprieč sektormi a mestskými a vidieckymi komunitami. To zahŕňa aj uplatňovanie obehových obchodných modelov, ktoré vedú k dematerializácii, servitizácii a intenzívnejšiemu a efektívnejšiemu využívaniu produktov a zdrojov a súčasne internalizujú alebo odstraňujú negatívne externality. Investičné projekty by mali zahŕňať aj opatrenia vzťahujúce sa na celý hodnotový reťazec druhotných surovín vrátane uzavretých systémov či odstránenia toxických a problematických chemikálií a látok, ktoré sú pozostatkom z minulosti, od spracovania východiskových surovín až po recykláciu. Osobitná pozornosť sa bude venovať sektorom, ktoré využívajú najviac zdrojov a v ktorých je vysoký potenciál obehovosti, t. j. elektronike a informačným a komunikačným technológiám (IKT), batériám a vozidlám, obalom, plastom, textilu, stavebníctvu a budovám, potravinám, vode a živinám.

⁽⁸³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3) zmenená smernicou (EÚ) 2018/851 (Ú. v. EÚ L 150, 14.6.2018, s. 109).

⁽⁸⁴⁾ Oznámenie Komisie s názvom Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 – Prinavrátanie prírody do našich životov [COM(2020) 380 final].

⁽⁸⁵⁾ Oznámenie Komisie s názvom Stratégia „z farmy na stôl“ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu [COM(2020) 381 final].

⁽⁸⁶⁾ Oznámenie Komisie o novom akčnom pláne pre obehové hospodárstvo – Za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu [COM(2020) 98 final].

Podpora operácií, ktoré prispievajú k **dekarbonizácii** a podstatnému zníženiu emisií energeticky náročných priemyselných odvetví vrátane uzavretých systémov a zavádzania inovačných nízkouhlíkových technológií zahŕňajúcich uskladňovanie energie, zachytávanie, prepravu, ukladanie a/alebo využívanie oxidu uhličitého (CCUS), ako aj operácií, v rámci ktorých sa presadzuje dekarbonizácia energetického výrobného a distribučného reťazca postupným ukončením využívania uhlia a ropy a postupným nahradením zemného plynu nízkouhlíkovými plynmi: podporujú sa aj uzavreté obehové systémy s uzavretým pri energeticky náročnom spracovaní materiálov, ako je oceľ, hliník, plasty a cement, s cieľom odstrániť nečistoty, ktoré vedú k strate hodnoty recyklovaných materiálov.

6.1.1.4. Rozvoj udržateľnej a bezpečnej infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti

Podpora rozvoja udržateľnej a bezpečnej **infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti** sa musí zameriavať na projekty podporujúce širokú škálu produktov a služieb súvisiacich s komunikáciou a informačnými technológiami. Táto podpora môže zahŕňať napríklad projekty podporujúce univerzálne zavádzanie infraštruktúry (t. j. vrátane vidieckych oblastí/okrajových regiónov), zavádzanie digitálnych sietí s veľmi vysokou kapacitou, a to aj prostredníctvom systémov drôtového a bezdrôtového pripojenia vrátane systémov optického a 5G pripojenia, a investície potrebné na dosiahnutie strategických cieľov Únie v oblasti digitálnej pripojiteľnosti vymedzených v oznámení s názvom Pripojenie pre konkurencieschopný jednotný digitálny trh ⁽⁸⁷⁾.

Podpora bude nasmerovaná aj na projekty, ktorých cieľom je zvýšenie kapacity a odolnosti sietí Únie (napr. komunikačné siete zabezpečené kvantovou kryptografiou, medziregionálna a medzinárodná konektivita a to aj prostredníctvom pozemných a podmorských káblov, satelitné systémy, dátové centrá a siete na ochranu verejnosti a zmiernenie následkov katastrof), ako aj presadzovanie digitálnej transformácie kľúčových verejných služieb.

Bude sa zameriavať aj na zavádzanie udržateľných a vysokokapacitných prepojených cloudových infraštruktúr v rámci EÚ (napríklad zavádzanie softvérovo definovaných infraštruktúr na optimalizáciu pracovného zaťaženia medzi cloudmi a zelených sietí zabezpečujúcich konektivitu cloudových infraštruktúr), ako aj na rozvoj najkvalitnejších energeticky účinných európskych dátových centier s použitím podpory vo forme dodatočného vybavenia dátových centier pre veľké i malé spoločnosti (ako sú nové chladiace systémy a riešenia na riadenie spotreby energie).

Vhodnými investičnými cieľmi budú aj infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti zamerané napríklad na optimalizáciu dopravných a energetických infraštruktúr, optimalizáciu spotreby energie v budovách, znižovanie odpadu a znečistenia a optimalizáciu využívania prírodných zdrojov prostredníctvom digitálnych riešení.

Cieľom podpory by mali byť projekty zamerané na zníženie emisií skleníkových plynov alebo ich zamedzenie a na zavedenie infraštruktúry, ktorá je navrhnutá tak, aby bola trvalá, opraviteľná, modernizovateľná a recyklovateľná v súlade s Európskou zelenou dohodou.

6.1.1.5. Rozvoj udržateľnej vesmírnej infraštruktúry

Podpora sa poskytuje na udržateľný rozvoj a modernizáciu novej a existujúcej infraštruktúry na obežnej dráhe a pozemnej infraštruktúry. To umožní ekologizáciu vesmírneho priemyslu vyrábajúceho nosné rakety a vesmírne plavidlá (napr. satelity) a súvisiace pozemné segmenty. Zahŕňa to výrobné, montážne, skúšobné, prevádzkové a vypúšťacie zariadenia a zariadenia na údržbu v záujme vývoja ekologickejších vesmírnych plavidiel, systémov nosných rakiet a pridružených zariadení. Zahŕnaté je aj čistejšie využívanie kozmického priestoru prostredníctvom sťahovania z obežnej dráhy a vyradovania z prevádzky.

Podporujú sa aj zložky vesmírneho programu Únie a súvisiace služby, ako aj ciele Stratégie pre Európu v oblasti kozmického priestoru ⁽⁸⁸⁾ v záujme maximalizácie prínosov pre spoločnosť a hospodárstvo Únie. To umožní rozvoj špecializovaných služieb a aplikácií, ktoré plnia existujúce a vznikajúce potreby používateľov, a to aj v prioritných oblastiach zmeny klímy, udržateľného rozvoja, konektivity a bezpečnosti.

6.1.1.6. Rozvoj infraštruktúry udržateľného cestovného ruchu

Pomoc pri rozvoji infraštruktúry a služieb udržateľného cestovného ruchu musí prispievať k posilneniu dlhodobej konkurencieschopnosti sektora podporou projektov presadzujúcich posun smerom k udržateľnému, inovatívnemu a digitálnemu cestovnému ruchu.

⁽⁸⁷⁾ Oznámenie Komisie s názvom Pripojenie pre konkurencieschopný jednotný digitálny trh – smerom k európskej gigabitovej spoločnosti [COM(2016) 587 final].

⁽⁸⁸⁾ Oznámenie Komisie s názvom Stratégia pre Európu v oblasti kozmického priestoru [COM(2016) 705 final].

6.1.1.7. Rozvoj na mori v záujme dekarbonizácie

Podpora v týchto oblastiach musí prispievať k výrobe elektriny na mori s cieľom uspokojiť budúci dopyt po energii. Musí tiež zmiernovať početné požiadavky na pôdne zdroje EÚ zlepšením produktivity vodných a morských zdrojov, čo zahŕňa napríklad produkciu a využívanie rias a ďalších nových zdrojov bielkovín, ktoré majú potenciál zmierniť tlak na poľnohospodársku pôdu.

Podpora sa musí zameriavať na zavádzanie:

- a) plávajúcich veterných parkov;
- b) vývoja s cieľom premeniť prístavy z dopravných uzlov na platformy ponúkajúce služby údržby v odvetví priemyselných činností v pobrežných oblastiach;
- c) kabeláže pre sústavu na mori s osobitným zameraním na pripojenia striedavého prúdu z turbín do platforiem, ktoré potom využívajú prepojovacie vedenia jednosmerného prúdu vedúce na pobrežie;
- d) zariadení v oblasti energie z vln a prílivu;
- e) akvakultúry na mori.

6.1.1.8. Strategické investície do kritickej infraštruktúry

Strategické investície v rámci segmentu týkajúceho sa udržateľnej infraštruktúry sa môžu zameriavať na projekty, ktoré prispievajú k stabilite, prevádzkovej bezpečnosti a odolnosti častí kritickej infraštruktúry, či už fyzických alebo virtuálnych, alebo dodávateľských reťazcov kritickej infraštruktúry, alebo priamo na kritické prvky infraštruktúry, najmä so zreteľom na ekologickú a digitálnu transformáciu Únie.

Podporované operácie sa môžu zameriavať aj na spoločnosti vrátane MSP, ktoré vyrábajú tovar a poskytujú služby, ktoré pomáhajú pri prevádzke a údržbe kritickej infraštruktúry v súlade s prioritami uvedenými v tomto oddiele 6.1.1.8.

Investičné operácie týkajúce sa **kritickej infraštruktúry** sa môžu zameriavať na operácie vymedzené ako európske kritické infraštruktúry v súlade so smernicou Rady 2008/114/ES ⁽⁸⁹⁾, ktoré vybrali členské štáty podľa jej článku 3. Podpora môže byť nasmerovaná na dodávateľské reťazce pre čistú energiu, konkrétne na výrobnú kapacitu zariadení pre technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov (ako je slnečná fotovoltaická energia, veterná energia, vodná energia, čistý vodík atď.).

Podporované operácie sa môžu zameriavať aj na **dodávateľské reťazce pre európsku leteckú, železničnú, cestnú, vnútrozemskú vodnú a námornú dopravu** vrátane podpory investícií do integrácie druhov dopravy a výrobných kapacít.

Pokiaľ ide o **digitálnu infraštruktúru**, strategické investície sú tie, ktoré úzko súvisia s cieľmi odolného a bezpečného poskytovania digitálnych komunikačných služieb vrátane kritických prvkov vysokokapacitného pripojenia a sietí 5G, kvantovej komunikácie, internetu vecí, médií, platforiem online služieb, bezpečného cloud computingu či spracúvania a uchovávaní údajov, a so základnými hodnotovými reťazcami týchto infraštruktúr a služieb. Vzhľadom na rôzne štruktúry a neustále sa vyvíjajúce technologické riešenia vrátane tých, ktoré sú relevantné z hľadiska kybernetickej bezpečnosti ⁽⁹⁰⁾, je potrebné preskúmať vyvíjajúce sa potreby digitálnej transformácie a príslušné rozmery bezpečnosti a technologickej autonómie a odolnosti takejto transformácie v súvislosti s prenosom, používaním a uchovávaním údajov. Hlavným cieľom podpory projektov týkajúcich sa **digitálnej volebnej infraštruktúry a citlivých zariadení** je posilnenie ich bezpečnosti, odolnosti a ochrany pred škodlivým a rušivým pôsobením zahŕňajúcim najmä dezinformácie, krádež údajov a kybernetické útoky.

Investície do **komunikačnej a mediálnej infraštruktúry** sa takisto považujú za strategické, pokiaľ prispievajú k nezávislej tvorbe európskeho obsahu v súlade s cieľom chrániť demokratické hodnoty Únie a zvrchovanosť členských štátov v digitálnom veku, a k produkcii, ochrane duševného vlastníctva a speňaženiu európskeho obsahu na celom svete.

⁽⁸⁹⁾ Smernica Rady 2008/114/ES z 8. decembra 2008 o identifikácii a označení európskych kritických infraštruktúr a zhodnotení potreby zlepšiť ich ochranu (Ú. v. EÚ L 345, 23.12.2008, s. 75).

⁽⁹⁰⁾ Kybernetickobezpečnostné riziká sa majú posudzovať na základe príslušných právnych predpisov EÚ a vnútroštátnych právnych predpisov a usmernení vrátane súboru nástrojov pre kybernetickú bezpečnosť 5G.

Projekty týkajúce sa **kritickej vesmírnej infraštruktúry** musia podporovať aktualizáciu existujúcich zložiek vesmírneho programu Únie a rozvoj novej vesmírnej infraštruktúry a služieb Únie. Zameriavajú sa najmä na: i) autonómny, spoľahlivý a nákladovo efektívny prístup ku kozmickému priestoru, ktorý umožňujú európske nosné rakety, a jeho využívanie vrátane inovačných koncepcií, ako je opätovná použiteľnosť, vypeľá výroba či nové systémy vesmírnej dopravy; ii) dohľad nad kozmickým priestorom a ochranu majetku, iii) satelitnú komunikáciu a konektivitu, iv) iné vyvíjajúce sa potreby.

Podporované operácie sa môžu zameriavať aj na odolnosť a konkurencieschopnosť vesmírnych systémov a technológií a riešia zraniteľnosť hodnotových reťazcov.

Podpora **infraštruktúry obranného priemyslu** môže zahŕňať modernizáciu existujúcich alebo inštaláciu nových infraštruktúr potrebných na podporu životného cyklu obranných technológií a výrobkov alebo školiacich zariadení z technologického a priemyselného hľadiska. Tieto infraštruktúry sa vzťahujú nielen na tradičné vzdušné, pozemné a morské oblasti, ale aj na rozvíjajúce sa oblasti, ako sú informácie, kozmický priestor a kybernetika. Môžu sa použiť aj na výskum a vývoj, demonštráciu, testovanie a certifikáciu obranných systémov alebo technológií vrátane tých, ktoré boli vyvinuté v rámci Európskeho obranného fondu, ako aj systémov a technológií dvojakeho použitia. Mali by sa podporovať nadnárodné projekty dostupné pre používateľov z iných členských štátov. Podpora sa môže zameriavať aj na projekty orientované na zavedenie celoeurópskych digitálnych a kybernetických kapacít a infraštruktúry spojené napríklad s prostredím vývoja virtuálneho inžinierstva, digitálnymi skúšobnými zariadeniami a laboratóriami, novým spoločným bojovým prostredím, superpočítaním, umelou inteligenciou a súvisiacimi pokročilými digitálnymi zručnosťami v oblasti obrany (napr. digitálna lodenica; digitálny model alebo dvojča vojenských systémov).

V oblasti **kritických surovín** môžu podporované investície zahŕňať projekty a prijímateľov, ktorí prispievajú k väčšej autonómnosti a odolnosti Únie v priemyselných ekosystémoch pre elektromobilitu, batérie, obnoviteľné zdroje energie, farmaceutické výrobky, digitálne aplikácie a obranu. Prioritné investičné oblasti súvisiace s kritickými surovinami môžu zahŕňať vývoj magnetov, zhodnocovanie prvkov vzácnych zemín z použitých magnetov, rafináciu prvkov vzácnych zemín, primárne rudy a recyklovaný banský odpad (bauxit, železná ruda, uhoľný odpad). V budúcnosti sa môžu objaviť ďalšie potreby v oblasti kritických surovín.

S cieľom zaistiť **bezpečné a udržateľné dodávky potravín** možno podporiť príslušné investície, napríklad do dopravy, logistiky, decentralizovanej infraštruktúry potravinového reťazca a do vytvárania klastrov v oblasti dodávok potravín.

6.1.2. *Vlastnosti potenciálnych finančných produktov*

Podpora v rámci segmentu týkajúceho sa udržateľnej infraštruktúry bude ponúkať nadriadené a podriadené financovanie vo forme dlhu, záruk, akýchkoľvek iných druhov financovania alebo zvýšenia kreditnej kvality či kvázi kapitálového a kapitálového financovania. Jej cieľom bude uľahčiť prístup k financovaniu oprávnených projektov a podnikov. Finančné produkty musia byť dostupné horizontálne pre rôzne oblasti, na ktoré sa vzťahuje tento segment politiky, alebo sa môžu zamerať na osobitné priority politiky, a to aj v rámci tematických finančných produktov.

Finančné produkty sa musia vyvíjať v súlade s politickými prioritami a potrebami trhu.

6.1.2.1. Zapojenie finančných sprostredkovateľov

a) Pokiaľ ide o dlhové financovanie:

Môže sa zapojiť akýkoľvek typ finančného sprostredkovateľa vrátane národných podporných bánk alebo inštitúcií a iných sprostredkovateľov vo verejnom vlastníctve, komerčných bánk, záručných spoločností, diverzifikovaných dlhových fondov poskytujúcich nadriadené a podriadené financovanie a lízingových spoločností, ktoré sú schopné poskytovať financovanie v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje segment týkajúci sa udržateľnej infraštruktúry, v plnom súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a právnymi predpismi Únie a s príslušnými požiadavkami nariadenia o rozpočtových pravidlách.

b) Pokiaľ ide o kapitálové financovanie:

Môžu sa zapojiť verejní alebo súkromní finanční sprostredkovatelia alebo subjekty, ktoré sa majú zahrnúť, fondy fondov, fondy súkromného kapitálu, fondy rizikového kapitálu, nástroje spoluinvestovania a rizikové dlhové fondy, ktoré sú schopné poskytovať kapitálové financovanie v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje segment týkajúci sa udržateľnej infraštruktúry, v plnom súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a právnymi predpismi EÚ a s príslušnými požiadavkami nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Správcovia, poradcovia alebo iné podobné osoby pridružené k takýmto sprostredkovateľom (vrátane nových správcov alebo poradcov) musia preukázať schopnosti a zručnosti na realizáciu takýchto investícií v oblastiach, v ktorých plánujú investovať v rámci segmentu týkajúceho sa udržateľnej infraštruktúry, schopnosť získavať finančné prostriedky a prilákať súkromný kapitál a schopnosť vytvárať výnosy, ktoré by priťahli viac súkromných investícií do tejto triedy aktív.

6.1.2.2. Cieľoví koneční prijímatelia

Segment týkajúci sa udržateľnej infraštruktúry sa zameriava na podporu investícií do infraštruktúry a súvisiaceho vybavenia, ktoré okrem iného presadzujú:

- a) samostatní predkladatelia;
- b) súkromné, verejné a poloverejné podniky;
- c) účelovo vytvorené subjekty.

6.1.2.3. Všeobecné finančné produkty

Všeobecné finančné produkty sa musia zameriavať na zlepšenie prístupu k financovaniu samostatných projektov alebo zoskupených menších projektov prostredníctvom financií, ktoré priamo alebo nepriamo (napríklad cez investičné nástroje) poskytujú implementujúci partneri.

Všeobecné finančné produkty môžu podporovať diverzifikovanú škálu konečných prijímateľov s rôznymi rizikovými profilmi, ako napríklad:

- a) projekty regulovaných subjektov v korporátnej alebo bezregresnej forme vrátane verejno-súkromných partnerstiev (napr. verejnoprospešné služby v oblasti energetiky, dopravy, odpadu, vody a odpadových vôd a veľkí manažéri infraštruktúry) alebo projekty verejných alebo poloverejných podnikov, ktoré zvyčajne predstavujú nízke riziko;
- b) projekty neregulovaných subjektov v korporátnej alebo bezregresnej forme vrátane verejno-súkromných partnerstiev (napr. výroba energie, uskladňovanie energie, energetická efektívnosť energeticky náročných priemyselných odvetví, diaľniční koncesionári, prevádzkovatelia letiskových/prístavných terminálov a železníc, ekologická lodná doprava, širokopásmové pripojenie a vesmírna infraštruktúra), ktoré zvyčajne predstavujú stredné až vysoké riziko;
- c) zavádzanie projektov na podporu verejných statkov vrátane projektov, ktoré realizujú MSP v oblastiach elektromobility, energetickej efektívnosti, prírodného kapitálu alebo riešení blízkych prírode, miestnymi orgánmi alebo dobročinnými investormi, ako aj projektov v oblasti kozmického priestoru, ktoré zvyčajne predstavujú vysoké riziko;
- d) portfóliá transakcií v oblastiach, ako je energetická efektívnosť a energia z obnoviteľných zdrojov pre domácnosti alebo MSP či ekologizácia mobilných aktív.

Pokiaľ ide o dlhové financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner:

Záruka EÚ sa môže poskytnúť na operácie financovania a investičné operácie aj v takejto forme:

- a) prednostné úvery, dlhopisy, lízingové zmluvy a úverové linky vrátane nadriadeného dlhu na projekty s obmedzeným využitím;
- b) podriadené úvery, a to aj vo forme mezanínového financovania;
- c) záruky (financované alebo nefinancované) pre financujúce tretie strany a iné dohody o rozdelení rizika s finančnými sprostredkovateľmi;
- d) zvýšenie kreditnej kvality pre nové investície (v prípade projektových dlhopisov, bankových úverov alebo kombinácie týchto dvoch možností), a to aj vo forme podriadených produktov.

Podriadené financovanie sa môže použiť aj na mobilizáciu súkromného financovania a prechod od bankového financovania k financovaniu na kapitálovom trhu.

Záruka EÚ sa môže použiť na vývoj finančných produktov podporujúcich používanie zelených dlhopisov.

6.1.2.4. Tematické finančné produkty

Podpora z tematických finančných produktov bude okrem iného zameraná:

- a) v oblasti dopravy na vysokorizikové projekty týkajúce sa udržateľnej mobility a inteligentnej a bezpečnejšej dopravy;

- b) v oblasti obnoviteľných zdrojov energie na špecifické vysokorizikové činnosti, ako napríklad:
- i) prispôsobené inovačné záruky v rámci zložky v zodpovednosti členských štátov, ktorých cieľom je zníženie kapitálových nákladov na investície do obnoviteľných zdrojov energie v danom členskom štáte;
  - ii) vysokorizikové záručné produkty na podporu trhu s podnikovými zmluvami o nákupe energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré pomáhajú zabezpečiť vyššiu úroveň dlhodobého súkromného financovania investícií do energie z obnoviteľných zdrojov;
- c) v oblasti energetickej efektívnosti na špecifické vysokorizikové činnosti, ako napríklad:
- i) obytné budovy: záručný nástroj možno kombinovať s grantmi na uvoľnenie súkromného financovania a stimuláciu domácností, aby riešili značnú medzeru vo financovaní renovácie a obnovy obytných budov, najmä pokiaľ ide o hĺbkovú obnovu;
  - ii) zmluvy o energetickej efektívnosti a spoločnosti poskytujúce energetické služby (ESCO): záručný nástroj a revolvingový fond pre ESCO, ktorých cieľom je riešenie prekážok a uvoľnenie finančných prostriedkov v záujme vypracovávania zmlúv o energetickej efektívnosti v prípade projektov energetickej efektívnosti;
  - iii) bez ohľadu na konečného prijímateľa zvýšenie kreditnej kvality v súvislosti so zelenými dlhopismi, ktorého cieľom je prilákať nové financovanie energetickej efektívnosti od inštitucionálnych investorov, pričom sa podporí v súčasnosti obmedzený rozsah trhu so zelenými dlhopismi;
- d) v oblasti modernizácie elektroenergetickej infraštruktúry a inteligentných riešení v jej rámci na projekty na podporu:
- i) nových obchodných modelov na zavádzanie zdrojov flexibility, ako je reakcia na strane spotreby a uskladňovanie energie;
  - ii) decentralizovaných a malých zdrojov energie vyvinutých novými účastníkmi a energetickými komunitami na nových trhoch;
- e) na projekty podporujúce zavádzanie nízkouhlíkových technológií na trh: projekty, ktoré zahŕňajú zachytávanie, prepravu, ukládanie a/alebo využívanie oxidu uhličitého (CCUS), výrobu elektrickej energie, tepla alebo chladu či nízkouhlíkových plynov (ako je vodík) alebo priemyselné procesy, uskladňovanie energie, ako aj bioelektrárne a výrobné zariadenia, ktoré umožňujú energetickú transformáciu a nahradenie produktov s väčšou uhlíkovou náročnosťou;
- f) na vysokorizikové udržateľné ekologické investičné projekty alebo program, ktorý podporuje komplexný prístup založený na prírodnom kapitáli v súvislosti s ochranou a obnovou životného prostredia a riadením prechodu na obehové a nízkoemisné biohospodárstvo efektívne využívajúce zdroje a napomáha zvyšovať odstraňovania uhlíka;
- g) v digitálnom sektore na projekty s vysokým finančným rizikom, najmä zavádzanie konektivity v bielych a sivých oblastiach (t. j. bez okamžitej komerčnej životaschopnosti), alebo projekty, ktoré predstavujú významný technologický pokrok (napr. žiadna postupná modernizácia, ale zavádzanie technológií najnovšej generácie vrátane zavádzania udržateľných sietí a dátových infraštruktúr);
- h) na vysokorizikové portfóliá v oblastiach energetickej efektívnosti, energie z obnoviteľných zdrojov a ekologizácie mobilných aktív;
- i) vo vesmírnom sektore na vysokorizikové alebo kapitálovo náročné projekty spojené s vesmírnou infraštruktúrou a súvisiacimi službami, ako aj nové koncepcie vesmírnej infraštruktúry a riešenia vo vesmíre a na zemi.

6.2. Segment týkajúci sa výskumu, inovácií a digitalizácie

6.2.1. Oblasť politiky, ktorých sa týkajú intervencie

Podpora v rámci segmentu týkajúceho sa výskumu, inovácií a digitalizácie uľahčuje a urýchľuje prístup k financovaniu projektov, predkladateľov, podnikov a iných inovačných subjektov v oblasti výskumu a inovácie a stimuluje digitálnu transformáciu podnikov, trhov a členských štátov v súlade s článkom 3 ods. 2 písm. b) a článkom 8 ods. 1 písm. b) nariadenia o Programe InvestEU. V súlade s cieľom Programu InvestEU, ktorým je podpora konkurencieschopnosti Únie, prinesie segment týkajúci sa výskumu, inovácií a digitalizácie vedecký, technologický, hospodársky a spoločenský vplyv posilnením vedeckej a technologickej základne Únie s konečným úmyslom naplniť strategické priority Únie a poskytovať podporu na rozširovanie inovačných spoločností a zavádzanie technológií na trhu. Investície v rámci segmentu týkajúceho sa výskumu, inovácií a digitalizácie poskytnú Európe prostriedky na rozvoj odolnosti v kľúčových priemyselných odvetviach.

Oblasti oprávnené na operácie financovania a investičné operácie v rámci segmentu týkajúceho sa výskumu, inovácií a digitalizácie sú uvedené v prílohe II k nariadeniu o Programe InvestEU, a najmä v jej bodoch 5 a 6. Všetky ostatné oblasti relevantné pre operácie financovania a investičné operácie uvedené v prílohe II k nariadeniu o Programe InvestEU, ako napríklad v bodoch 13 a 14, ktoré patria medzi činnosti v sektore výskumu, inovácií a digitalizácie, sú takisto oprávnené na financovanie v rámci segmentu týkajúceho sa výskumu, inovácií a digitalizácie. Uvedené oblasti môžu zahŕňať výskum, vývoj produktov a demonštračné, inovačné a digitalizačné činnosti v sektoroch zahŕňajúcich okrem iného energetiku, energeticky náročné priemyselné odvetvia, životné prostredie, modré hospodárstvo, námorné záležitosti, dopravu, zdravotníctvo, biologické vedy, biotechnológiu, agropotravinársky priemysel, obranu, kozmický priestor, ako aj kultúrny a kreatívny priemysel. V súlade s oddielom 2.3.2.1 týchto investičných usmernení možno oprávnené oblasti uprednostniť.

Do investičného rozsahu segmentu patria výskumné, inovačné, demonštračné a digitalizačné činnosti vrátane investícií súvisiacich s uvádzaním nových produktov a technológií, ktoré prešli fázou výskumu a vývoja, na trh, ako aj organizačná a procesná inovácia, ktorá zahŕňa nové a inovačné obchodné modely. To zahŕňa aj operácie financovania a investičné operácie v oblasti základného a aplikovaného výskumu súčasného systému, ktorý sa osvedčil v prevádzkovom prostredí ⁽⁹¹⁾.

Výskum a vývoj sa definuje ako systematická práca vykonávaná s cieľom zvýšiť množstvo poznatkov a navrhnuť nové aplikácie dostupných poznatkov. Táto činnosť musí byť novátorská a tvorivá, s neistým výsledkom a musí dodržiavať systematické, prenositeľné a reprodukovateľné metódy ⁽⁹²⁾.

Inovácia znamená inováciu produktu, procesu a organizácie, čo zahŕňa vývoj, demonštráciu, implementáciu, komercializáciu a prijatie nového alebo výrazne vylepšeného produktu alebo procesu (vrátane obchodného modelu) alebo služby, ktoré vytvárajú spotrebiteľskú a/alebo spoločenskú hodnotu.

Digitalizácia sa týka výskumu a inovácie, demonštrácie, testovania, zavádzania a prijímania digitálnych technológií a služieb a investícií, ktoré prispievajú k digitálnej transformácii podnikov, priemyselných odvetví a oblastí verejného záujmu Únie.

Cieľom podpory v rámci segmentu týkajúceho sa výskumu, inovácií a digitalizácie bude okrem toho významne prispieť k Európskej zelenej dohode a zamerať sa na projekty s prínosom pre klímu a životné prostredie. Tento segment môže byť okrem iného zameraný na projekty, ktorých cieľom je zamedzenie alebo znížovanie emisií skleníkových plynov a znečisťovania z energeticky náročných priemyselných odvetví a z digitálneho hospodárstva, ako aj zabezpečenie ich materiálovej efektívnosti. Bude sa zameriavať na projekty využívajúce digitálne technológie, služby a riešenia na dosiahnutie zamedzenia alebo zníženia emisií skleníkových plynov, znečistenia a odpadu v ostatných sektoroch hospodárstva, okrem iného vrátane priemyslu, dopravy, energetiky a poľnohospodárstva. Podpora sa bude poskytovať aj na investície, ktoré významne prispievajú k obehovému hospodárstvu, najmä v kľúčových sektoroch, ktoré využívajú najviac zdrojov a v ktorých je vysoký potenciál obehovosti.

Investície do vesmírneho ekosystému môžu podporovať ciele Stratégie pre Európu v oblasti kozmického priestoru v záujme maximalizácie prínosov pre spoločnosť a hospodárstvo Únie zameraním sa na projekt, ktorý: i) urýchli zavádzanie digitálnych aplikácií a služieb založených na vesmírnych údajoch; ii) integruje vesmírne údaje a služby do inovačných produktov v iných trhových segmentoch, napr. autonómnych vozidlách alebo sieťach zabezpečujúcich konektivitu a iii) zintenzívni komerčné zavádzanie a výrobu vesmírnych technológií vrátane prístupu do kozmického priestoru ⁽⁹³⁾.

Segment týkajúci sa výskumu, inovácií a digitalizácie môže takisto prispieť k rozvoju obranného priemyslu, najmä podporou spoločností podieľajúcich sa na inovačných projektoch v sektore obrany a úzko súvisiacich technológií dvojakého použitia, ako aj podporou dodávateľského reťazca v sektore obrany.

Segment týkajúci sa výskumu, inovácií a digitalizácie bude podporovať aj priority politiky Únie stanovené v iných programoch, ako je Horizont Európa, program Digitálna Európa, program Kreatívna Európa, Európsky vesmírny program, Európsky obranný fond, Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka atď.

V segmente týkajúcom sa výskumu, inovácií a digitalizácie sa takisto môžu pridelať finančné prostriedky zo sektorových programov, napríklad z inovačného fondu zriadeného v rámci systému obchodovania s emisiami (ETS), ako aj z iných programov a fondov Únie a členských štátov. Takéto investície sa môžu kombinovať s financovaním poskytnutým z programov EÚ alebo z programov zriadených v rámci politiky súdržnosti (zdieľané riadenie) alebo vnútroštátnych programov.

⁽⁹¹⁾ Úroveň technologickej pripravenosti.

⁽⁹²⁾ OECD, *Frascati Manual 2015 – Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development* (Príručka Frascati 2015 – Usmernenia pre zber a vykazovanie údajov o výskume a experimentálnom vývoji), s. 44 – 45, https://read.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/frascati-manual-2015_9789264239012-en.

⁽⁹³⁾ V súlade s najnovšou aktualizáciou zoznamu opatrení týkajúcich sa kľúčových vesmírnych technológií pre európsku strategickú nezávislosť, ktorý vypracovala Komisia a spoločná pracovná skupina agentúr ESA (Európska vesmírna agentúra) a EDA (Európska obranná agentúra).

Podpora v rámci segmentu týkajúceho sa výskumu, inovácií a digitalizácie je nastavená na vytvorenie pridanej hodnoty politiky poskytnutím prístupu k financovaniu výskumu, inovácií a digitalizácie v ktoromkoľvek z týchto prípadov:

- a) podpora investícií do výskumu a inovácií s cieľom posilniť vedeckú a technologickú základňu Únie, urýchliť priemyselnú transformáciu vrátane investícií do kľúčových technológií a plniť ciele a misie programu Horizont Európa;
- b) podpora digitálnej transformácie MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou;
- c) podpora digitalizačných a inovačných projektov, ktoré zvyšujú interoperabilitu a riešia rozdiely v úrovni digitalizácie a inovácie v jednotlivých členských štátoch, spoločnostiach a sektoroch;
- d) podpora rozvoja a zavádzania strategických digitálnych kapacít a technológií vrátane digitálnych riešení kybernetickej bezpečnosti, ktorých výsledkom sú inovačné a neoverené obchodné modely, ktoré riešia spoločenské výzvy (napríklad digitálne riešenia udržateľnosti) a prispievajú k odolnosti, obehovosti a autonómnosti;
- e) podpora investícií do produktov, technológií, riešení alebo obchodných modelov, ktoré v porovnaní s alternatívnymi riešeniami prinášajú environmentálne a klimatické prínosy a prispievajú k zmierňovaniu zmeny klímy a znižovaniu vplyvu na životné prostredie;
- f) podpora rizikových investícií, a to aj cezhraničných, súvisiacich s technológiami, trhom, demonštráciou, implementáciou a podnikaním, ktoré predstavujú vyššie riziko v dôsledku neistoty, pokiaľ ide o úspech ich výsledkov alebo konečný finančný prospech pre dotknutý subjekt;
- g) podpora včasných demonštračných operácií, v prípade ktorých súkromní investori nie sú ochotní riskovať alebo čelia nepredvídateľným výnosom či volatilite trhu;
- h) podpora operácií, ktoré stimulujú súkromné investície do výskumu, inovácií a digitalizácie v záujme dosiahnutia cieľov politiky EÚ;
- i) podpora prenosu výskumných a inovačných výsledkov a technológií na trh a ich rozširovania na trhu, ako aj podpora ich priemyselného zavádzania, podpora spoločností umožňujúcich rozvoj trhu a spolupráce medzi podnikmi;
- j) podpora investícií do oblasti výskumu a inovácií zo strany výskumných ústavov, univerzít a výskumných organizácií, ktoré prispievajú k plneniu cieľov programu Horizont Európa a Erasmus+ a posilňujú prepojenia medzi poskytovateľmi služieb v oblasti výskumu a vývoja (akademické inštitúcie, výskumné centrá atď.) a podnikmi;
- k) podpora rýchlo rastúcich inovačných spoločností, ktoré sa snažia získať finančné prostriedky na komercializáciu inovácií po potvrdení technickej a hospodárskej uskutočniteľnosti;
- l) zaistenie úspor z rozsahu a doplnenie investícií do výskumu, inovácií a digitalizácie na vnútroštátnej, medziregionálnej a regionálnej úrovni vrátane zavádzania nových výrobkov, technológií alebo obchodných modelov naprieč regiónmi v rámci členských štátov;
- m) podpora tematických investičných platforiem a iných inovačných finančných produktov (pri náležitom zohľadnení úspor z rozsahu) alebo
- n) podpora alternatívneho financovania a inovačných riešení financovania, ako je kolektívne financovanie, podnikateľskí anjeli a riziková filantropia, ako aj podporovanie prenosu najlepších postupov medzi finančnými sprostredkovateľmi s cieľom podnietiť vznik širokej ponuky produktov pre výskumné, inovačné a digitalizačné činnosti.

Opatrenia stanovené v písmenách a) až n) dvanásteho odseku tohto oddielu 6.2.1 môžu byť doplnené o:

- a) zber údajov z celej EÚ o zlyhaniach trhu v oblasti výskumu, inovácií a digitalizácie alebo suboptimálnych investičných situáciách, sledovanie technologických a priemyselných zmien, identifikovanie vznikajúcich strategických hodnotových reťazcov budúcnosti a zverejnenie takýchto spravodajských informácií a
- b) poskytovanie technickej pomoci pre výskumné, inovačné a digitalizačné projekty v rôznych sektoroch a zvýšenie možnosti získania financovania z bankových zdrojov.

6.2.1.1. Strategické investície v rámci segmentu týkajúceho sa výskumu, inovácií a digitalizácie

Strategické investície v rámci segmentu týkajúceho sa výskumu, inovácií a digitalizácie môžu podporovať **priemyselné zavádzanie demonštračných technológií vyrobených v EÚ, posilňovať súvisiace trhy a podporovať priemysel EÚ ako globálne lídra** v súlade s cieľmi Novej priemyselnej stratégie pre Európu⁽⁹⁴⁾ a s podkladovými sektorovými stratégiami vrátane digitálnej stratégie (Formovanie digitálnej budúcnosti Európy)⁽⁹⁵⁾, Bielej knihy o umelej inteligencii⁽⁹⁶⁾, Európskej dátovej stratégie⁽⁹⁷⁾ (vrátane spoločného európskeho dátového priestoru napríklad pre oblasť zdravotnej starostlivosti a financií) a Stratégie EÚ v oblasti vakcín⁽⁹⁸⁾. Musia sa zameriavať na priemyselné rozširovanie a výrobu týchto podporných, transformačných, zelených a digitálnych technológií a inovácií v sektoroch, na ktoré sa vzťahuje segment týkajúci sa výskumu, inovácií a digitalizácie, po skončení fázy výskumu, inovácie a demonštrácie.

Podpora sa môže poskytnúť na investície do **recyklačných a výrobných zariadení na výrobu komponentov a zariadení IKT v Únii**, ktoré prispievajú k inovácii, udržateľnosti, odolnosti a autonómnosti európskeho sektora IKT a jeho podsektorov a hodnotových reťazcov. Takéto projekty sa môžu týkať ktorejkoľvek z týchto výrobných oblastí IKT: elektronické komponenty (polovodiče a mikroprocesory), počítače a periférne zariadenia, komunikačné zariadenia, spotrebná elektronika, magnetické a optické médiá, elektronické a telekomunikačné zariadenia a ich diely, softvér, programovanie, spracovanie údajov, hosting a súvisiace činnosti a iné.

V oblasti **zdravotnej starostlivosti** sa podporované operácie musia zameriavať na nové účinné a dostupné zdravotnícke výrobky vrátane výskumu, inovácií a digitalizácie a výroby liekov, vakcín, zdravotníckych pomôcok, diagnostiky a liekov na inovatívnu liečbu, nových antimikrobiálnych látok a inovačného procesu vývoja bez použitia testovania na zvieratách, ako aj na konkurencieschopnosť farmaceutického priemyslu Únie ako celku vrátane výroby chemických látok a účinných farmaceutických látok.

V oblasti **obrany** môžu projekty zamerané na technológie a/alebo výrobné investície (napr. modernizácia, digitalizácia a rozšírenie existujúcich alebo vytváranie nových výrobných kapacít) súvisieť so strategickými oblasťami, v ktorých investície prispievajú k technologickej a priemyselnej autonómii obranného priemyslu Únie, a tým aj k jej strategickej autonómii a odolnosti. Podpora sa môže poskytnúť aj na rozvoj kritických a prevratných obranných technológií inovačných spoločností. Investície môžu takisto pomôcť pri úspešnej realizácii kľúčových projektov, v prípade ktorých už bola podporená fáza výskumu a vývoja, napríklad v rámci Európskeho obranného fondu a jeho prekurzorových programov vo fázach nasledujúcich po výskume a vývoji, alebo podporiť dodávateľské reťazce zapojené do takýchto projektov.

Projekty môžu zahŕňať aj ochranu a rozvoj kritických spôsobilostí v obranných dodávateľských reťazcoch Únie vo vzťahu k strategickým oblastiam a znižovanie závislosti od tretích krajín.

6.2.2. Vlastnosti potenciálnych finančných produktov

6.2.2.1. Zapojenie finančných sprostredkovateľov

a) Pokiaľ ide o dlhové financovanie:

Môže sa zapojiť akýkoľvek typ finančného sprostredkovateľa vrátane národných podporných bánk alebo inštitúcií a iných sprostredkovateľov vo verejnom vlastníctve, komerčných bánk, záručných spoločností, diverzifikovaných dlhových fondov poskytujúcich nadriadené a podriadené financovanie a lízingových spoločností, ktoré sú schopné poskytovať financovanie v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje segment týkajúci sa výskumu, inovácií a digitalizácie, v plnom súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a právnymi predpismi Únie a s príslušnými požiadavkami nariadenia o rozpočtových pravidlách.

b) Pokiaľ ide o kapitálové financovanie:

Môžu sa zapojiť verejní alebo súkromní finanční sprostredkovatelia alebo subjekty, ktoré sa majú zahrnúť, fondy fondov, fondy súkromného kapitálu, fondy rizikového kapitálu, nástroje spoluinvestovania, rizikové dlhové fondy, fondy podnikateľských anjelov, fondy na transfer technológií, ktoré sú schopné poskytovať kapitálové financovanie v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje segment týkajúci sa výskumu, inovácií a digitalizácie, v plnom súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a právnymi predpismi Únie a s príslušnými požiadavkami nariadenia o rozpočtových pravidlách.

⁽⁹⁴⁾ Oznámenie Komisie s názvom Nová priemyselná stratégia pre Európu [COM(2020) 102 final].

⁽⁹⁵⁾ Oznámenie Komisie s názvom Formovanie digitálnej budúcnosti Európy [COM(2020) 64 final].

⁽⁹⁶⁾ Biela kniha o umelej inteligencii – európsky prístup k excelentnosti a dôvere [COM(2020) 65 final].

⁽⁹⁷⁾ Oznámenie Komisie s názvom Európska dátová stratégia [COM(2020) 66 final].

⁽⁹⁸⁾ Oznámenie Komisie s názvom Stratégia EÚ v oblasti vakcín [COM(2020) 245 final].

Správcovia, poradcovia alebo iné podobné osoby pridružené k takýmto sprostredkovateľom (vrátane nových správcov alebo poradcov) musia preukázať schopnosti a zručnosti na realizáciu takýchto investícií v oblastiach, v ktorých plánujú investovať v rámci segmentu týkajúceho sa výskumu, inovácií a digitalizácie, schopnosť získavať finančné prostriedky a prilákať súkromný kapitál a schopnosť vytvárať výnosy, ktoré by pritiahli viac súkromných investícií do tejto triedy aktív.

6.2.2.2. Cieľoví koneční prijímatelia

Segment týkajúci sa výskumu, inovácií a digitalizácie sa zameriava na podporu výskumných, inovačných a digitalizačných činností, ktoré presadzujú:

- a) samostatní predkladatelia;
- b) súkromné, verejné a poloverejné podniky vrátane MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou;
- c) účelovo vytvorené subjekty;
- d) univerzity, úrady pre transfer technológií a centrá vysokoškolského vzdelávania;
- e) výskumné centrá;
- f) výskumné a technologické infraštruktúry;
- g) agentúry pre inovácie a digitalizáciu, akcelerátory, inkubátory, centrá, klastre;
- h) iní predkladatelia v oblasti výskumu, inovácií a digitalizácie (napr. fyzické osoby, nadácie financujúce výskum).

Segmentácia trhu a identifikácia cieľových skupín sa uskutoční na sektorovom základe (v spojení s oblasťami, v ktorých sa budú realizovať priority politiky) a na základe životného cyklu projektu alebo spoločnosti (vychádzajúc z posúdenia trhu).

Pri operáciách v rámci Fondu InvestEU, ktoré sú podporované prostredníctvom príspevku z inovačného fondu ETS, sa dodržiavajú pravidlá oprávnenosti a výberové kritériá uvedené v článku 10a ods. 8 smernice 2003/87/ES⁽⁹⁹⁾ a delegovaných aktoch prijatých v súvislosti s uvedeným ustanovením.

6.2.2.3. Všeobecné finančné produkty

Podpora poskytnutá v rámci segmentu týkajúceho sa výskumu, inovácií a digitalizácie bude ponúkať nadriadené a podriadené financovanie vo forme dlhu alebo záruk, akékoľvek iné formy financovania vrátane rizikového dlhu a lízingu alebo zvýšenia kreditnej kvality, ako aj kvázi kapitálové a kapitálové financovanie s cieľom uľahčiť prístup k financovaniu pre výskumné, inovačné a digitalizačné projekty a spoločnosti. Finančné produkty sa môžu sprístupniť horizontálne v rôznych oblastiach, na ktoré sa vzťahuje segment politiky, alebo môžu byť určené na osobitné priority v rámci tematických finančných produktov.

Podpora zo všeobecných finančných produktov môže byť okrem iného nasmerovaná na:

- a) výskumnú a technologickú infraštruktúru: podporovanú verejnými alebo súkromnými výskumnými organizáciami (ako napríklad výskumné ústavy a univerzity) vrátane zariadení priamo súvisiacich s výskumom a inováciami a digitálnou činnosťou, ako sú laboratória alebo vysokovýkonné výpočtové strediská;
- b) veľké výskumné, inovačné a digitalizačné projekty: zlepšenie prístupu k rizikovému financovaniu pre veľké výskumné, inovačné a digitalizačné projekty, ktoré predložili väčšie firmy; verejno-súkromné partnerstvá a účelovo vytvorené subjekty alebo samostatné projekty;
- c) inovačné MSP, malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou a spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou v záujme podporení výskumných, inovačných a digitalizačných činností, ktoré prispievajú k rastu;
- d) rýchlo rastúce podniky alebo podniky orientované na výskum, inovácie a digitalizáciu, výskumné a technologické infraštruktúry, investície do výskumu a inovácií od verejných alebo súkromných výskumných organizácií (ako sú výskumné ústavy a univerzity) so sídlom v členských štátoch, ktoré sú v európskom prehľade výsledkov inovácie označené ako krajiny s priemernou, resp. nízkou úrovňou inovácie.

- a) Pokiaľ ide o dlhové financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner

Záruka EÚ sa môže poskytnúť na operácie financovania a investičné operácie, a to aj v takejto forme:

- a) priamy dlh (vrátane podriadených úverov), nezabezpečené pôžičky, úvery nezabezpečené kolaterálom, mezanínové financovanie, prednostné úvery a úverové linky;

⁽⁹⁹⁾ Smernica 2003/87/ES zmenená smernicou (EÚ) 2018/410 (Ú. v. EÚ L 76, 19.3.2018, s. 3).

- b) dodatočné záruky, záruky na poskytovanie úverov, financované záruky a iné mechanizmy s rozdelením rizika pre záručné schémy vykonávané finančnými sprostredkovateľmi alebo implementujúcimi partnermi;
- c) priame záruky a iné mechanizmy s rozdelením rizika pre finančných sprostredkovateľov alebo implementujúcich partnerov;
- d) zvýšenie kreditnej kvality pre nové investície (v prípade projektových dlhopisov, bankových úverov alebo kombinácie týchto dvoch možností);
- e) priame investície do finančného sprostredkovateľa alebo súbežne s ním, či už ide o investičný fond, systém spoluinvestovania alebo účelovo vytvorený subjekt, ktorý priamo alebo nepriamo investuje do nadriadeného alebo podriadeného dlhu alebo hybridného dlhového kapitálu.

Záruka EÚ sa bude zameriavať na obmedzovanie konkrétnych ťažkostí, ktorým čelia životaschopné subjekty pri prístupe k financiam najmä z dôvodu ich vnímaného vyššieho rizika alebo nedostatočného kolaterálu či obmedzenej schopnosti komerčných poskytovateľov finančných prostriedkov posúdiť príslušný projekt alebo obchodný model.

b) Pokiaľ ide o kapitálové financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner

Kapitálové a kvázi kapitálové investície majú najmä takúto formu:

- a) priamy kapitál pre konečných prijímateľov;
- b) spoločné investície a systémy spoluinvestovania (vrátane investičných platforiem);
- c) kapitál a záruky pre finančných sprostredkovateľov, ktorí investujú priamo do subjektov v ktorejkoľvek fáze ich vývoja, alebo záruky pre investorov podporujúcich takýchto finančných sprostredkovateľov;
- d) investičný mechanizmus a/alebo mechanizmus rozdelenia rizika v štruktúrach dlhových fondov;
- e) investície do štruktúr fondu fondov.

6.2.2.4. Tematické finančné produkty

Podpora z tematických finančných produktov môže byť zameraná na:

- a) tematické finančné nástroje poskytujúce dlhové a/alebo kapitálové financovanie pre oblasti ako:
  - i) inovačné včasné demonštračné projekty a digitalizačné projekty týkajúce sa vysokorizikových tematických oblastí, ako je nízkoúhlíkový priemysel, doprava, energetika a kozmický priestor;
  - ii) klinický vývoj, validácia a vstup na trh v oblasti infekčných chorôb, zriedkavých a komplexných chorôb, neurodegeneratívnych a iných chorôb;
  - iii) udržateľné modré hospodárstvo a udržateľné využívanie morských zdrojov, napríklad v rámci akvakultúry a modrej biotechnológie;
  - iv) potravinové systémy, systémy využívajúce biologické materiály a širšie biohospodárstvo;
  - v) obehové hospodárstvo, riešenia blízke prírode a prírodný kapitál;
  - vi) klimatické technológie a služby a adaptácia na zmenu klímy.

Tematické oblasti sa budú vyberať na základe priorít politiky a posúdenia uvedeného v oddiele 2.3.2.2 týchto investičných usmernení;

- b) iné mechanizmy s rozdelením rizika, ako sú investičné platformy na urýchlenie financovania treťou stranou v konkrétnych oblastiach strategického významu výskumnej, inovačnej a digitalizačnej politiky na doplnenie investícií z existujúcich vnútroštátnych, miestnych a verejných systémov financovania a v súčinnosti s nimi. Uvedené platformy musia spĺňať tieto podmienky:
  - i) poskytujú prístup k financovaniu prostredníctvom dlhových a/alebo kapitálových produktov pre projekty v špecifických tematických oblastiach a riadia ich finanční sprostredkovatelia alebo správcovia fondov vybraní na základe postupov opísaných v oddiele 2.3.1;
  - ii) poskytujú podporu na celkovú digitalizáciu priemyslu a technológií Únie, ako sa stanovuje v bode 6 prílohy II k nariadeniu o Programe InvestEU, a iným oprávneným oblastiam;

- iii) podporujú technológie, produkty alebo obchodné modely, ktoré čelia vyššiemu riziku z dôvodu svojej technologickej inovatívnosti alebo preto, že sú naviazané na nové trhy, alebo z dôvodu výrazného narušenia trhu;
- iv) zameriavajú sa na vytvorenie zariadení na včasnú demonštráciu a priemyselnú výrobu, ktorých cieľom je realizácia prelomových a vysoko inovačných postupov, ktoré vytvárajú trh, alebo výroba nových produktov s inovačným obsahom a veľkým potenciálom na vytvorenie trhu v konkrétnej oblasti.

6.3. Segment týkajúci sa MSP

6.3.1. Oblasti politiky, ktorých sa týkajú intervencie

Podpora v rámci segmentu týkajúceho sa MSP musí uľahčovať prístup k finančným prostriedkom a ich dostupnosť predovšetkým pre MSP, ale aj malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou, a zvyšovať ich globálnu konkurencieschopnosť v ktorejkoľvek fáze ich vývoja, najmä v prípade tých spoločností, ktoré sú vnímané ako vysoko rizikové a ktorým chýba dostatočný kolaterál, najmä v počiatočných fázach vývoja.

Podpora v rámci segmentu týkajúceho sa MSP sa musí zameriavať aj na poskytovanie diverzifikovanejších zdrojov financovania vrátane podriadeného dlhu, kapitálového a kvázi kapitálového financovania, aby sa zvýšila schopnosť MSP a malých spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou financovať svoj vznik, rast, rozvoj a prevod, odolávať hospodárskemu poklesu a prispievať k odolnosti hospodárstva a finančného systému počas hospodárskeho poklesu alebo otrasov. Môže sa poskytovať podpora na investície a prevádzkový kapitál, ako aj na rizikové financovanie od počiatočnej fázy po fázu expanzie s cieľom zabezpečiť vedúce postavenie v oblasti technológií v inovačných a udržateľných sektoroch, a to najmä orientáciou na tie MSP, ktorých činnosti sa zameriavajú na nehmotné aktíva, keďže vykonávajú výskumné, inovačné a digitalizačné činnosti, alebo z dôvodu špecifík daného sektora, ako je napríklad kultúrny a kreatívny priemysel⁽¹⁰⁰⁾. V prípade potreby sa financovanie môže poskytnúť na nadobudnutie podniku alebo účasti zamestnancov v podniku. Oprávnené oblasti možno uprednostniť, ako sa uvádza v oddiele 2.3.2.1 týchto investičných usmernení. Produkty v rámci segmentu týkajúceho sa MSP sa budú vyvíjať v súlade s prioritami a oblasťami uvedenými v stratégii pre MSP pre udržateľnú a digitálnu Európu⁽¹⁰¹⁾.

Podpora v rámci segmentu týkajúceho sa MSP bude dopĺňať iniciatívy Únie prijaté v kontexte únie kapitálových trhov.

Podpora v rámci segmentu týkajúceho sa MSP je nastavená tak, aby prinášala pridanú hodnotu podporením dlhového financovania, najmä pre MSP (ako aj malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou), a to v ktoromkoľvek z týchto prípadov:

- a) zlyhania trhu alebo suboptimálne investičné situácie nie sú primerane riešené (z hľadiska objemu, krytia alebo ochoty podstupovať riziká či časového rámca) prostredníctvom finančných nástrojov zriadených na regionálnej alebo vnútroštátnej úrovni; môže to zahŕňať vytvorenie systémov zabezpečujúcich vyššiu účinnosť, efektívnosť alebo úspory z rozsahu, keďže členské štáty sa môžu zdráhať vytvárať vlastné systémy podpory z dôvodu faktorov nákladovej efektívnosti;
- b) podniky, ktoré pôsobia v jasne vymedzených hospodárskych sektoroch s nedostatočnou dostupnosťou služieb (napríklad v niektorých prípadoch v kultúrnom a kreatívnom priemysle vrátane mediálneho sektora), čo prispieva k dosiahnutiu priorit politiky EÚ;
- c) potreba urýchliť prispôbenie podnikov jasne identifikovaným štrukturálnym zmenám a prispieť tak k dosiahnutiu priorit politiky EÚ;
- d) riešenia financovania, ktoré pomáhajú dosiahnuť ciele únie kapitálových trhov, vrátane tých, ktoré sa poskytujú na cezhraničnom základe;
- e) prenos najlepších postupov v rámci Únie (čo môže zahŕňať aj poskytovanie technickej pomoci) prebiehajúci medzi finančnými sprostredkovateľmi s cieľom podporiť vznik širokej ponuky produktov pre rizikovejšie finančné transakcie MSP vhodné pre ich osobitné finančné potreby.

Okrem toho je podpora v rámci segmentu týkajúceho sa MSP nastavená na vytvorenie pridanej hodnoty v oblasti politiky podporou fondov poskytujúcich prispôbené riešenia dlhového financovania a kapitálového alebo kvázi kapitálového financovania pre MSP a malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou v ktoromkoľvek z týchto prípadov:

- a) finanční sprostredkovatelia získavajú finančné prostriedky alebo investujú či poskytujú financovanie na cezhraničnom základe, čím podporujú diverzifikáciu rizík a priťahujú súkromný kapitál;

⁽¹⁰⁰⁾ Ako sa uvádza v bode 8 prílohy II k nariadeniu o Programe InvestEU.

⁽¹⁰¹⁾ Oznámenie Komisie s názvom Stratégia pre MSP pre udržateľnú a digitálnu Európu [COM(2020) 103 final] (oddiel 4: Zlepšenie prístupu k financovaniu).

- b) investícia podporuje vytváranie väčších fondov, ktoré sú schopné zabezpečiť dostatočné výnosy s cieľom prilákať súkromných investorov;
- c) zlyhania trhu alebo suboptimálne investičné situácie nie sú primerane riešené (z hľadiska objemu, krytia fázy vývoja alebo časového rámca) prostredníctvom finančných nástrojov zriadených na regionálnej alebo vnútroštátnej úrovni. Môže to zahŕňať vytvorenie systémov zabezpečujúcich vyššiu účinnosť, efektívnosť alebo úspory z rozsahu, keďže členské štáty sa môžu zdráhať vytvárať vlastné systémy podpory z dôvodu faktorov nákladovej efektívnosti;
- d) intervencia má demonštračné a/alebo katalytické účinky a prispieva k plneniu cieľov politiky Únie vrátane cieľov únie kapitálových trhov;
- e) intervencia zvyšuje dostupnosť trhov orientovaných a prispôbených riešení financovania pre MSP a malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou;
- f) prenos najlepších postupov na podporu nových správcov fondov/riadiacich tímov v celej Únii s cieľom rozšíriť a prehĺbiť trh s rizikovým kapitálom v EÚ. To môže zahŕňať podporu alternatívneho financovania a inovačných riešení financovania, ako je kolektívne financovanie, podnikateľskí anjeli a riziková filantropia.

6.3.2. Vlastnosti potenciálnych finančných produktov

6.3.2.1. Zapojenie finančných sprostredkovateľov

a) Pokiaľ ide o dlhové financovanie:

Môže sa zapojiť akýkoľvek typ finančného sprostredkovateľa vrátane národných podporných bánk alebo inštitúcií a iných sprostredkovateľov vo verejnom vlastníctve, komerčných bánk, záručných spoločností, diverzifikovaných dlhových fondov poskytujúcich nadriadené a podriadené financovanie a lízingových spoločností, ktoré sú zamerané na vytváranie nových portfólií rizikovejších finančných transakcií MSP a/alebo malých spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou vrátane prispôbených dlhových finančných transakcií zameraných na hospodárske sektory s nedostatočnou dostupnosťou služieb, a to v plnom súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a právnymi predpismi Únie a s príslušnými požiadavkami nariadenia o rozpočtových pravidlách.

b) Pokiaľ ide o kapitálové financovanie:

Môžu sa zapojiť zriadení finanční sprostredkovatelia alebo subjekty, ktoré sa majú zriadiť, vrátane fondov súkromného kapitálu a mezaninových fondov, nástrojov spoluinvestovania, rizikových dlhových fondov, fondov rizikového kapitálu, fondov podnikateľských anjelov, fondov fondov, fondov pre verejné a súkromné investície, ktoré sú schopné poskytovať kapitálové a kvázi kapitálové financovanie v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje segment týkajúci sa MSP, v plnom súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a právnymi predpismi Únie a s príslušnými požiadavkami nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Správcovia, poradcovia alebo iné podobné subjekty pridružené k takýmto sprostredkovateľom (vrátane nových správcov alebo poradcov) musia preukázať schopnosti a zručnosti na realizáciu takýchto investícií, schopnosť získavať finančné prostriedky a prilákať súkromný kapitál a perspektívnu schopnosť vytvárať výnosy (aj prostredníctvom zdravej investičnej stratégie), ktoré by pritiahli viac súkromných investícií do tejto triedy aktív.

6.3.2.2. Cieľoví koneční prijímatelia

a) Pokiaľ ide o dlhové financovanie:

Podpora dlhového financovania sa bude sprístupňovať prostredníctvom sprostredkovateľov alebo ju poskytne priamo implementujúci partner s cieľom financovať prevažne MSP, ako aj malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou, ako sú vymedzené v nariadení o Programe InvestEU, ktoré by nezískali financovanie z trhu alebo nedostali podporu v rovnakom rozsahu, a to okrem iného z dôvodu vnímaného vyššieho rizika, nedostatočného kolaterálu alebo preto, že podnik pôsobí v jasne vymedzenej hospodárskej oblasti s nedostatočnou dostupnosťou služieb alebo sa zapája do činností predstavujúcich priority politiky Únie.

V odôvodnených prípadoch možno poskytnúť cielenejšiu podporu podnikom pôsobiacim v konkrétnom sektore alebo zapojeným do oblasti osobitnej politickej orientácie vrátane spravodlivej transformácie. V takýchto prípadoch sa v rámci príslušných finančných produktov pre inovačné MSP a malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou stanovujú jasné a jednoznačné kritériá oprávnenosti. Požiadavky na prevádzkové vykazovanie okrem toho umožnia identifikovať podporu poskytovanú na takéto zameranie sektora alebo politiky.

b) Pokiaľ ide o kapitálové financovanie:

V rámci zložky v zodpovednosti EÚ sa podpora kapitálového financovania bude sprístupňovať prostredníctvom sprostredkovateľov (aj prostredníctvom nástrojov spoluinvestovania) MSP a malým spoločnostiam so strednou trhovou kapitalizáciou podľa vymedzenia pojmov uvedeného v nariadení o Programe InvestEU, a konkrétnejšie na tie činnosti, ktoré by pomohli dosiahnuť ciele politiky Únie uvedené v článku 3 nariadenia o Programe InvestEU.

Zameranie sa môže uskutočniť na základe investičnej stratégie správcu fondu orientovanej na sektory alebo činnosti predstavujúce priority politiky Únie a na základe životného cyklu spoločnosti vychádzajúc z posúdení trhu.

6.3.2.3. Vlastnosti finančných produktov

Finančné produkty budú dopĺňať využívanie finančných nástrojov pre MSP členskými štátmi na vnútroštátnej a regionálnej úrovni v súlade s požiadavkami na doplnkovosť uvedenými v prílohe V k nariadeniu o Programe InvestEU.

a) Pokiaľ ide o dlhové financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner

Záruka EÚ sa môže poskytnúť na operácie financovania a investičné operácie a môže mať formu:

- a) priamych pôžičiek implementujúceho partnera;
- b) dodatočných záruk, záruk na poskytovanie úverov a iných mechanizmov s rozdelením rizika pre záručné schémy vykonávané finančnými sprostredkovateľmi alebo implementujúcim partnerom;
- c) priamych záruk a iných mechanizmov s rozdelením rizika pre finančných sprostredkovateľov alebo implementujúcich partnerov;
- d) priamych investícií do finančného sprostredkovateľa alebo súbežne s ním, či už ide o investičný fond, systém spoluinvestovania alebo účelovo vytvorený subjekt, ktorý priamo alebo nepriamo investuje do nadriadeného alebo podriadeného dlhu.

Prostredníctvom takýchto mechanizmov sa záruka EÚ zameriava na obmedzenie konkrétnych ťažkostí, ktorým čelia životaschopné podniky pri prístupe k financiam najmä z dôvodu ich vnímaného vyššieho rizika alebo nedostatočného kolaterálu. To možno dosiahnuť okrem iného podporou týchto transakcií:

- a) financovanie startupov;
- b) finančné transakcie s výrazne zníženými požiadavkami na kolaterál (alebo bez požiadaviek na kolaterál) (nezabezpečené poskytovanie úverov);
- c) podriadené financovanie;
- d) finančné transakcie s podmienkami splácania alebo držby, ktoré finanční sprostredkovatelia zvyčajne neposkytujú.

Oprávnenosť návrhu finančného sprostredkovateľa na vytvorenie portfólia finančných transakcií sa bude určovať pre každého sprostredkovateľa a v prípade priameho financovania pre každého implementujúceho partnera vo vzťahu k jeho existujúcim podnikateľským činnostiam. Záruka EÚ by v zásade mala viesť k tomu, aby finančný sprostredkovateľ alebo implementujúci partner rozšíril svoju obchodnú činnosť o finančné transakcie, ktoré by v prípade neexistencie záruky EÚ nefinancoval z dôvodu vyššieho rizikového profilu takéhoto portfólia. Keď už finančný sprostredkovateľ disponuje osobitným produktom financovania MSP s vyšším rizikom, ale jeho schopnosť uspokojiť dopyt na trhu je obmedzená, záruka EÚ sa môže použiť na podporu výrazného zvýšenia objemu takéhoto rizikovejšieho produktu financovania MSP.

Finančné transakcie, ktoré možno zahrnúť do portfólií, budú zahŕňať okrem iného investičné úvery, nástroje prevádzkového kapitálu (vrátane revolvingových nástrojov), nástroje obchodného financovania, úvery (vrátane úverov vložených do bežného účtu alebo s ním spojených), bankové záruky, lízingové transakcie, podriadené úvery a úvery na emisie nadriadeného a podriadeného dlhu.

b) Pokiaľ ide o kapitálové financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner

Záruka EÚ sa bude používať na ručenie investícií do sprostredkovateľských fondov rizikového kapitálu vrátane fondu fondov a nástrojov spoluinvestovania, ktoré poskytujú kapitál a kvázi kapitál pre MSP a malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou v ktorejkoľvek fáze ich vývoja, a fondov poskytujúcich dlhové financovanie pre MSP a malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou.

Možný ďalší vývoj produktov:

Segment týkajúci sa MSP bude k dispozícii aj na vytvorenie pilotných finančných produktov na riešenie zlyhaní trhu a suboptimálnych investičných situácií alebo na prilákanie väčšieho objemu súkromných investícií (napríklad poskytnutím záruk investorom). Takéto pilotné schémy sa v prípade úspechu môžu následne zaviesť na plnohodnotnom základe. V riadne odôvodnených prípadoch založených na posúdeniach trhu sa tieto pilotné projekty môžu odchyliť od podmienok stanovených v oddieloch 4 a 5 týchto investičných usmernení.

6.4. Segment týkajúci sa sociálnych investícií a zručností

6.4.1. Oblasti politiky, ktorých sa týkajú intervencie

Podpora v rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností musí uľahčovať zavádzanie projektov posilňujúcich sociálny rozmer Únie, ako sa zdôrazňuje v Európskom pilieri sociálnych práv. V rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností sa kladie dôraz na vytvorenie pozitívneho sociálneho vplyvu. Opatrenia v rámci tohto segmentu sa zameriavajú najmä na vzostupnú konvergenciu, znižovanie nerovností, zvyšovanie odolnosti a inkluzívnosti prostredníctvom podpory zamestnanosti a rozvoja zručností vrátane podnikania a samostatnej zárobkovej činnosti, sociálnych podnikov, sociálneho hospodárstva a sociálneho začlenenia, zlepšovanie zdravia, blahobytu a celkovej kvality života občanov, podporu výsledkov vzdelávania a poskytovanie zručností, ako aj podporu spravodlivej transformácie na nízkouhlíkové hospodárstvo. Opatrenia sa zameriavajú aj na zlepšenie prístupu k mikrofinancovaniu a financovaniu pre sociálne podniky a ich dostupnosti, na podporu operácií financovania a investičných operácií súvisiacich so sociálnymi investíciami, kompetenciami a zručnosťami a na rozvoj a konsolidáciu trhov so sociálnymi investíciami v oblastiach uvedených v článku 8 ods. 1 písm. d) a v súlade s článkom 3 ods. 2 písm. d) nariadenia o Programe InvestEU. Segment týkajúci sa sociálnych investícií a zručností bude uľahčovať rozvoj zručností a kľúčových kompetencií, zosúladovanie, zavádzanie a väčšie využívanie zručností prostredníctvom vzdelávania, odbornej prípravy vrátane odbornej prípravy na pracovisku a súvisiacich činností v záujme dosiahnutia politických cieľov stanovených v európskom programe v oblasti zručností ⁽¹⁰²⁾, odporúčaní Rady o odbornom vzdelávaní a príprave ⁽¹⁰³⁾, európskom vzdelávacom priestore ⁽¹⁰⁴⁾ a akčnom pláne digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027 ⁽¹⁰⁵⁾.

Oblasti oprávnené na operácie financovania a investičné operácie v rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností sú uvedené v prílohe II k nariadeniu o Programe InvestEU, najmä v bode 12. V súlade s oddielom 2.3.2.1 týchto investičných usmernení možno oprávnené oblasti uprednostniť.

Segment týkajúci sa sociálnych investícií a zručností bude podporovať mikrofinancovanie a sociálne podniky. V prípade mikrofinancovania mikropôžička (alebo mikroúver) predstavuje úver do výšky 50 000 EUR. Podporovať sa bude najmä poskytovanie investičných prostriedkov do výšky 500 000 EUR sociálnym podnikom, zatiaľ čo väčšie sumy až do 2 000 000 EUR budú orientované aj na podporu ich rozširovania a rozmachu.

Podpora bude takisto zahŕňať opatrenia na presadzovanie rodovej rovnosti a rovnosti z iných dôvodov, sociálneho začlenenia, ponuky zručností a dopytu po nich, vzdelávania, odbornej prípravy a súvisiacich služieb, a to aj v záujme rozvoja udržateľnej sociálnej infraštruktúry v mestských a vo vidieckych oblastiach. V rámci tohto segmentu sa bude poskytovať aj podpora na sociálnu infraštruktúru (vrátane zdravotníckej a vzdelávacej infraštruktúry, ako aj sociálneho bývania a bývania pre študentov), projekty zahŕňajúce sociálne inovácie, zdravotnícke služby, starostlivosť o staršie obyvateľstvo a dlhodobú starostlivosť, prístup k prevencii, inovačnú liečbu a možnosti elektronického zdravotníctva, začlenenie a prístupnosť a kultúrne a tvorivé činnosti so sociálnym cieľom.

Segment týkajúci sa sociálnych investícií a zručností sa bude zameriavať aj na poskytovanie udržateľného a etického financovania konečným prijímateľom, ktorí čelia obmedzeniam alebo prekážkam ovplyvňujúcim ich ľudské práva a základné slobody. Bude zacielený najmä na projekty, ktoré zahŕňajú primeranú mieru (predpokladanej) finančnej životaschopnosti, ale nie sú realizované (alebo nie sú realizované v dostatočnej miere) na trhu z dôvodu vyšších rizík, nedostatočného kolaterálu, nedosiahnutia optimálneho rozsahu bez podpory verejného sektora alebo v dôsledku iných trhových prekážok. Podporované projekty musia prispievať k prilákaní súkromných investícií v záujme pokrytia neuspokojených potrieb.

⁽¹⁰²⁾ Oznámenie Komisie – s názvom Európsky program v oblasti zručností pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť [COM(2020) 274 final].

⁽¹⁰³⁾ Odporúčanie Rady 2020/C 417/01 z 24. novembra 2020 týkajúce sa odborného vzdelávania a prípravy (OVP) pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť (Ú. v. EÚ C 417, 2.12.2020, s. 1).

⁽¹⁰⁴⁾ Oznámenie Komisie o vytvorení európskeho vzdelávacieho priestoru do roku 2025 [COM(2020) 625 final].

⁽¹⁰⁵⁾ Oznámenie Komisie s názvom Akčný plán digitálneho vzdelávania 2021 – 2027: Prispôbenie vzdelávania a odbornej prípravy digitálnemu veku [COM(2020) 624 final].

Operácie financovania a investičné operácie budú zamerané na zaistenie **sociálnej infraštruktúry** a súvisiacich služieb, ktoré sa môžu vzťahovať na:

- a) inkluzívne vzdelávanie a odbornú prípravu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a súvisiacu infraštruktúru a služby týkajúce sa vzdelávania, náhradnú a inkluzívnu starostlivosť o deti, ubytovanie pre študentov a digitálne vybavenie, ktoré sú prístupné pre všetkých, podporu digitálnej gramotnosti od raného vzdelávania, všeobecné zavádzanie IKT a prístup k nim vo všetkých vzdelávacích inštitúciách a inštitúciách odbornej prípravy a nástroje a platformy na vzdialený prístup, ako aj nástroje a platformy dištančného vzdelávania;
- b) cenovo dostupné sociálne bývanie;
- c) zdravotnú a dlhodobú starostlivosť vrátane kliník, nemocníc, primárnej starostlivosti, domácej a komunitnej starostlivosti;
- d) projekty zdravotníckej infraštruktúry, ktoré prispievajú k rozvoju strategickej a geograficky vyváženej siete modernizovanej, digitalizovanej a odolnej infraštruktúry prevencie a zdravotnej starostlivosti, ktorá je schopná zabezpečiť univerzálny prístup ku kritickej infraštruktúre a službám zdravotnej starostlivosti v celej EÚ. Podporované projekty môžu riešiť aj konkrétne naliehavé potreby v oblasti zdravotnej starostlivosti a reakcie na núdzové situácie ⁽¹⁰⁶⁾ prostredníctvom rozvoja mobilných a terénnych zdravotníckych staníc alebo zdravotníckej dopravy;
- e) umožnenie sociálnych služieb poskytovaných na komunitnej úrovni a podľa možnosti integrovaným spôsobom.

Sociálna infraštruktúra, zvyčajne financovaná subjektmi verejného sektora alebo závislými subjektmi, čelí značným nedostatkom vo financovaní. Pandémia COVID-19 tieto potreby ešte prehĺbila.

Investície do sociálnej infraštruktúry v zmysle bodu 12 písm. d) prílohy II k nariadeniu o Programe InvestEU zamerané na riešenie zlyhaní trhu alebo suboptimálnych investičných situácií môžu zahŕňať operácie so subjektmi verejného sektora. V takejto situácii sa finančný produkt určený na investície do sociálnej infraštruktúry podporované subjektmi verejného sektora v rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností môže dohodnúť v dohode o záruke s cieľom riešiť zlyhanie trhu uvedené v oddiele A bode 2 písm. f) prílohy V k nariadeniu o Programe InvestEU. Operácie financovania a investičné operácie v rámci takéhoto finančného produktu spĺňajú požiadavky doplnkovosti stanovené v článku 209 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách a v prílohe V k nariadeniu o Programe InvestEU.

Na podporu operácií v rámci Fondu InvestEU je potrebný súlad s príslušnými právnymi predpismi Únie, vnútroštátnymi alebo regionálnymi právnymi predpismi v sociálnej oblasti. Intervencie by mali v plnej miere dodržiavať zásadu subsidiarity a dopĺňať vnútroštátne a regionálne systémy podpory, ak existujú. V prípade potreby sa služby poskytované v rámci podporovaných projektov musia zabezpečovať na miestnej komunitnej úrovni. Pokiaľ ide o infraštruktúru v oblasti zdravotnej starostlivosti, musí sa klásť dôraz na vývoj modelov, ktoré umožňujú prechod od inštitucionálnej starostlivosti k prevencii, primárnej starostlivosti a komunitnej starostlivosti a službám na podporu integrovanej starostlivosti zameranej na jednotlivca a nezávislý život v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

⁽¹⁰⁶⁾ Pozri *Overview of Natural and Man-Made Disasters and Risks the European Union may face* (Prehľad prírodných a človekom spôsobených katastrof a rizík, ktorým môže Európska únia čeliť) <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/285d038f-b543-11e7-837e-01aa75ed71a1>.

Pokiaľ ide o investície do cenovo dostupného sociálneho bývania, osobitný dôraz sa bude klásť na poskytovanie riešení v oblasti bývania, ktorých cieľom je vymaniť ľudí zo sociálneho vylúčenia v súčinnosti s vnútroštátnymi alebo regionálnymi systémami podpory, ak existujú. Na účely investícií podporovaných z Fondu InvestEU by sa cenovo dostupné sociálne bývanie⁽¹⁰⁷⁾ malo chápať ako bývanie určené pre znevýhodnené osoby alebo sociálne slabšie skupiny⁽¹⁰⁸⁾, ktoré z dôvodu príjmov alebo sociálnych obmedzení žijú v závažnej deprivácii v oblasti bývania alebo si nemôžu dovoliť bývanie za trhových podmienok. V prípade ľudí, na ktorých sa vzťahuje definícia ETHOS týkajúca sa bezdomovectva a vylúčenia z bývania, by sa mal pri poskytovaní sociálneho bývania čo možno najviac uplatňovať prístup zameraný na bývanie. Infraštruktúra a služby by mali dodržiavať platné normy kvality a dohovory OSN a nesmú viesť k segregácii ani k izolácii špecifických skupín.

Okrem finančných riešení poskytovaných tradičnými finančnými sprostredkovateľmi môže poskytovanie vecných služieb takisto oprávňovať organizácie, ako sú inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy alebo poskytovatelia zdravotníckych a sociálnych služieb a starostlivosti, aby nepriamo využívali záruku EÚ prostredníctvom implementujúceho partnera.

V rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností sa osobitný dôraz bude klásť na inkluzívnosť **osôb v zraniteľných situáciách** a ich prístup ku kvalitným službám, ako aj na začlenenie a **prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím a pre starnúce obyvateľstvo**.

Podpora v rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností sa bude poskytovať aj na zabezpečenie inkluzívneho **vzdelávania a odbornej prípravy vrátane odborného vzdelávania a súvisiacich služieb**, ktoré zahŕňajú počiatočné a ďalšie vzdelávanie a odbornú prípravu, a to aj pre dospelých, a inováciu organizácie a procesov vrátane nových a inovačných obchodných modelov. V rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností sa budú podporovať aj inovačné riešenia v oblasti zdravotníctva, ako sú služby elektronického zdravotníctva a nové modely starostlivosti. Podpora sa bude zameriavať na presadzovanie **rodovej rovnosti** a rovnosti z iných dôvodov, rozšírenie samostatnej zárobkovej činnosti a sociálnu integráciu osôb v zraniteľných situáciách vrátane štátnych príslušníkov tretích krajín.

Osobitná pozornosť sa musí venovať **sociálnym podnikom** a ich činnostiam, ako sú iniciatívy v oblasti rozširovania či posilňovanie rozvoja digitálnych a podnikateľských zručností so zameraním na znevýhodnené skupiny s cieľom riešiť rodové a iné rozdiely v týchto oblastiach. Podpora v rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností bude v celej únii riešiť zlyhania trhu v oblasti financovania sociálnych podnikov a sociálneho vplyvu a sústredí sa na medzery vo financovaní a inovácie v oblasti mikrofinancovania, zdravotnej starostlivosti, starnutia, vzdelávania a bývania prostredníctvom väčšej intervencie Únie a efektívnejšieho testovania trhu zameraného na posilnenie sociálneho rozmeru Únie.

V rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností sa bude podporovať **dopyt po zručnostiach a ich ponuka**, pričom sa bude riešiť nedostatok zručností konečných prijímateľov alebo zlepšovať využívanie zručností a budú sa podporovať trhy, ktoré investujú do zručností.

Poradenská podpora môže takisto prispieť k preskúmaniu nových spôsobov poskytovania sociálnych služieb a vo všeobecnosti pomôcť rozvíjať ponuku zručností a dopyt po nich v súlade s ustanoveniami nariadenia o Programe InvestEU.

Pokiaľ ide o **mikrofinancovanie**, cieľom politiky je podporovať kvalitné a udržateľné zamestnanie, ako aj sociálne začlenenie podporovaním vytvárania pracovných miest a činností vytvárajúcich príjem, najmä v prípade osôb v zraniteľných situáciách, ktoré chcú založiť alebo rozvíjať mikropodnik, a to aj v rámci samostatnej zárobkovej činnosti. Finanční sprostredkovatelia pôsobiaci v oblasti mikrofinancovania musia okrem toho zabezpečiť priame alebo nepriame poskytovanie nefinančných služieb, ako sú služby rozvoja podnikania (mentorstvo, odborné vedenie a odborná príprava),

⁽¹⁰⁷⁾ Projekty cenovo dostupného sociálneho bývania môžu pozostávať z operácií, ako je napríklad:

- a) zabezpečenie nového, nesegregovaného a dostupného fondu nájomného sociálneho bývania prostredníctvom jedného alebo viacerých z týchto opatrení:
  - výstavba nových budov,
  - renovácia alebo prestavba existujúcich budov,
  - nadobudnutie individuálnych bytových jednotiek zo súkromného trhu s obytnými nehnuteľnosťami (prostredníctvom kúpy alebo mediácie);
- b) zriadenie agentúry sociálneho prenájmu;
- c) poskytovanie riešení vedúcich k bývaniu, v ktorých sa kombinuje poskytovanie prenajímaných bytových jednotiek s podpornými službami v blízkosti (t. j. poskytovanými na mieste alebo ľahko prístupnými);
- d) prispôbenie existujúceho fondu sociálneho bývania potrebám osôb so zdravotným postihnutím vrátane bývania obývaného vlastníckmi;
- e) cieľená podpora marginalizovaných komunít, ktoré v súčasných podmienkach bývania vrátane bývania obývaného vlastníckmi zažívajú závažnú depriváciu.

⁽¹⁰⁸⁾ Podľa vymedzenia na vnútroštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni a/alebo na základe hospodárskych a sociálnych súvislostí.

ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou mikrofinancovania. Podmienky, ako sú náklady na prijaté úvery a pôžičky (vrátane úrokovej sadzby) a požiadavky na kolaterál pre mikrofinancovanie priamo alebo nepriamo podporované v rámci Programu InvestEU, musia odrážať výhody vyplývajúce z podpory a musia byť odôvodnené s ohľadom na podkladové riziká a skutočné náklady na financovanie súvisiace s úverom.

Podmienkou pre získanie podpory z Fondu InvestEU je, že finanční sprostredkovatelia poskytujúci mikrofinancovanie musia podpísať (v prípade nebankových subjektov) alebo schváliť (v prípade bánk) „Európsky etický kódex poskytovania mikroúverov“⁽¹⁰⁹⁾ s cieľom zabezpečiť vysoké etické štandardy poskytovania úverov, pokiaľ ide okrem iného o správu, riadenie a ochranu zákazníkov. Finanční sprostredkovatelia sa snažia zabrániť tomu, aby sa osoby a podniky nadmerne zadlžili, a to okrem iného tým, že zohľadňujú ich kapacitu splácania a zabezpečujú prijateľné náklady na požívanie.

Podpora v rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností bude v súlade s cieľmi ESF+ vrátane navrhovaných operačných cieľov na podporu rozvoja trhového ekosystému súvisiaceho s poskytovaním finančných prostriedkov sociálnym podnikom a mikrofinancovania mikropodnikom vo fáze ich vzniku a rozvoja, najmä tým, ktoré zamestnávajú osoby v zraniteľných situáciách. V rámci ESF+ bude Komisia poskytovať aj usmernenia pre rozvoj sociálnej infraštruktúry (vrátane bývania a zdravotnej starostlivosti, starostlivosti o deti, dlhodobej starostlivosti a vzdelávania a odbornej prípravy), ktorá je potrebná na vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv. Účasť na ESF+ však nie je podmienkou prístupu k podpore z Fondu InvestEU.

Podpora v rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností sa bude zameriavať aj na **sociálnu inováciu**, ktorá môže zahŕňať inovačné sociálne riešenia a systémy zamerané na podporu **sociálnych vplyvov a výsledkov** s cieľom prispieť k dosiahnutiu cieľov politiky v rámci tohto segmentu.

Pri plnení uvedených cieľov sa presadzuje **kombinovanie podpory z Fondu InvestEU s príspevkami darcov, filantropov, nadácií a iných subjektov súkromného sektora**. Fond InvestEU sa bude usilovať o posilnenie zapojenia súkromného sektora s cieľom pomôcť pri realizácii Európskeho piliera sociálnych práv, okrem iného podporovaním kvalitného zamestnania, inkluzívneho vzdelávania a odbornej prípravy, zdravia, sociálneho začlenenia a aktívnej účasti v spoločnosti, ako aj prístupnosti a inkluzívnosti z hľadiska zdravotného postihnutia. Aktéri zo súkromného sektora budú mať možnosť prispievať k cieľom segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností buď prostredníctvom priamych príspevkov (dary, návratné a nenávratné formy podpory) na projekty a/alebo spoločných investícií do projektov, alebo finančných sprostredkovateľov nepriamo podporovaných z Fondu InvestEU.

Podobne sa podporuje **zoskupovanie menších projektov**, keďže mnohé projekty v sociálnej oblasti sú príliš malé na to, aby prilákali záujem súkromných investorov alebo efektívnejšie využívali verejné finančné prostriedky. Napríklad reformy v oblasti sociálnej politiky môžu zahŕňať zavedenie sociálnej infraštruktúry a služieb, ako sú nové sociálne modely a modely starostlivosti a zdravotnej starostlivosti, na viacerých miestach v jurisdikcii vnútroštátneho alebo regionálneho orgánu prostredníctvom viacerých malých projektov. S cieľom zvýšiť záujem investorov môže byť potrebné zoskupiť malé projekty do jedného investičného návrhu. Zoskupenie môže zahŕňať:

- a) zoskupenie malých projektov sociálnej infraštruktúry alebo projektov v oblasti technológií či sociálnych služieb do jedného investičného návrhu, ktorý zahŕňa viacero čiastkových projektov na rôznych miestach;
- b) zoskupenie investičných potrieb v oblasti sociálnej infraštruktúry, technológií a sociálnych služieb do jedného projektu alebo investičného návrhu. To si môže vyžadovať kombinovanie zdrojov alebo nástrojov financovania;
- c) zoskupenie investičných potrieb v oblasti sociálnej infraštruktúry a služieb do väčšieho investičného nástroja na obnovu alebo rozvoj miest alebo vidieka so zameraním na sociálne začlenenie alebo v rámci systémov „občianskoprávneho spolufinancovania“.

Opatrenia opísané v písmenách a) až c) predchádzajúceho odseku môžu byť doplnené **spríevodnými opatreniami**, ktorých cieľom je i) pomôcť predkladateľom projektov a finančným sprostredkovateľom rozvíjať zručnosti potrebné na konfiguráciu investičných stratégií, kombinované alebo hybridné financovanie, plánovanie a zoskupovanie projektov; ii) podporovať rozvoj sociálnych inovátorov, sociálnych podnikov, investorov so sociálnym vplyvom a filantropov vrátane filantropov využívajúcich rizikový kapitál a iii) vytvoriť celoeurópsku sieť stredísk na prenos a poradenstvo v oblasti

⁽¹⁰⁹⁾ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8312&furtherPubs=yes>.

sociálneho vplyvu a sociálnych inovácií, ako aj inovačné služby vzdelávania a odbornej prípravy, ako sú poskytovatelia poradenstva, prognózovanie zručností, hodnotenie zručností a validačné služby alebo služby, ktoré pomáhajú zosúladiť dopyt po zručnostiach a ich ponuku, či partnerstvá medzi sférou vzdelávania a podnikateľskou sférou a centrá excelentnosti vrátane centier excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy.

Uvedené opatrenia možno doplniť aj zhromažďovaním údajov v rámci celej EÚ týkajúcich sa zlyhaní trhu alebo suboptimálnych investičných situácií v oblastiach politiky súvisiacich so segmentom týkajúcim sa sociálnych investícií a zručností a ich zverejňovaním.

6.4.1.1. Strategické investície v rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností

Podpora **vzdelávania a odbornej prípravy** sa bude zameriavať najmä na projekty prispievajúce k digitalizácii európskych systémov vzdelávania a odbornej prípravy vrátane podpory digitálnej gramotnosti od raného vzdelávania, všeobecného zavádzania IKT a prístupu k nim v inštitúciách vzdelávania a odbornej prípravy a nástrojov a platforiem na vzdialený prístup, ako aj nástrojov a platforiem dištančného vzdelávania. Podporované opatrenia by sa mali zameriavať aj na iné digitalizačné programy zacielené na celoživotný a inkluzívny prístup a podporu v oblasti digitálnych zručností a riešení pre všetky sociálne a vekové skupiny. Okrem toho by podpora vzdelávania a odbornej prípravy mala uľahčovať rozvoj nových zručností a posilňovanie už získaných zručností, čo by zabezpečilo účinné fungovanie strategických a kritických činností uvedených v oddieloch 6.1.1.8 a 6.2.1.1 týchto investičných usmernení.

6.4.2. Vlastnosti potenciálnych finančných produktov

6.4.2.1. Zapojenie finančných sprostredkovateľov

a) Pokiaľ ide o dlhové financovanie:

Zapojiť sa môžu finanční sprostredkovatelia vrátane národných podporných bánk a inštitúcií, komerčných bánk, záručných spoločností a inštitúcií, diverzifikovaných dlhových fondov poskytujúcich nadriadené a podriadené financovanie, mikrofinančných inštitúcií, lízingových spoločností, platforiem kolektívneho financovania a kolektívneho kapitálu, účelovo vytvorených subjektov, nástrojov na spolufinancovanie, spoločných investičných fondov alebo systémov spoluinvestovania, nebankových finančných inštitúcií vrátane úverových fondov, poskytovateľov trpezlivého kapitálu, ako sú družstvá, úverové družstvá, poisťovne, dôchodkové fondy, fondy súkromného kapitálu/fondy podnikateľských anjelov, fondy fondov.

Oprávnené sú aj subjekty umožňujúce fungovanie trhu so sociálnymi investíciami (vrátane sprostredkovateľov investičnej pripravenosti a budovania kapacít pôsobiacich v oblasti mikrofinancovania a financovania sociálnych podnikov, finančnotechnologických spoločností, inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, univerzít, výskumných centier a znalostných a inovačných spoločenstiev EIT, nadácií, platforiem kolektívneho financovania a inštitúcií odborného vzdelávania a prípravy vrátane centier excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy a partnerstiev medzi sférou vzdelávania a podnikateľskou sférou). Zapojiť sa môžu aj iné skupiny investorov vrátane podnikových investorov, investorov so sociálnym vplyvom, (sociálnych) podnikateľských anjelov, podnikateľov v oblasti vzdelávania [napr. hromadné otvorené online kurzy (MOOC)], filantropov využívajúcich rizikový kapitál a filantropov.

Môžu sa zapojiť iní sprostredkovatelia vo verejnom vlastníctve a sprostredkovatelia, ktorí pôsobia v oblasti sociálnej infraštruktúry, financovania sociálnych podnikov a sociálneho hospodárstva (ako sú etické alebo alternatívne banky, družstevné banky), ktorí sú schopní poskytovať financovanie v oprávnených oblastiach, na ktoré sa vzťahuje segment týkajúci sa sociálnych investícií a zručností, a to v plnom súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a právnymi predpismi Únie a s príslušnými požiadavkami nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Potenciálni verejní finanční sprostredkovatelia uvedení v týchto usmerneniach môžu takisto zohrávať úlohu pri kombinovaní podpory z Fondu InvestEU s inými centrálnymi programami financovania z prostriedkov Únie a fondmi v rámci zdieľaného riadenia.

b) Pokiaľ ide o kapitálové financovanie:

Medzi finančných sprostredkovateľov môžu patriť okrem iného národné podporné banky a inštitúcie, komerčné banky, záručné spoločnosti a inštitúcie, úverové fondy, dlhové fondy, dôchodkové fondy, mikrofinančné inštitúcie, lízingové spoločnosti, platformy kolektívneho financovania a kolektívneho kapitálu, účelovo vytvorené subjekty, nástroje na spolufinancovanie, spoločné investičné fondy alebo systémy spoluinvestovania.

Finančnými sprostredkovateľmi oprávnenými na kapitálové financovanie môžu byť aj nebankové finančné inštitúcie vrátane poskytovateľov trpezlivého kapitálu, ako sú družstvá, úverové družstvá, poisťovne a subjekty, ktoré sa majú zahrnúť, fondy fondov, fondy súkromného kapitálu, fondy rizikového kapitálu, fondy podnikateľských anjelov, fondy na transfer technológií, spoločné investičné fondy alebo systémy spoluinvestovania, rizikové dlhové fondy, ako aj iné mechanizmy alebo schémy, v rámci ktorých sa poskytujú investície do vlastného kapitálu, kvázi kapitálu, hybridného dlhového kapitálu a iných foriem mezanínového financovania.

Oprávnené môžu byť aj subjekty umožňujúce fungovanie trhu so sociálnymi investíciami (vrátane sprostredkovateľov investičnej pripravenosti a budovania kapacít pôsobiacich v oblasti mikrofinancovania a financovania sociálnych podnikov, finančnotechnologických spoločností, inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, univerzít, výskumných centier a znalostných a inovačných spoločenstiev EIT, nadácií, platforiem kolektívneho financovania a inštitúcií odborného vzdelávania a prípravy vrátane centier excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy a partnerstiev medzi sférou vzdelávania a podnikateľskou sférou). Iné skupiny investorov vrátane podnikových investorov, investorov so sociálnym vplyvom, (sociálnych) podnikateľských anjelov, podnikateľov v oblasti vzdelávania (napr. MOOC), filantropov využívajúcich rizikový kapitál a filantropov môžu konať ako finanční sprostredkovatelia v plnom súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a právnymi predpismi Únie, ak sú schopní vytvárať projekty alebo investičné portfóliá v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje segment týkajúci sa sociálnych investícií a zručností.

Správcovia finančných sprostredkovateľov (vrátane nových správcov alebo poradcov) musia preukázať schopnosť a skúsenosti v súvislosti s realizáciou takýchto investícií v oblasti patriacej do segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností, ako aj schopnosť získavať finančné prostriedky a prilákať súkromný kapitál a perspektívnu schopnosť stať sa finančne životaschopnými (aj prostredníctvom zdravej investičnej stratégie) s cieľom pritiahnúť viac súkromných investícií do konkrétnej triedy aktív.

6.4.2.2. Cieľoví koneční prijímatelia

Segment týkajúci sa sociálnych investícií a zručností sa zameriava na podporu intervencií v rôznych oblastiach politiky, a teda na širokú škálu konečných prijímateľov, ku ktorým môžu patriť:

a) fyzické osoby:

- i) osoby v zraniteľných situáciách (ktoré napríklad čelia sociálnemu vylúčeniu alebo ktorým takéto vylúčenie hrozí, a to aj tie, ktoré sú bezdomovcami alebo ktoré žijú v závažnej deprivácii v oblasti bývania, tie, ktoré stratili zamestnanie alebo ktorým hrozí jeho strata, osoby, ktoré majú problém so vstupom alebo s opätovným vstupom na trh práce, osoby z menšinových skupín, štátni príslušníci tretích krajín, osoby v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o prístup na tradičný trh s úvermi, ktoré chcú založiť alebo rozvíjať vlastné mikropodniky);
- ii) deti, rodičia, učители a administratívni pracovníci škôl;
- iii) potenciálni alebo súčasní študenti a vzdelávajúce sa osoby (vrátane dospelých vzdelávajúcich sa osôb);

b) podniky:

- i) mikropodniky vrátane samostatne zárobkovo činných osôb, najmä mikropodniky, ktoré zamestnávajú zraniteľné osoby;
  - ii) sociálne podniky;
  - iii) verejné podniky;
  - iv) MSP;
  - v) iné spoločnosti zo súkromného sektora;
- c) poskytovatelia vzdelávania, odbornej prípravy a súvisiacich služieb vrátane európskych univerzít, škôl, vzdelávacích inštitúcií a inštitúcií odbornej prípravy vrátane centier excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy a poskytovateľov vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve;
- d) účelovo vytvorené subjekty;
- e) združenia, nadácie, vzájomné spoločnosti a družstvá;
- f) mimovládne organizácie;
- g) verejné orgány;
- h) zdravotnícke orgány, poskytovatelia zdravotníckych služieb, poskytovatelia sociálnych služieb, poskytovatelia technológií, zdravotnícki pracovníci, pacienti, súkromné osoby;
- i) v oblasti sociálnej infraštruktúry môžu byť cieľovými konečnými prijímateľmi predkladatelia projektov, verejné podniky, prevádzkovatelia budov/správcovia zariadení, poskytovatelia sociálneho bývania, verejno-súkromné partnerstvá.

Operácie financovania a investičné operácie budú podporovať aj projekty organizácií súkromného a verejného sektora, ktoré pôsobia v sociálnom investičnom priestore alebo potrebujú takéto investície.

Medzi takéto organizácie patria okrem iného MSP, veľké korporácie, družstvá, nadácie, filantropi využívajúci rizikový kapitál, podniky orientované na vplyv, inštitúcie a poskytovatelia vzdelávania a odbornej prípravy, podniky uplatňujúce trojitú súhrnnú bilanciu či miestne a obecné orgány.

Ich činnosti sa týkajú rôznych sektorov a podsektorov, okrem iného vrátane inteligentnej a inkluzívnej mobility, obnovy miest, sociálno-ekonomickej revitalizácie vidieckych komunít a medzigeneračnej solidarity, inkluzívnych komunít, bezdomovectva, integrácie osôb v zraniteľných situáciách vrátane osôb so zdravotným postihnutím, ako aj s problémami s duševným zdravím a demenciou, rozvoja komunít, integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín zameranej na riešenie demografických a migračných výziev a začlenenie nového obyvateľstva, digitálneho začlenenia a podnikateľských zručností.

6.4.2.3. Všeobecné finančné produkty

Podpora z Fondu InvestEU sa bude opierať o jednu rozpočtovú záruku EÚ vzťahujúcu sa na finančné produkty, ktoré sa zaoberajú diverzifikovaným portfóliom rizík. To môže okrem iného zahŕňať bankové záruky, úvery, kapitál, mezanínový dlh, účelové fondy a investičné platformy (ktoré môžu mať viacúrovňovú štruktúru tranže prvej straty, mezanínovej tranže a nadriadeného dlhu), investičnú podporu systémov uzatvárania zmlúv a partnerstiev so sociálnymi výsledkami, prevádzkový kapitál, podporu nadobúdania hmotných a nehmotných aktív a lízingové transakcie. Finančné transakcie majú minimálnu splatnosť 12 mesiacov, avšak v prípade špecifických segmentov so zvyčajnou splatnosťou kratšou ako priemer, ako je napríklad mikrofinancovanie, sa minimálna splatnosť môže skrátiť až na 3 mesiace. Osobitná pozornosť sa bude venovať poskytovaniu trpezlivého kapitálu bez okamžitých výnosov v očakávaní dlhodobého vytvárania hodnoty.

To sa môže uskutočniť okrem iného prostredníctvom účelových investičných nástrojov, v rámci ktorých možno poskytovať úvery, vlastný kapitál, hybridný kapitál a nástroje na rozdelenie rizika pre sprostredkovateľov alebo priame financovanie pre konečných prijímateľov.

Záruky umožnia implementujúcim partnerom a sprostredkovateľom zamerať sa na konečných prijímateľov uvedených v oddiele 6.4.2.2 za lepších finančných a nefinančných podmienok, než by mali bez záruky, čím sa prenese výhody vyplývajúce z intervencie EÚ. Zníženie rizikovej prémie účtovanej konečným prijímateľom sa môže zväčšiť najmä v prípade operácií podporovaných z Fondu InvestEU v rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností. Navyše v súlade s rizikovým profilom aktív (často nehmotného charakteru) v rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností bude možné krytie tranže prvej straty zárukou.

Môžu sa podporovať pilotné systémy uzatvárania zmlúv o výsledkoch v sociálnej oblasti vrátane investícií do schém platieb podľa výsledkov a dlhopisov so sociálnym vplyvom v konkrétnych oblastiach, v ktorých verejné obstarávateľské subjekty (alebo aj súkromné subjekty) sledujú sociálne vplyvy na základe vopred vymedzených sociálnych výsledkov, ak vedú k doplnkovosti v súlade s prílohou V k nariadeniu o Programe InvestEU. Tieto systémy budú zahŕňať prevzatie rizika súkromného sektora a nepatria do rozsahu základných sociálnych služieb, v rámci ktorých by v prípade zlyhania museli zasiahnuť verejné orgány. Pokiaľ ide o tento prípad, medzi možné oblasti intervencie môže patriť prístup k vzdelávaniu a odbornej príprave, zdravotná a iná starostlivosť, migrácia a integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín, služby zamestnanosti, zvyšovanie úrovne zručností a sociálne služby. Pri zameraní na sociálne služby sa môžu zaviesť pilotné systémy uzatvárania zmlúv o výsledkoch v sociálnej oblasti s cieľom otestovať, či je inovačná intervencia účinná a škálovateľná. Takéto systémy by mali zabezpečiť transparentnosť, pokiaľ ide o zriaďovanie, fungovanie a monitorovanie ich účinnosti.

a) Pokiaľ ide o dlhové financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner

Dlhové nástroje podporované zárukou EÚ prostredníctvom implementujúcich partnerov a finančných sprostredkovateľov sa budú zameriavať predovšetkým na projekty, ktoré majú ťažkosti so získaním dlhového financovania na trhu, okrem iného z dôvodu nedostatočného kolaterálu, úverovej histórie alebo vysoko rizikového profilu či nízkych očakávaných výnosov.

Záruka EÚ sa môže poskytnúť na operácie financovania a investičné operácie, a to aj v takejto forme:

- a) priamy dlh (vrátane podriadených úverov), dlhopisy, nezabezpečené pôžičky, úvery nezabezpečené kolaterálom, podnikové úvery, mezanínové investície, prednostné úvery a úverové linky;

- b) zvýšenie kreditnej kvality pre nové investície (v prípade projektových dlhopisov, bankových úverov alebo kombinácie týchto dvoch možností) a úvery na projekty sociálnej a vzdelávacej infraštruktúry, podnikové úvery alebo nadriadený dlh a podriadené úvery pre účelovo vytvorené subjekty a štruktúry verejno-súkromného partnerstva (v rámci programov projektového financovania);
- c) nepriamy dlh vrátane rámcových úverov vyplatených prostredníctvom finančných sprostredkovateľov a zahŕňajúcich viacerých konečných príjemcov;
- d) dodatočné záruky, záruky na poskytovanie úverov, financované záruky a iné mechanizmy s rozdelením rizika pre schémy vykonávané finančnými sprostredkovateľmi a záruky (financované a nefinancované) pre financujúce tretie strany;
- e) záručné produkty vzťahujúce sa na novovzniknuté úvery, v rámci ktorých sa s výhradou platných predpisov a so súhlasom príslušných vnútroštátnych regulačných orgánov prípadne môže poskytovať úľava pre finančných sprostredkovateľov, pokiaľ ide o regulatórny kapitál;
- f) ciele záručné mechanizmy, ktoré možno navrhnúť tak, aby umožňovali a podporovali sociálne investície z kapitálovej bázy nadácií a filantropických organizácií, čo pomôže znížiť riziko takýchto investícií a dosiahnuť určitú úroveň výnosov. Tieto operácie budú zvyčajne spojené so záväzkom, že výnosy z využívania záruky získané na strane investorov sa vynaložia na granty a nenávratnú pomoc v súlade s prioritnými oblasťami financovania Programu InvestEU.

b) Pokiaľ ide o kapitálové financovanie, ktoré poskytol implementujúci partner

Kapitálové financovanie sa musí používať na dosiahnutie kritického množstva a na poskytnutie flexibility vo finančných štruktúrach, ktoré sú zvyčajne spojené s bankovým úverom. Kapitálové operácie môžu prilákať škálu trepezlivého kapitálu, ktorý sa používa v štádiách pred získaním financovania z bankových zdrojov pre podnikateľské startupy vo všetkých sektoroch, umožniť sociálnym podnikom postupne sa odkloniť od prístupu k financovaniu založeného na grantoch a posilniť ich inovačný a rastový potenciál.

Medzi potenciálne kapitálové produkty, na ktoré sa môže vzťahovať záruka EÚ, patria:

- a) **(ne)priame kapitálové a kvázi kapitálové investície**, hybridný dlhový kapitál a iné formy mezanínového financovania v súkromných alebo verejných kapitálových fondoch, súkromných dlhových fondoch, fondoch rizikového kapitálu, finančných sprostredkovateľoch, ako sú inštitúcie mikrofinancovania a poskytovatelia sociálneho financovania (napr. na účely budovania kapacít, podpory fondov spojených s inkubátormi, akcelerátormi alebo poskytovaním inkubačných služieb sociálnym podnikom a sociálnym inovátorom vrátane poskytovateľov služieb inovatívneho vzdelávania a odbornej prípravy a súvisiacich služieb, alebo sa prípadne môžu zvažovať súbežné spoločné investície so sociálnymi podnikateľskými anjeli a filantropmi využívajúcimi rizikový kapitál a určité inovačné finančné riešenia vrátane odklonu od tradičnej zásady rovnakých podmienok smerom k asymetrickému modelu rozdelenia rizika a výnosov za určitých osobitných okolností). Za určitých osobitných okolností sa môže zväziť aj odklon od tradičnej zásady rovnakých podmienok k asymetrickému modelu rozdelenia rizika a rozdelenia výnosov;
- b) **priame majetkové účasti**, vlastný kapitál akcionárov, konvertibilné úvery akcionárov a kombinácie rôznych druhov majetkovej účasti emitovaných investorom. Zväziť sa aj možnosť povoliť asymetrické výnosy a rozdelenie rizika;
- c) otvorené majetkové účasti, tiché majetkové účasti, akcionárske úvery a kombinácie rôznych druhov majetkových účastí emitovaných investorom a darov vrátane pokročilých návratných a nenávratných foriem podpory. Tieto produkty nezahŕňajú hlasovacie ani riadiace práva investorov (vrátane spoluinvestorov).

Implementujúci partneri, ktorí využívajú záruku EÚ, by mali mať prinajmenšom rovnaké podmienky ako ostatní investori. V rámci segmentu týkajúceho sa sociálnych investícií a zručností sa však v riadne odôvodnených prípadoch nemusí uplatňovať zásada rovnakých podmienok, čo znamená, že investície implementujúcich partnerov, ktorí využívajú záruku EÚ, môžu byť v podriadenom, ako aj asymetrickom postavení, pokiaľ ide o riziko a príjmy v postupnosti.

Skupina investorov, ktorí sú ochotní investovať do sociálnych nástrojov, je vzhľadom na návratnosť a vnímanie rizika v súčasnosti obmedzená. Vykonávanie programu nebude zamerané predovšetkým na maximalizáciu výnosov, ale skôr na dosiahnutie úrovne výnosov, ktorá je dostatočná na zaručenie **zosúladenia stimulov a účasti investorov**. Vzhľadom na to, že dôraz sa bude klásť skôr na vytváranie sociálnych výnosov než na finančné výnosy, cieľové výnosy portfólia danej operácie môžu byť dokonca 0 %.

6.4.2.4. Tematické finančné produkty

Takéto produkty majú formu pilotných finančných produktov a platforiem, ktorých cieľom je riešiť zlyhania trhu a suboptimálne investičné situácie, urýchliť rozvoj trhu so sociálnymi investíciami alebo prilákať viac súkromných investícií a prispieť k finančným riešeniam prispôbeným sociálnemu vplyvu ⁽¹¹⁰⁾.

V prípade, že podporu mikrofinančných inštitúcií a poskytovateľov sociálnych financií na účely budovania kapacít financuje implementujúci partner, neuplatňuje sa požiadavka, aby implementujúci partner poskytol 5 % príspevok z vlastných zdrojov na tranžu prvej straty, ako sa uvádza v oddiele 4.2.2.

⁽¹¹⁰⁾ Napríklad poskytnutím záruk investorom, vytvorením prostriedkov na zrýchlenie pre správcov nástrojov so sociálnym vplyvom alebo vytvorením stimulačných mechanizmov v oblasti sociálneho vplyvu pre sociálne podniky.